

NORBERG
Norbergs Kommun

ÅRSREDOVISNING

2019

*Norberg - den växande kommunen som är tillgänglig, trygg och utvecklande för alla.
Mångfald är den självklara drivkraften för tillväxt och hållbar utveckling.*

KOMMUNFAKTA

Yta: 422 km²
Folkmängd: 5 690
13,6 inv./km²

AVSTÅND

Västerås 7 mil
Falun 7,5 mil
Örebro 14 mil
Arlanda 14 mil
Stockholm 16 mil

	Totalt		
Moderaterna (M)	2	1	1
Centerpartiet (C)	2	0	2
Liberalerna (L)	2	1	1
Arbetarepartiet-Socialdemokraterna (S)	13	7	6
Vänsterpartiet (V)	3	2	1
Sverigedemokraterna (SD)	3	1	2
Demokraterna i Norberg (DiN)	4	1	3
Partiet för Norbergs Framtid (PNF)	2	1	1
Totalt	31	14	17

Källa: SCB/KIR

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING

- 4 Snabba siffror om Norberg
- 5 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- 6 Detta hände 2019
- 10 Från politisk vilja till verksamhet
- 12 Organisation i Norbergs kommun
- 12 Samverkan med andra kommuner
- 15 Hållbarhetsredovisning – Agenda 2030
- 17 Vision 2025
- 18 Måluppfyllelse och kvalitet – Vision 2025
 - 19 Kommunfullmäktiges måluppfyllelse – Strategiska utvecklingsområden
 - 21 Kommunstyrelsens måluppfyllelse – Den tillgängliga och attraktiva kommunen
 - 26 Kommunstyrelsens måluppfyllelse – Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling
 - 31 Kommunstyrelsens måluppfyllelse – Unik miljö för fritid, kultur och besöksnäring
 - 34 Kommunstyrelsens måluppfyllelse – Kommunen - en attraktiv arbetsgivare
- 36 Finansiell analys
 - 44 God ekonomisk hushållning
 - 47 Omvärldsanalys
- 49 Väsentliga personalförhållanden
- 56 Finansiella rapporter

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

- 67 Kommunfullmäktige
- 70 Kommunstyrelsen
- 74 Allmänna utskottet
- 82 Barn- och utbildningsutskottet
- 88 Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet
- 97 Socialutskottet

DRIFTS- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

- 104 Sammanställd drifts- och investeringsredovisning
- 105 Driftsredovisning
- 108 Finansieringen
- 109 Investeringsredovisning

BILAGOR

- 110 Redovisningsprinciper
- 112 Redovisningsbegrepp och ordlista
- 113 Revisionsberättelse

SNABBA SIFFROR

Ekonomi (mkr)	2019	2018	2017
Verksamheten			
Nettokostnader	-339	-364	-301
Avskrivningar	-11	-11	-12
Skatteintäkter	275	266	262
Generella statsbidrag	82	90	80
Finansiella poster	-2	-1	-1
Resultat	15	-13	28
Investeringar			
Nettoinvesteringar	3	-16	46

Befolkning	2019	2018	2017
Folkmängd 31 december	5 690	5 795	5 796
Inflyttning	394	535	570
Utflyttning	481	521	554
<i>Flyttningsnetto</i>	<i>-87</i>	<i>14</i>	<i>16</i>
Födda	47	62	58
Avlidna	63	77	73
<i>Födelsenetto</i>	<i>-16</i>	<i>-15</i>	<i>-15</i>
Förändring jämfört med årsskiftet	-105	-1	1

Skatter och avgifter (%)	2019	2018	2017
Kommunalskatt	22,66	22,66	22,66
Landstingsskatt	10,88	10,88	10,88
Församlingsavgift	1,29	1,29	1,29
Begravningsavgift	0,33	0,33	0,33
Summa	35,16	35,16	35,16

Tillgångar och skulder (mkr)	2019	2018	2017
Anläggningstillgångar	153	161	188
Omsättningstillgångar	164	149	133
Långfristiga skulder*	77	77	78
Kortfristiga skulder	90	102	105
Eget kapital	116	101	114
Soliditet	36%	32%	36%

*inkl. skuld avseende Citybanan

Arbetsmarknad (%)	2019	2018	2017
Arbetslöshet 18-24 år	16,3	10,4	8,1
Arbetslöshet 16-64 år	10,7	8,1	8,5

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET

Norbergs kommun kan se tillbaka på ett 2019 när det byggs nya flerfamiljshus för första gången på många år. De första kommer att flytta in till sommaren 2020 och vi kan framöver erbjuda fler områden för bostäder i attraktiva områden.

Två oberoende undersökningar visar att företagen i Norberg går bra och har gjort så under en följd av år. Det är glädjande! Norberg blev årets tillväxtkommun i Västmanland år 2019 enligt Syna. De mäter omsättningsökning samt ökning av anställningar inom företag. Organisationen Företagarna har också undersökt företagandet i Norberg. Undersökningen visar att Norberg under en flerårsperiod har en tillväxt som ligger i topp 20 i hela landet. Positivt är också att vi har förhållandevis många unga personer som är företagare, också detta andas optimism.

Frida Hansdotter har visat sig bli en samlingsplats för idrottande personer men också för ungdomar som går på fritidsgården samt publik i samband med alla spännande matcher men också för andra möten och sammankomster. Området stärktes med en padelbana under året efter ett fint arbete av tennisklubben. Den efterlängtdade bron över ån från arenan till skolan invigdes också under året. Norbergs föreningar och civila samhälle bidrar på ett mycket bra sätt till Norbergs utveckling och vårt arbete med folkhälsa. Förutom ordinarie verksamhet står civila samhället med föreningsliv för mängder med aktiviteter som lockar besökare från när och fjärran, vilket gynnar besöksnäringen. Under året gick Norberg med i Samverkan för bästa skola tillsammans med Skolverket. Syftet med detta treåriga projekt är att stödja skolor och förskolor med att utveckla arbetet med kunskapsresultat. Under året har kommunen haft ett gott samarbete med Polisen och vi har haft ett projekt för att utveckla det brottförebyggande arbetet via en modell som heter Effektiv Samordning för Trygghet. Modellen bygger på att olika delar från

samhället rapporterar till kommunen som i sin tur ger polisen underlag och utifrån denna information kan Polisen rikta sina operativa insatser.

Vi har också under året haft tuffa granskningar av hemtjänst samt av upphandlingar. Revisorerna har riktat berättigad kritik som vi tar till oss. Arbete med att utveckla hemtjänsten pågår. För att utveckla våra upphandlingar har ledningskontoret ett uppdrag att revidera våra styrdokument, införa tydligare rutiner samt genomföra utbildningsinsatser i LOU. Under året har vi ställt frågan till Fagersta kommun om samverkan kring upphandlingar då vår samverkan med Avesta kommun upphörde vid årsskiftet. Samverkan i våra förbund har fortsatt på ett gott sätt men vårt utbildningsförbud, NVU kommer att upphöra år 2021. Ett arbete pågår även här inom ledningskontoret med att ta fram förslag till politiken i Norberg om färdriktningar. Engagemanget i frågorna är stort. Utbildningsfrågor och rekryterings- samt kompetensutvecklingsfrågor är en mycket viktig strategisk framtidsfråga för både kommun och företag.

Under året har politiken i bred dialog genomfört ett arbete med att ytterligare utveckla kommunens styrmodell och vi har beslutat om nya strategiska områden samt mål i programmet *Tillsammans för Norberg 2030 Norberg - en liten kommun med många hjältar i hjärtat av Bergslagen*. Norbergs årsresultat visar 15 miljoner kronor plus, det är gott men främst beroende på att NVK inte gjort sig av med alla medel som tilldelats. Jag vill som kommunstyrelsens ordförande tacka all personal och alla förtroendevalda som bidragit till kommunens utveckling under det gångna året och ser fram mot ett spännande år 2020 och där vi gemensamt blickar framåt.

Johanna Odö (S), Kommunstyrelsens ordförande

DETTA HÄNDE 2019

månad för månad

Det arbetar cirka 500 personer för Norbergs kommun. Vi som bor här är 5 690 personer. Här är ett litet axplock av allt det som kommunen har arbetat med under 2019.

JANUARI

5 690

invånare hade Norbergs kommun den 1 januari 2019.

AGENDA 2030

Öppen föreläsning om omställning för en hållbar framtid och FN's globala mål.

GRATIS GRUS

På flera platser i kommunen finns det grus, både med och utan salt, att hämta om det är halkigt utanför din bostad.

FEBRUARI

SENIORGÅRDEN

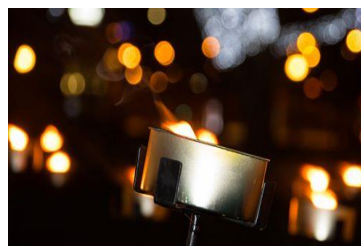
Kommunens första ungdomsgård för äldre öppnar. En plats att träffas och umgås på.

"Ibland behövs bara små förändringar som kan göra storverk" står det i medborgarförslaget som bifallits.

HÄLSOVECKAN

En hel vecka fylld av aktiviteter i hälsans tecken. Ett mycket uppskattat arrangemang är marschallpromenaden.

MARS

LÅNA STREAMAD FILM

Nu finns möjligheten att låna strömmad film via biblioteket. Det som krävs är ett bibliotekskortnummer eller ett personnummer. Gränsen är upp till fyra filmer i månaden och det finns cirka 2 000 titlar att välja mellan.

EARTH HOUR 2018

Centrala delarna av Norberg släcks ner mellan kl. 20.30-21.30 för klimatets skull. wwf.se/earthhour

”DET DU GJORT ÄR VÄLDIGT MODIGT.”

Melwin, som går i årskurs 6, såg att det brann i en soptunna vid Frida Hansdotter Arena. Han larmade sin idrottslärare som sedan kunde släcka elden. Tack vare hans mod kunde elden släckas i tid innan en katastrof hade kunnat drabba arenan. Norbergs kommun och Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund tackar därför Melwin för hans oerhört modiga insats, en riktig hjälte!

APRIL

MAJ

JUNI

PÅSK

Träden vid brunnen på torget har påskpyntats av förskoleklasserna och fritidshemmen.

Deltagare från Bergslagens Folkhögskola hjälpte barnen att sätta upp pyntet.

Centrumföreningen - för ett aktivt Norberg samordnade aktiviteten.

ÅRETS FÖRETAGARE

Årets företagare: NID Snickeri

Årets nyföretagare: EITAB

Årets innovativa företag:

Norbergs Tips & Tobak.

Ett stort grattis till er alla!

KORALLEN

Korallen vänder sig till ungdomar mellan 16 och 26 år och det är helt frivilligt att vara med. De som inte går i gymnasiet eller arbetar kan få hjälp och stöd. Man kan ta egen kontakt eller så kan målsman ta kontakt. Även socialtjänsten kan hänvisa.

EUROPAPARLAMENTSVAL

Förtidsröstningen pågick från och med den 8 maj till och med valdagen den 26 maj. I Norberg röstade 2 058 personer av 4 377 röstberättigade. (47,02%)

Val 26 maj 2019

EUROPAPARLAMENTET

FÖRSKOLEBIBLIOTEK

Västmanlands första förskolebibliotek finns på förskolan Tallen. Johanna Odö, kommunalråd, invigde biblioteket med traditionell bandklippning och tal. Barnen som går på Tallen fick boken "En sur citron", skriven av Emma Virke.

AKTIVITETSbibliotek

På äldreboendet Björkängen har ett aktivitetsbibliotek ordnats med bland annat pyssel, spel, korsord och samtalskort om Norberg.

INTERAKTIV KARTA

Nu kan du besöka vår interaktiva kommunkarta och hitta exempelvis skidspår, fiskesjöar, apotek, badplatser eller kommunens förskolor.

Kartan hittar du om du skriver in karta.norberg.se i sökfältet i din webbläsare.

JULI

SEMESTERVIKARIER

Vad skulle vi göra utan er?
Tack till alla fina semestervikarier!
Ni gör viktiga insatser i kommunens verksamheter när våra medarbetare har semester. Stort tack!

JÄRN RUTTENVECKAN

En vecka fylld med aktiviteter runt om i Bergslagen. Innehåller bland annat Bråfordsdagarna, färskning av järn (rostning) på Nya Lappyttan, guideade turer och tunnbrödsbakning.

AUGUSTI

KÄRRGRUVANS STATION

Kärrgruvans nybyggda stationshus är en riktig pärla! Från stationshuset kan du åka rälsbuss med Engelsberg-Norbergs Järnvägshistoriska förening under sommaren.

FRIDAS BERÄTTARBÄNK

Bänken är placerad vid brunnen på torget och där kan du höra om när Frida själv berättar om sitt guld från OS i Pyeongchang via en QR-kod som scannas med exempelvis en mobiltelefon.

SEPTEMBER

KRÄFTSKIVA

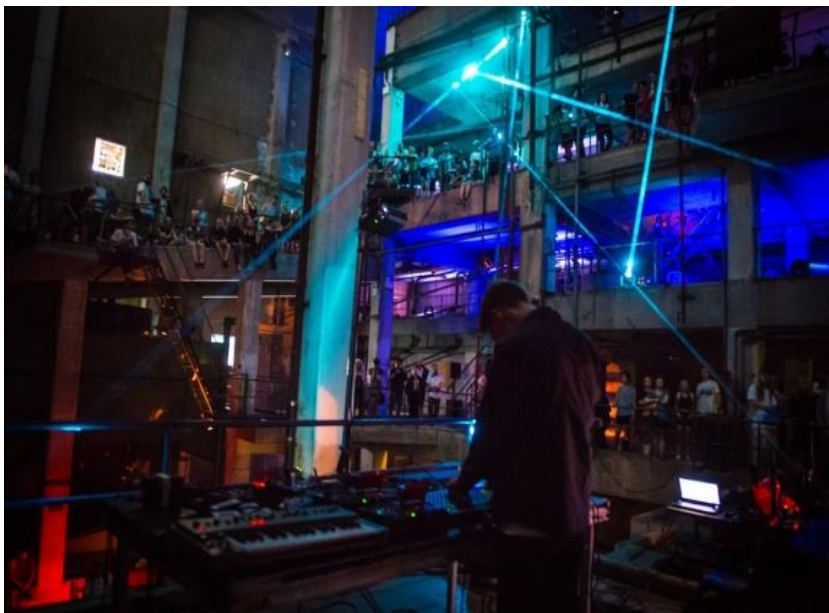
På Granbacken, ett äldreboende som är anpassat för personer med demenssjukdom, bjöds det på kräftor och massor med gott som hör en kräftska till. En mycket uppskattad kväll!

BALANSERA MERA

är en nationell kampanj som uppmärksammar hur äldre själva kan minska risken att skada sig i fallolyckor. En temavecka som bjuder på rollatorcafé bland annat.

NORBERGFESTIVAL

Norbergfestival hålls i och runt Mimerlaven som restes 1957 och där man bearbetade järnmalm. Hematit och magnetit från dagbrotten runt Norberg transporterades till Mimer, krossades och bearbetas sedan ytterligare. Gruvnäringen upphörde 1981.

Norbergfestival är en festival för elektronisk och experimentell musik som lockar drygt 1000 besökare sista helgen i juli varje år sedan 1999.

OKTOBER

NOVEMBER

DECEMBER

KULTURKALAS

Arrangerades på biblioteket med massor av aktiviteter, bland annat barnteater, dans, författarbesök, rap-workshop, broderi och en kvällskonsert med bandet Quilty. Massor av upplevelser i kulturens tecken!

KOMMUNALA HANDLINGAR

Dokument som politikerna använder som grund när de ska fatta beslut i olika frågor kan nu även medborgarna ta del av på norberg.se.

FIXAR-MALTE

Du som fyllt 67 år, är funktionshindrad eller förtidspensionär och bor i Norbergs kommun har möjlighet att få hjälp med lättare insatser. Du kan få hjälp med 1-2 saker per gång och det får ta max en timme.

Du beställer hjälpen av Fixar-Malte genom att ringa till Norbergs Kommun

Telefonnummer: 0223-292 75, 292 76
Telefontid: 07.00 – 09.00

KAMERAÖVERVAKNING

Parkeringen utanför Frida Hansdotter Arena är nu kameraövervakad samt att ett parkeringsförbud är infört mellan klockan 23.00 och 06.00.

SKOLRANKING

Varje år gör Lärarförbundet en undersökning och utser årets Bästa skolkommun. I år hamnar Norberg på plats 189 av landets 290 kommuner. En förbättring med 66 placeringar jämfört med 2018.

ÅRETS TILLVÄXTKOMMUN

Ett stort driv från kommunens många företagare och satsningen på besöksnäringen gör att Norbergs kommun tar hem titeln som Årets tillväxtkommun 2019 i Västmanlands län.

FRÅN POLITISK VILJA TILL VERKSAMHET

Så styrs Norbergs kommun

Kommunen styrs av politiker som valts direkt av medborgarna. Det betyder att medborgarna har stora möjligheter att påverka och kontrollera hur kommuner utför sina uppdrag.

Förtroendevalda

Kommunen styrs genom en direktvald politisk församling, kommunfullmäktige. Dessutom finns det politiska uppdrag inom kommunstyrelsen, i olika nämnder, kommunalförbund och utskott. Det finns drygt 70 förtroendevalda i Norbergs kommun. Alla utom kommunstyrelsens ordförande, som kallas kommunalråd, är fritidspolitiker och sköter därmed sina uppdrag vid sidan av arbete eller studier.

Medborgarna väljer politiker till kommunfullmäktige

Vart fjärde år väljer medborgarna politiker till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige representerar folket i kommunen och tar beslut i kommunens viktigaste frågor.

Det här gör kommunfullmäktige

- Tar beslut om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi. De tar till exempel beslut om budget, skattesats och avgifter för kommunal service.
- Beslutar om den kommunala förvaltningens organisation och verksamhetsformer.
- Väljer ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalförbunden.
- Väljer revisorer som granskar kommunens verksamhet.

Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige.

Det här gör kommunstyrelsen

- Leder och samordnar allt arbete inom kommunen.
- Ansvarar för kommunens ekonomi.

Politikerna arbetar i olika nämnder

Kommunfullmäktige beslutar vilka nämnder och utskott som ska finnas, kommunstyrelsen väljer ledamöter till utskotten. Varje nämnd eller utskott ansvarar för ett visst område.

Det här gör nämnderna/utskotten/direktionerna

- Ansvarar för den löpande verksamheten inom kommunen.
- Förbereder ärenden som ska beslutas av fullmäktige.
- Genomför beslut som fattas i fullmäktige.

I praktiken är det tjänstemän som sköter själva genomförandet av kommuners verksamheter, men de förtroendevalda har alltid det yttersta ansvaret.

Arbetsuppgifterna kan vara att ge byggnadslov, bevilja ekonomiskt bistånd eller att organisera skolan.

Kommunallagen

Kommunallagen styr kommunernas verksamhet. Kommunerna styrs också av andra lagar som socialtjänstlagen, skollagen och plan- och bygglagen med mera.

Det kommunala självstyret

Det kommunala självstyret är en princip som är inskriven i regeringsformen, en av grundlagarna. Kommunerna måste följa de ramar som riksdag och regering bestämt, men utöver det ger det kommunala självstyret kommunen rätt att:

- fatta självständiga beslut
- ta ut skatt av invånarna för att kunna sköta sin uppgift

Medborgardialog

Genom medborgardialog kan politiker tillsammans med medborgare diskutera inriktningar och prioriteringar för kommunen. Det sker på många olika sätt men syftar till att lyssna in varandras åsikter och förbereda hållbara politiska beslut.

Förutom olika former av medborgardialoger finns så kallade medborgarförslag.

Medborgarförslag

Medborgarförslag har införts i cirka 200 kommuner och det innebär en rätt för den som är folkbokförd i en kommun att väcka ärenden i fullmäktige om frågor inom kommunens ansvarsområde.

Kontroll, tillsyn och revision

Kommunerna har ansvar för den interna kontrollen. Det finns tillsynsmyndigheter på vissa statliga myndigheter som granskar och stödjer kommunernas arbete. Kommunerna ansvarar dock själva för tillsyn av till exempel brandsäkerhet och avfallshantering.

Alla kommuner har en egen revision. Revisorerna granskar kommunernas verksamhet varje år utifrån såväl effektivitet och ekonomi.

Att överklaga kommunens beslut

Det går att överklaga beslut som till exempel

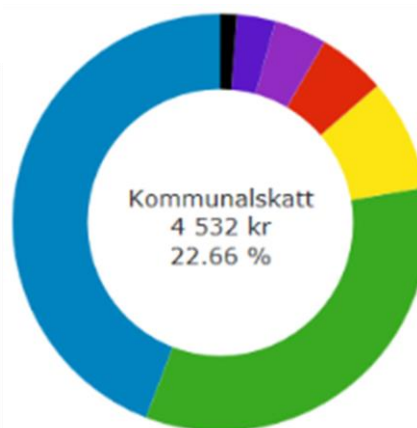
byggnadslov eller socialt bistånd. Det kallas förvaltningsbesvär.

Om man tycker att kommunen har överträtt sina rättigheter eller fattat ett beslut som går emot regler har medborgare i kommunen rätt att överklaga till förvaltningsrätten. Det kallas laglighetsprövning.

Kommunalskatten är den största inkomstkällan

- Kommunalskatten står för ungefär 70 procent av kommunens inkomster. Staten bestämmer vad kommunerna får ta ut skatt på. Sedan bestämmer varje kommun själv hur stor kommunal-skatten ska vara och hur pengarna ska fördelas.
- Kommunerna får också statsbidrag från staten. Vissa statsbidrag är allmänna, andra får bara användas inom särskilda områden som staten pekar ut.
- Kommunen tar också betalt för en del tjänster, till exempel äldreomsorg.

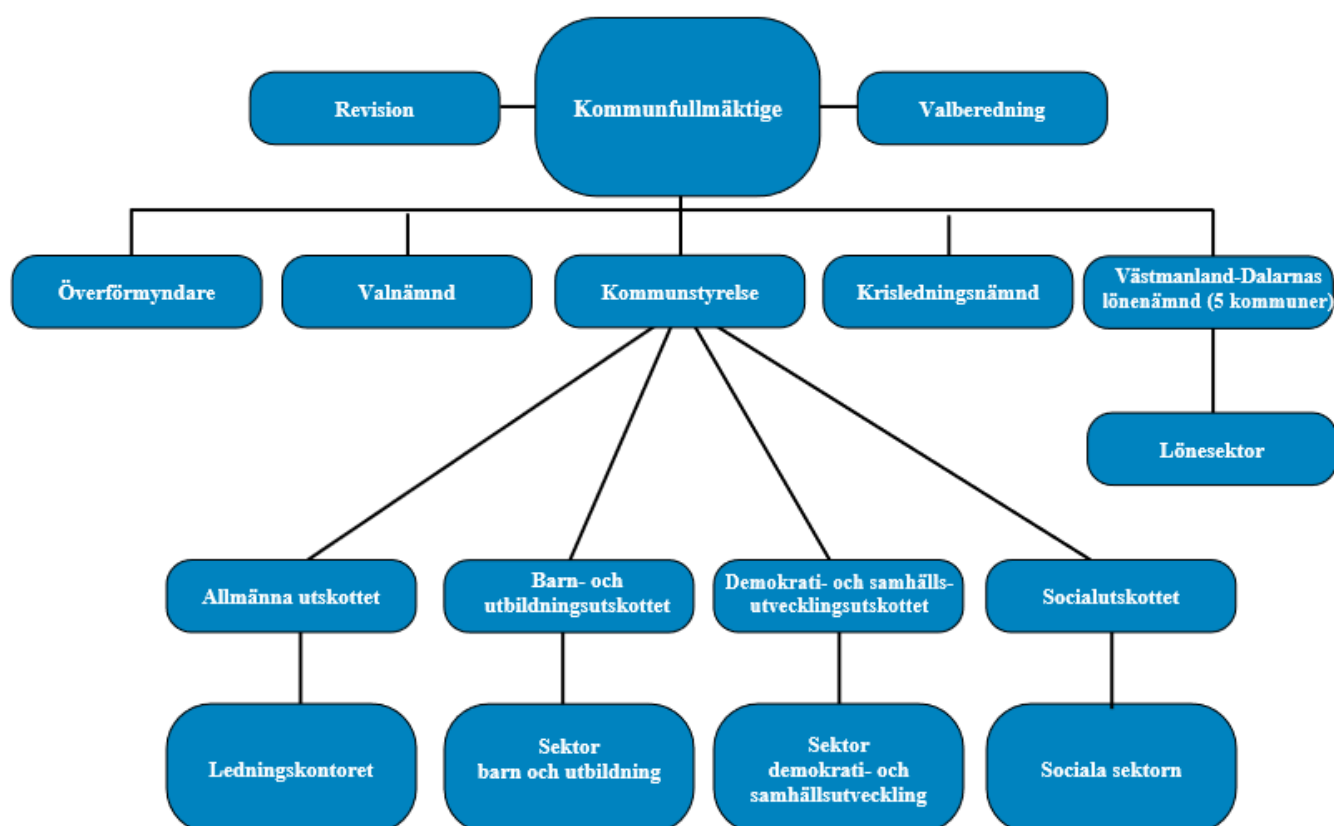
HUR FÖRDELADES DINA SKATTEPENGAR I NORBERG ÅR 2019?

Norbergs kommuns verksamhet finansieras till största del av skatter som tas ut från kommuninvånarnas inkomster. Kommunalskatten 2019 var 22,66 procent.

Ovanstående exempel baseras på en inkomst 20 000 kronor/månad, av dessa gick 4 532 kronor till kommunen. Du kan själv se vad du betalar i skatt på www.skattekollen.se.

ORGANISATION I NORBERGS KOMMUN

SAMVERKAN MED ANDRA KOMMUNER

Norbergs kommun samverkar med andra kommuner för att bland annat få ut mer av kommunens resurser.

KSO-gruppen, kommunstyrelseordförande-gruppen för de så kallade FAHNS kommunerna (Fagersta, Avesta, Hedemora, Norberg, Skinnskatteberg) består av ordföranden från samverkande kommuner och har fullmäktiges uppdrag att ta initiativ till samverkan. KSO-gruppen riktar rekommendationer till respektive kommun.

Västmanland-Dalarnas miljö- och byggnadsnämnd är ansvarig för frågor som handlar om miljö, bygg, fysisk planering, kartor och mätning med mer. Den politiska organisationen består av ledamöter från

Avesta, Fagersta och Norberg. Sätesskommun är Avesta.

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund styrs av en förbundsledning vars representanter utses av respektive medlemskommuns fullmäktige. Den politiska organisationen består av tre ledamöter från Avesta, två ledamöter från Hedemora, två ledamöter från Norberg och två ledamöter från Fagersta kommun. Vidare finns ett arbetsutskott med fyra ledamöter. Sätesskommun är Avesta.

Norra Västmanlands Kommunalkommittéförbund är ett kommunalförbund med ledning. Ledamöterna i ledningen är politiker från

Norberg och Fagersta och väljs i kommunalvalet vart fjärde år. Gatu- och fastighetsförvaltningarna har en platsorganisation i både Fagersta och Norberg medan övriga förvaltningar samordnas i Fagersta inom vatten och avlopp, skog, lokalvård och IT-stöd. Säteskommun är Fagersta.

Norra Västmanlands

Utbildningsförbund är ett samarbete mellan Fagersta, Norberg och Skinnskatteberg. Syftet med förbundet är att under en huvudman erbjuda invånarna i alla tre medlemskommuner ett brett och allsidigt utbud av utbildning, från gymnasieskola till högskola. Direktionen är förbundets högsta beslutande och förvaltande organ, ledamöter och ersättare väljs av medlemmarnas fullmäktige för en period om fyra år. Säteskommun är Fagersta.

Västmanland-Dalarna Lönenämnd är en gemensam nämnd för Avesta, Fagersta, Hedemora, Norberg, Skinnskatteberg och Smedjebackens kommuner. Ändamålet är effektiv verksamhet inom löneområdet. Den politiska organisationen består av kommunstyrelsens ordförande i de sex kommunerna. Säteskommun är Norberg.

Norra Västmanlands Ekonominämnd är en gemensam nämnd för Fagersta och Norberg. Ändamålet är effektiv verksamhet inom ekonomiområdet. Nämnden styrs av kommunstyrelsens ordförande i de två kommunerna. Säteskommun är Fagersta.

Norra Västmanlands

Samordningsförbund är ett politiskt och finansiellt förbund inom rehabiliteringsområdet vars medlemmar består av Försäkringskassan i Västmanland, Arbetsförmedlingen i Västmanland, Landstinget Västmanland, Fagersta kommun, Norbergs kommun, Skinnskattebergs kommun, Sala kommun, Surahammars kommun och Hallstahammars kommun. Syftet med förbundet är att stödja och

utveckla samverkan mellan parterna inom rehabiliteringsområdet genom finansiell samordning. Samordningsförbundets leds av en av parterna utsedd styrelse. En verkställande tjänsteman är anställd av samordningsförbundet.

Tjänster för administration och ekonomi köps av Fagersta kommun enligt särskilt avtal.

V-Dala Överförmyndarsamverkan. Enligt föräldrabalken (lag) ska det i varje kommun finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd med uppgift att utöva tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män. Fr o m 1 januari 2015 finns det en vald överförmyndare i vardera kommun - Avesta, Hedemora och Norberg. Till sin hjälp har överförmyndarna ett gemensamt överförmyndarkansli, V-Dala överförmyndarkansli. Själva samverkan heter V-Dala överförmyndarsamverkan. Överförmyndaren i varje kommun utses av respektive kommunfullmäktige och står under tillsyn av Länsstyrelsen.

Utöver nämnda samverkan så finns fler konstellationer, nämns bör;

Gemensamma nämnden för hjälpmedelsfrågor, som är en gemensam nämnd för Landstinget i Västmanland och länets kommuner med bl.a. ansvar för drift och försörjning av hjälpmedel.

VafabMiljö, är ett kommunalförbund bildat av kommunerna i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommun. Vafab arbetar med hållbar och miljöriktig avfallshantering och återvinning. Inom förbundet bor ca 300 000 människor och här finns över 10 000 företag som genererar avfall. Uppdraget är att ta hand om detta avfall på ett miljöriktigt sätt. Målet är i första hand att avfallsmängderna ska minskas, det återstående avfallet ska betraktas som en resurs och återvinnas så långt det är tekniskt och ekonomiskt möjligt.

FAHNS-kommunerna samverkar inom ett antal olika verksamheter. Norbergs kommuns samverkan framgår av följande sammanställning:

Samarbetsorgan	Fagersta	Avesta	Hedemora	Norberg	Skinnskatteberg
Norra Västmanlands Ekonominämnd (NVE)	X			X	
Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund (NVK)	X			X	
Norra Västmanlands Samordningsförbund	X			X	X
Norra Västmanlands Utbildningsförbund (NVU)	X			X	X
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund (SDR)	X	X	X	X	
V-Dala Överförmyndarsamverkan		X	X	X	
Västmanland-Dalarna Lönenämnd	X	X	X	X	X
Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd (VDMB)	X	X		X	

Samordningsförbunden inkluderar fler kommuner än ovan redovisade samt även andra aktörer.

ÅRSREDOVISNINGEN – blickar både bakåt och framåt

I årsredovisningen beskrivs och summeras utfallet, vad gjordes under det aktuella året och hur gick det?

Årsredovisningen är ett svar på planering som gjordes inför året, och resultaten används i planeringen av kommande verksamhetsår.

Årsredovisningen är ett viktigt kunskapsunderlag i styrningen av kommunen och ger viktig återkoppling till fullmäktige och Norbergs invånare om hur väl beslutade mål och uppdrag har utförts.

HÅLLBARHETSREDOVISNING – Agenda 2030

Norbergs kommun har påbörjat en resa med att applicera och integrera flera av FN:s hållbarhetsmål i årsredovisningen.

På FN:s toppmöte hösten 2015 beslutade världens ledare om 17 mål för hållbarhet, Agenda 2030, som bland annat handlar om att avskaffa fattigdom, uppnå jämställdhet, bekämpa klimatförändringen, säkerställa god hälsa, likvärdig utbildning samt hållbar ekonomisk tillväxt. Alla ska verka för att målen har uppnåtts senast till år 2030 och för att uppnå målen krävs ett helhetsgrepp. Det behövs ett engagemang på alla nivåer i samhället och det lokala arbetet är särskilt viktigt.

Norbergs kommun arbetar på olika sätt för att främja en social, ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling. De förtroendevalda har antagit olika styrdokument som syftar till en hållbar utveckling. Läs mer om de globala målen på www.globalamalen.se

Ekologisk hållbarhet

Långsiktigt bevarande av vattnets, jordens och ekosystemens produktionsförmåga,

minskad påverkan på naturen och människans hälsa.

Social hållbarhet

Långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga och demokratiska behov uppfylls.

Ekonomisk hållbarhet

Långsiktig hushållning med mänskliga och materiella resurser.

De tre hållbarhetsdimensionerna är lika betydelsefulla och ömsesidigt beroende av varandra. Det räcker inte med att arbeta inom ett område. Det är när vi ser helheten som vi kan tala om en hållbar utveckling.

Hållbarhetsredovisningen redovisas under kommunfullmäktiges strategiska områden och kommunstyrelsens tio mål. Symbolerna visar vilka globala mål som årsredovisningen anknuter till.

Nyckeln till framgång är att se till att livskvalitet, miljö och ekonomi hänger ihop.

Skolornas arbete med Agenda 2030 och de globala målen

Eleverna i årskurs sju och åtta har under våren 2019 arbetat med de globala målen och har röstat fram vilka mål de vill att Norbergs kommun ska prioritera.

Eleverna har även lämnat bra förslag på hur målen ska nås.

"Ingen ska behöva gå hungrig"

- Kommunen ska ha en hållbar livsmedelsproduktion
- Sluta slänga mat i skolan
- Vegetariska dagar i skolan
- Ha bättre kött och grönsaker i skolan
- Mer närproducerat och ekologisk mat
- Mer näringsrik mat
- Köp mindre mat från andra länder

"Mer utbildning om globala målen i skolan så att vi en dag kan fortsätta kämpa mot målen."

- Fler får utbildning och blir då medvetna om miljö och så vidare
- Utbilda om globala målen i skolan
- Vi vill lära oss mer om aktuella situationen i världen
- Vi behöver ett gymnasium här i Norberg
- Öppna upp Kärrgruvans skola

"Minska utsläppen!!!"

- Mer närproducerat som är lättillgängligt för konsumenterna
- Plantera mer träd
- Underlätta för cyklister
- Börja sopsortera
- Åk mindre bil
- Mer vegetarisk mat
- Bättre busstider (fler på helger och lov)
- Gratis busskort för dom under 18år och över 65år
- Elbussar
- Mer närodlat så vi slipper transporter
- Lägg ned mer tid och pengar på miljö och klimat

Eleverna beskriver Norberg 2030 med värdeord:

Jämställt Ekologiskt bra samhälle Litet Ny-gamla hus Finns bra saker
att göra Roligt Rent Större Hållbart Tryggt Bra utbildning Bra för miljön
Fint Fler jobb Mycket att göra Lugnt Vackert Nära till allt
Klädaffärer Restauranger Bra vård Fri kollektivtrafik Mångkulturellt samhälle
Levande handel Säkert Positivt Lite gammaldags Modernt
Exceptionellt bra

VISION 2025

"Norberg - den växande kommunen som är tillgänglig, trygg och utvecklande för alla. Mångfald är den självklara drivkraften för tillväxt och hållbar utveckling."

Norbergs kommun har arbetat fram en vision för år 2025.

Processen började våren 2015 där förtroendevalda, tjänstemän och invånare medverkade i framtagandet. I januari 2016 beslutade kommunfullmäktige om en vision samt fyra strategiska områden. Nästa steg var att kommunstyrelsens beslutade om tio övergripande mål. När de övergripande målen var fastställda formulerade kommunstyrelsens fyra utskott åtaganden, handlingsplaner och aktiviteter utifrån visionen, de strategiska områdena samt övergripande målen.

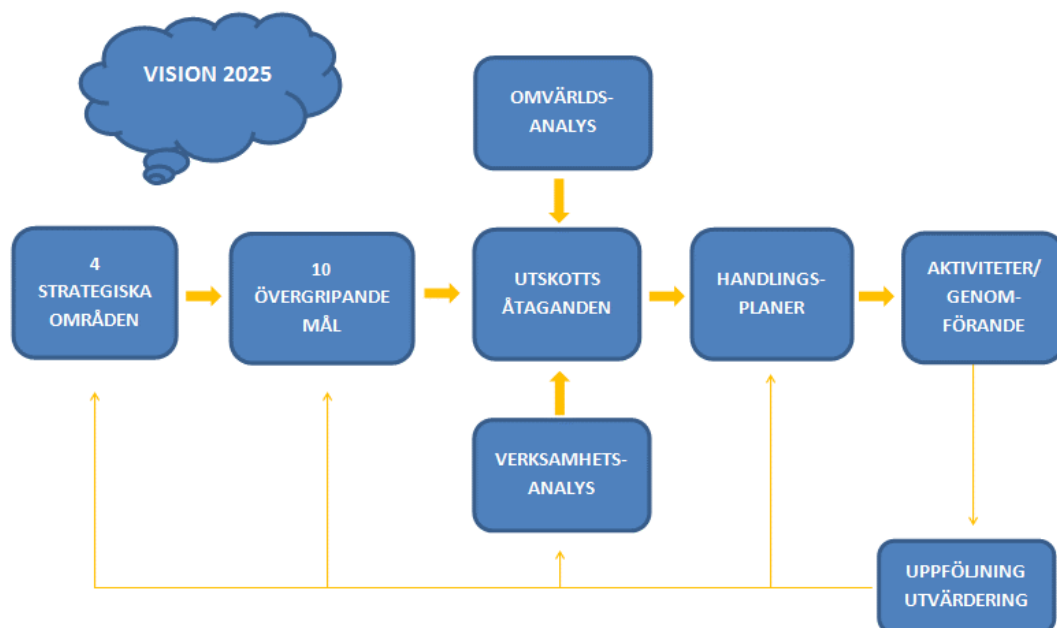
I Norbergs kommuns styrsystem följs resultat upp ett bredare sätt än enbart ur ett

finansiellt perspektiv. Förutom de ekonomiska perspektiven har styrsystemet även sikte på verksamhets-, individ/medborgar- medarbetarperspektiv samt hållbarhet. Mätetal, nyckeltal och kriterier tas fram på såväl kommunövergripande nivå som inom respektive utskott för att kunna följa resultatutvecklingen.

I årsredovisningen 2019 görs en samlad bedömning av måluppfyllelsen samt även uppföljningar för varje utskott. Inför 2020 har ett nytt program "Tillsammans för Norberg 2030" antagits som innehåller sex strategiska områden samt tio mål. Första uppföljning av programmet sker vid delårsrapporten 2020.

År 2020 kommer även en uppföljning av de centrala nyckeltal som politiken beslutade om hösten 2019 att göras.

Styrning och uppföljning av resultat i Norbergs kommun:

MÅLUPPFYLLELSE OCH KVALITET – Vision 2025

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra strategiska områden som har betydelse för Norbergs kommuns utveckling. De strategiska områdena anger vägar fram till Vision 2025. I flera fall behövs samverkan mellan kommun och externa krafter för att nå Vision 2025.

De strategiska områdena för åren 2016-2025 är:

Kommunstyrelsens övergripande mål 2016-2018:

Den tillgängliga och attraktiva kommunen

1. Invånarna är delaktiga i samhällsutvecklingen och kan påverka den egna livssituationen.
2. Invånarna är trygga i livets alla skeenden.
3. I Norberg tas allas förmåga tillvara och det finns goda möjligheter till livslångt och livsvitt lärande.
4. Norberg är en digitaliserad och innovativ kommun.

Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling

5. Natur- och miljöarbete gör det enkelt att göra klimatsmarta val i vardagen.
6. Norberg har ett varierat och blomstrande näringsliv.
7. I Norberg har alla invånare en god hälsa med attraktiva och hälsosamma boendemiljöer.

Unik miljö för fritid, kultur och besöksnäring

8. I Norberg finns ett brett utbud av fritids- och kulturupplevelser samt möjlighet till ett aktivt och varierat föreningsliv för alla.
9. Norberg är en utvecklad arrangemangs- och besöksort.

Kommunen – en attraktiv arbetsgivare

10. Norbergs kommun är en attraktiv arbetsgivare med engagerade, nöjda och stolta medarbetare.

KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅLUPPFYLLELSE

Strategiska utvecklingsområden

Måluppfyllelse	Strategiskt målområde
	Den tillgängliga och attraktiva kommunen
	Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling
	Unik miljö för fritid, kultur och besöksnäring
	Kommunen - en attraktiv arbetsgivare

Målen uttrycker en önskad riktning för utvecklingen, och därför visualiseras utfallet med olikfärgade prickar.	 Utveckling i önskad riktning	 Oförändrad utveckling	 Utveckling i oönskad riktning	 Mätning ej genomförd
--	--	---	---	--

Sammanställning av kommunfullmäktiges måluppfyllelse

Måluppfyllelse, övergripande

Den övergripande måluppfyllelsen bedöms utifrån utskottens uppfyllelse av beslutade mål och åtgärder i Vision 2025. För år 2019 finns totalt 66 åtaganden som utgår från kommunstyrelsens tio mål. 58% är utveckling i önskad riktning, 30% är oförändrad utveckling och 12% är oönskad riktning.

Måluppfyllelse	Antal	Procent
Utveckling i önskad riktning	38	58%
Oförändrad utveckling	20	30%
Utveckling i oönskad riktning	8	12%
Mätning ej genomförd	0	0%
Summa	66	100%

Måluppfyllelse per strategiskt utvecklingsområde

Bedömningen av måluppfyllelse sammanställd per strategiskt utvecklingsområde baseras på utskottens måluppfyllelse och beslutade åtaganden utifrån kommunstyrelsens mål.

Strategiskt utvecklingsområde	Utveckling i önskad riktning	Oförändrad utveckling	Utveckling i oönskad riktning	Mätning ej genomförd	Summa antal:
Den tillgängliga och attraktiva kommunen	6	7	5	0	18
Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling	17	4	1	0	22
Unik miljö för fritid, kultur och besöksnäring	13	5	0	0	18
Kommunen - en attraktiv arbetsgivare	2	4	2	0	8
Summa antal:	38	20	8	0	66

Måluppfyllelse per utskott

Bedömningen av måluppfyllelse per utskott baseras på utskottens uppfyllelse och beslutade åtaganden utifrån kommunstyrelsens mål.

Måluppfyllelse per utskott	Utveckling i önskad riktning	Oförändrad utveckling	Utveckling i oönskad riktning	Mätning ej genomförd	Summa antal:
Allmänna utskottet	11	10	0	0	21
Barn- och utbildningsutskottet	2	3	2	0	7
Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet	18	7	2	0	27
Sociala utskottet	7	4	0	0	11
Summa antal:	38	24	4	0	66

Måluppfyllelse per kommunstyrelsens tio mål

Bedömningen av måluppfyllelse per mål inom strategiska områden baseras på utskottens bedömning av måluppfyllelse med åtaganden.

Mål	Utveckling i önskad riktning	Oförändrad utveckling	Utveckling i oönskad riktning	Mätning ej genomförd	Summa antal åtaganden:
Invånarna är delaktiga i samhällsutvecklingen och kan påverka den egna livssituationen	0	3	2	0	5
Invånarna är trygga i livets alla skeenden	1	1	2	0	4
I Norberg tas allas förmåga tillvara och det finns goda möjligheter till ett livslångt och livsvitt lärande	4	1	1	0	6
Norberg är en digitaliserad och innovativ kommun	1	2	0	0	3
Natur och miljöarbetet gör det enkelt att göra klimatsmarta val i vardagen	5	0	1	0	6
Norberg har ett varierat och blomstrande näringsliv	7	1	0	0	8
I Norberg har alla invånare en god hälsa med attraktiva och hälsosamma boendemiljöer	5	3	0	0	8
Norberg finns ett brett utbud av fritids- och kulturupplevelser samt möjligheter till ett aktivt och varierat föreningsliv för alla	10	3	0	0	13
Norberg är en utvecklad arrangemangs- och besöksort	4	1	0	0	5
Norberg är en attraktiv arbetsgivare med engagerade, nöjda och stolta medarbetare	2	4	2	0	8
Summa antal måluppfyllelse:	39	19	8	0	66

Vi vill vara en kommun som driver utvecklings- och kvalitetsfrågor, följer forskning och tillämpar evidensbaserade metoder. Vi vill hitta nya innovativa arbetsätt och arbeta med och utveckla processen kring mål och resultat.

KOMMUNSTYRELSENS MÅLUPPFYLLELSE

Övergripande mål

Den tillgängliga och attraktiva kommunen

Måluppfyllelse	Mål	Kommentar
	Invånarna är delaktiga i samhällsutvecklingen och kan påverka den egna livssituationen.	Medborgardialoger har genomförts inför medborgarlöften och avtal mellan kommun och polis. E-tjänster utvecklas successivt som syftar till att underlätta för invånare.
	Invånarna är trygga i livets alla skeenden.	Sociala sektorn verkar för att få fler personer att engagera sig i den ideella verksamheten Väntjänsten, dock har antalet personer inte ökat.
	I Norberg tas allas förmåga tillvara och det finns goda möjligheter till livslångt och livsvitt lärande.	77,6% av eleverna, exklusive nyanlända, är behöriga till yrkesprogram. Källskolan har 86% legitimerade lärare. Centralskolan har en lärarbehörighet på 64%. Inom förskolan finns det en legitimerad förskollärare på varje avdelning. Av specialpedagogerna/speciallärarna är sex av sju utbildade, den sjunde är under utbildning.
	Norberg är en digitaliserad och innovativ kommun.	Alla klassrum är digitala. Sociala sektorn har infört digitala signeringslistor i hemtjänsten och digitala trygghetslarm på särskilt boende.

Samlad bedömning av det strategiska området

Under 2019 har ett brottsförebyggande projekt bedrivits. Modellen - Effektiv Samordning för Trygghet (EST), är en arbetsmetod där olika aktörer (kommunala och privata) rapporterar in underlag för att ge grunder för de lägesbilder som i sin tur ska kunna mynna ut i insatser och prioriteringar. Kommunen har beslutat att fortsätta att integrera EST i det ordinarie brottsförebyggande arbetet.

Ledningskontoret har genomfört ett projekt med bredbandslyftet för att sätta fiberutbyggnadsfrågor i fokus. Tyvärr går det långsamt med fiberutbyggnad då fiberaktörerna inte visat intresse att bygga ut nätet under 2019. En sändare har placerats på Mimerlaven som kommer att innebära att flera hushåll kommer att kunna få tillgång till en snabb uppkoppling men alltjämt är det många hushåll som önskar snabbare uppkoppling.

Kommunens Facebooksida är ett populärt socialt nätverk där vi hade 2 688 gillamarkeringar i december 2019. Messengerfunktionen används flitigt av medborgare för att lämna åsikter och ställa frågor direkt till kommunens informatör.

Målen uttrycker en önskad riktning för utvecklingen, och därför visualiseras utfallet med olikfärgade prickar.

 Utveckling i önskad riktning
  Oförändrad utveckling
  Utveckling i oönskad riktning
  Mätning ej genomförd

Ovanstående globala mål för hållbar utveckling ingår i det strategiska området *Den tillgängliga och attraktiva kommunen*

Boende i Norberg

Att kunna påverka den egna livssituationen kan handla om skillnader i tillgång, förutsättningar, resurser och förmåga att bidra till det gemensamma samhällsbyggandet. Ett sätt att fånga det är med statistik för förvärvsfrekvens och arbetslöshet. Jämfört med Västmanland har Norberg fler arbetslösa och särskilt gäller detta gruppen utrikesfödda.

Under året har Institutet för kvalitetsindikatorer på uppdrag av Region Västmanland och Länsstyrelsen i Västmanland genomfört undersökningen ”Hur är det att leva och bo i Västmanland 2019”. Attitydundersökningen genomfördes under hösten 2019. 6 000 personer i åldrarna 18-84 år kontaktades. Svarefrekvensen var 47 procent i länet. Totala antalet svarande från Norbergs kommun var 215. I undersökningen fick de svarande gradera hur viktiga ett antal olika trivsselfaktorer kring deras boende är för dem. Resultaten visar att faktorer som att det är tyst och lugnt och att det finns en närhet till natur och grönområden är mycket viktiga faktorer för trivsam boendemiljö. Andra områden som får höga omdömen är att det finns en god mobiltäckning samt fungerande bredband. Närhet till affärer och service ger också ett högt utslag. Det finns skillnader i prioriteringar mellan åldersgrupper. 34 procent i åldersgruppen 18-24 år anger att närhet till restauranger är viktigt medan enbart åtta procent angav så i gruppen 55-64 år. Detaljplanelagd mark finns på flera ställen i Norberg för såväl villor som flerfamiljshus.

Byggnad av flerfamiljsbostäder kom igång under året vid Norens Västra strand med inflyttning i början av sommaren 2020. Norbergs kommun har tagit fram en utvecklingsplan för Prostudden och entreprenörer har visat intresse. Under året som gick revs det gamla vattenverket, vilket underlättar vidare utveckling av detta sjönära område med detaljplaner.

En ny ägare till fastigheterna Bolagshagen i Kärrgruvan kom igång med att renovera beståndet.

Ett brett arbete som kommer att ske i dialogform har kommit igång med att utveckla Norbergs centrum. Denna har

betydelse för boendemiljön i Norberg men också för företagande samt utveckling av kommunens besöksnäring.

Trygghetsfrämjande insatser

Under 2019 har kommunens brottsförebyggande arbete utvecklats. Grunden till arbetet lades genom ett gemensamt arbete med nationella Brottsförebyggande rådet, Brå, med att Norbergs kommun gjorde en egenutvärdering tillsammans med två andra kommuner om mognaden på det främjande arbetet. Utvärderingen visade att många bra insatser görs i Norberg men också att arbetet kan bli mera systematiskt. Ledningskontoret initierade en modell - Effektiv Samordning för Trygghet (EST), som är en arbetsmetod där olika aktörer, kommunala och privata, rapporterar in underlag för att ge grunder för lägesbilder som i sin tur ska kunna mynna ut i insatser, prioriteringar och operativa inriktningar för polis. För att starta upp arbetet anställdes en projektledare. Ett digitalt inrapporterings-system har skapats och även med representanter för näringsliv. Modellen har efter projektperioden fasats in i ordinarie verksamhet. Varannan vecka sker en träff mellan kommunpolis, Brå-samordnare och kommunchef för genomgång av de inrapporterings som inkommit. Brå-samordnaren rapporterar under dessa möten från de dialoger som kontinuerligt sker mellan skola och socialtjänst, polisen kompletterar med en aktuell lägesbild. Modellen fungerar väl men kan utvecklas med att än fler externa parter blir rapportörer. Sammantaget bildar informationen grund för polisens operativa inriktning för en period. Återkommande träffar genomförs med kommuner samt

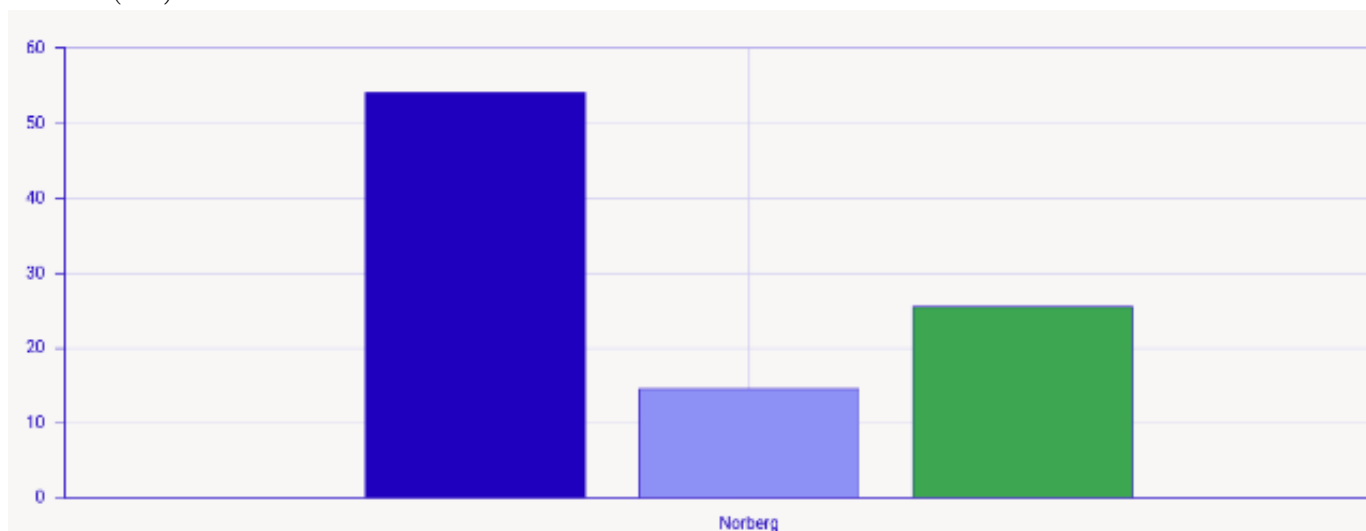
poliser från fem kommuner. Syftet med träffarna är att arbeta strategiskt över kommungränser. I Norberg finns ett löfte till invånarna om vad kommunen och polisen tillsammans ska prioritera, dessa löften har tagits fram via dialoger och öppna möten samt utifrån fakta om brottslighet. Under året har fortkörning varit en operativ inriktning med resultatet att flera lagförts. Inriktningen är inte låst utan kan skifta utifrån behov. Norberg ingår även på Västmanlandsnivå i ett nätverk med länets polisedning, Länsstyrelse samt andra kommuner. Att arbeta på flera nivåer, över sektorsgränser, tillsammans med näringsliv, civila samhället och över kommungränser är en framgångsfaktor för ett effektivt trygghetsfrämjande arbete. Under ett år genomförs också återkommande trygghetsvandringar tillsammans med ungdomar. Det som kom upp under höstens vandring var att det finns platser i Norberg där belysningen behöver förbättras. Det är ett uppdrag som lämnats till Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund, NVK.

Ungdomar önskar också att fler vuxna rör sig i samhället, vilket är en effektiv trygghetsfrämjande åtgärd. Inför lov och särskilda arrangemang i Norberg sätter fritidsgården in speciella insatser som syftar till att vara trygghetsfrämjande.

Attitydundersökningen ”Hur är det att leva och bo i Västmanland 2019” fångade in ett antal frågor om trygghet. Fyra procent i Norberg angav att de ofta varit oroad för att utsättas för våld eller hot om våld. Tio procent ibland och 18 procent, ja men sällan. Nej svarade 68 procent. Sett till snittet i Västmanland svarade 58 procent nej. Siffrorna är för Norberg är alltför höga men det glädjande är ändå att upplevelsen av trygghet är påtagligt högre i Norberg jämfört med Västmanland i övrigt.

Samma undersökning tittade också på antal personer som konkret utsatts för våld eller hot om våld. I Norberg var det en procent som svarade ja, sex procent ja men sällan vilket innebär att 93 procent svarade nej. Detta är ett resultat i ett Västmanlandssnitt som var 92 procent.

Hur många procent bor i småhus eller lägenhet som är hyresrätt eller bostadsrätt i Norberg?
(SCB)

Småhus, äganderätt 54,2%

Flerbostadshus, bostadsrätt 14,6%

Flerbostadshus, hyresrätt 25,5%

Digitalisering

I budget inför 2017 anslogs pengar för en digitaliseringsåtgärdsplan för Norbergs kommun i en treårsbudget för 2017-2019. Åtgärdsplanen innehåller finansiering av kommunövergripande IT-projekt i form av exempelvis digital nämndadministration, nytt intranät, kompetensutveckling och en plattform för e-tjänster. Tillvaratagandet av digitaliseringens möjligheter förutsätter fortsatt utbyggnad av säkra och tillgängliga nät med hög överföringshastighet och geografisk täckning.

Digitaliseringsprogrammet 2019

Införandeprojektet av e-tjänsteplattformen ”En digital väg in” har tyvärr försenats under året på grund av tekniska orsaker. Implementationen av plattformen färdigställdes i december och arbetet med att bygga upp tjänsterna kommer att återupptas under 2020 varefter driftsättning kommer att ske.

I augusti lanserades OpenGov Meetings där allmänheten och media enkelt kan få tillgång till kallelser, handlingar och protokoll till sammanträden via en webbportal.

I augusti lanserade Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet en ny hemsida samt app, Visit Norberg, för att marknadsföra besöksnäringen i Norbergs kommun.

I oktober infördes ett nytt sjukfrånvaro- och rehabiliteringsverktyg. Genom verktyget får cheferna signaler om när ett rehabiliterande ska påbörjas och underlättar rehabiliteringsarbetet på arbetsplatsen för att medverka till en tidig återgång i arbete.

Under hösten påbörjades ett projekt att införa en processbaserad dokumenthanteringsplan vilket är en förutsättning för att anskaffa och implementera ett e-arkiv. Projektet kommer även att fortgå under 2020. När den processbaserade dokumenthanteringsplanen fastställs kan en implementation av e-arkiv införas.

I december genomfördes en lyckad premiär för webbsändning av kommunfullmäktige via plattformen Youtube.

Under året har även inköp, nyinstallation och kompletteringar av kommunalt WiFi-nät

inom förskola, skola samt äldreomsorg skett. Under året har även det nya larmsystemet för särskilt boende installerats.

Under hösten 2019 har utveckling av en ny webbplats för Norbergs kommun utvecklats. Den nya hemsidan kommer att få en mer logisk struktur, ny design men framförallt anpassad efter webbtillgänglighetsdirektivet som måste efterföljas från och med september 2020. Den nya hemsidan lanseras under våren 2020.

Bredbandslyftet

Under året har Norbergs kommun deltagit i ett program kallat Bredbandslyftet som är framtaget av PTS/Bredbandsforum. Den centrala delen av Bredbandslyftet är en workshop samt ett uppföljningsmöte med kommunledningen och däremellan bedrevs även arbete på hemmaplan.

För Norbergs kommun som många andra kommuner är utbyggnaden av bredband/fiber en ganska långdragen fråga framförallt för landsbygden.

Med hjälp av bredbandslyftet aktualiserades frågan för kommunen igen och frågeställningarna kom upp på agendan igen. För kommunens del var det var både givande och nyttigt att diskutera dessa frågor med en extern part med andra infallsvinklar och erfarenheter.

Norbergs kommun fick en bra genomlysning av nuläget och idéer till konkreta samt strategiska handlingsalternativ på kort och på lång sikt.

Fiberutveckling

Den senaste mätningen av bredbandstäckningen i Sverige publicerades

av Post- och telestyrelsen (PTS) i mars 2019 och visade på läget i oktober 2018. I den mätningen hade 83 procent av hushållen i Västmanlands län tillgång till snabbt bredband på 100 Mbit/s.

Cirka 61 procent av hushållen i Norberg hade tillgång till snabbt bredband i oktober 2018, i oktober 2017 var siffran 60 procent. Regeringens mål är att år 2020 ska 95 procent av alla hushåll i Sverige ha tillgång till bredband på minst 100 Mbit/s.

I Karbenningbygden med omnejd har arbetet med fiberföreningen Norra Västmanlands Fiber fortsatt. Under året har samförläggningar av kanalisering med Vattenfall planerats i syfte att underlätta föreningens framtida fibrering. Byggstarten har försenats på grund av svårigheter med att hitta entreprenörer som kan förlägga kanaliseringen för fibern samt beroende till den planerade samförläggningen med Vattenfall. Projektet som kommer att ansluta cirka 500 hushåll beräknas påbörjas under 2020.

Norbergs kommun har under året erhållit ett bidrag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap för att via Norra Västmanlands Fiber skapa en redundans i kommunens fiberuppkoppling.

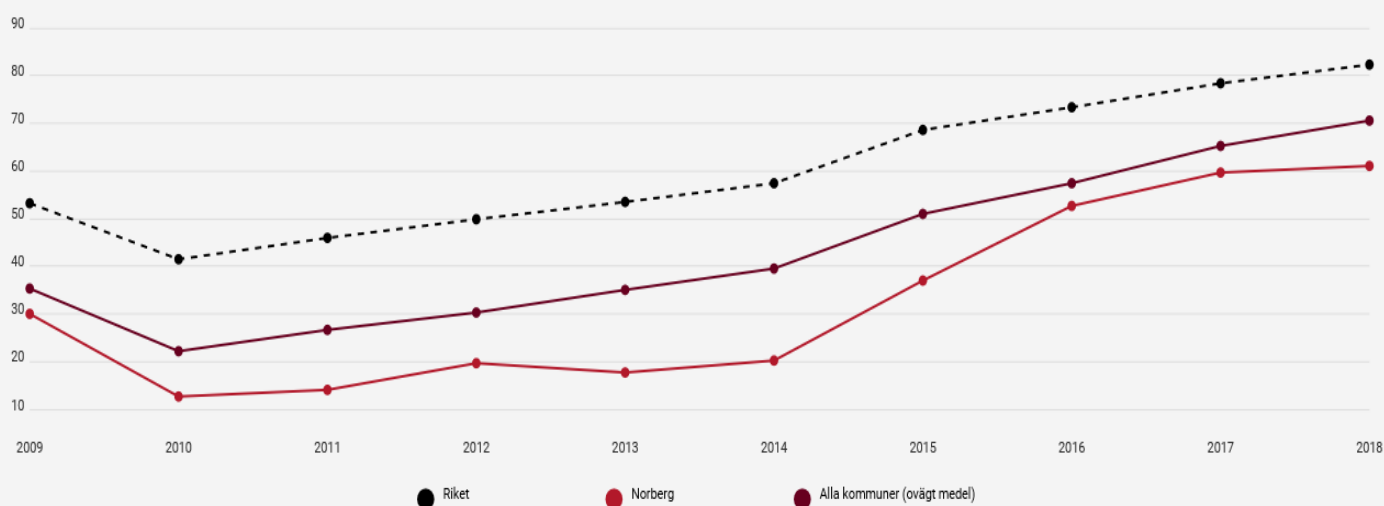
Mimerlavens fibrering

Projektet Mimerlavens fibrering är en del av "Handlingsplan för fiberutbyggnad i Norbergs kommun 2016 – 2018, uppdatering 2017" som antogs av Kommunstyrelsen 2017-06-26 § 84.

Under 2019 har projektet slutförts och den trådlösa fiberuppkopplingen har driftsatts. Delar av finansieringen av Mimerlavens fibrering har gjorts via Digitaliseringsprogrammet 2019.

Ett syfte med Mimerlavens fibrering är också att kunna erbjuda trådlös bredbandsanslutning till privatpersoner som idag inte kan få traditionell grävd fiberanslutning. Den externa leverantören Bluecom AB har påbörjat anslutning av kunder via sin utrustning på Mimerlaven.

Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)

Övergripande mål

Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling

Måluppfyllelse	Mål	Kommentar
	Natur- och miljöarbete gör det enkelt att göra klimatsmarta val i vardagen.	Agenda 2030 med flera av FN:s globala mål redovisas i årsbokslut 2019. Energi- och klimatstrategin har följts upp och utvärderats under året. Förslag till en ny reviderad handlingsplan är under framarbetande.
	Norberg har ett varierat och blomstrande näringsliv.	”Morgonsoffan” är en populär träffpunkt för företagare att knyta nya kontakter. Företagsbesök har gjorts men behöver bli fler år 2020.
	I Norberg har alla invånare en god hälsa med attraktiva och hälsosamma boendemiljöer.	Ett förslag till handlingsplan för Bolagshagen har tagits fram. Planarbetet för Västra centrum samt Prostudden har gått vidare vilket innebär för kommunen att i dialog med entreprenörer ta fram detaljplaner för bostäder.

Samlad bedömning av det strategiska området

Norbergs kommun tog hem titeln som årets tillväxtkommun 2019 i Västmanlands län, en utmärkelse som kreditupplysningsföretaget SYNA delar ut varje år.

Verksamheten Korallen har startat, en ny verksamhet som riktar sig till en grupp människor som bedöms stå långt ifrån arbetsmarknaden. 25 ungdomar har under året haft stöd via Korallen, av dessa har 11 gått vidare till studier, några flyttat från kommunen, några har anställning via arbetsmarknadsenheten och några har gått vidare till arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Byggnad av flerfamiljsbostäder kom igång under året vid Norens Västra strand och intresse finns från entreprenörer att utveckla Prostudden.

Målen uttrycker en önskad riktning för utvecklingen, och därför visualiseras utfallet med olikfärgade prickar.

 Utveckling i önskad riktning
  Oförändrad utveckling
  Utveckling i oönskad riktning
  Mätning ej genomförd

Ovanstående globala mål för hållbar utveckling ingår i det strategiska området *Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling*

Klimatsmart

”Så länge en stor andel av de totala koldioxidutsläppen kommer från transporter, kommer transportavstånden att påverka de totala växthusgasutsläppen. För att uppnå kommunens uppsatta mål för att minska energiförbrukningen behövs åtgärder inom alla sektorer i samhället.”

Johanna Odö, kommunstyrelsens ordförande

Norbergs kommun jobbar aktivt och kommer att fortsätta att arbeta med att förbättra och minska miljöpåverkan. I kommunens översiktsplan står bland annat:

- Kommunens höga naturvärden ska skyddas och bevaras i möjligaste mån genom att stor hänsyn tas till dem vid exploatering och andra förändringar i den fysiska miljön.
- I de fall möjligheter finns att öka befintliga naturvärden och utveckla nya ska detta uppmärksammas och främjas.
- Den biologiska mångfalden ska värnas så att den bibehålls eller ökar.
- Kommunen ska eftersträva att inga hotade arter försvinner.

Det finns större övergripande mål i Norbergs Energi- och klimatstrategi som ställer krav på minskning av växthusgaser, energikonsumtion och ökad användning av biobränsle.

Nedan är ett urval av vad vi har gjort år 2019 inom natur och klimat:

- Ett treårigt projekt *Fossilfria och effektiva transporter i östra Mellansverige* kommer att avslutas i början av 2020. Projektet har resulterat i en ny resepolicy samt att Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund har gått över till 100% biobränslen.
- Det ettåriga projektet om klimatanpassning *Lathund för klimatanpassning* startades upp 2017 har resulterat i en klimatanpassningsstrategi. Syftet är att få underlag samt ökad beredskap för kommunens fysiska planering där klimatförändringar kan komma att innebära ökade perioder med skyfall men även värmeböljor. Arbetet med klimatanpassning kommer att fortsätta och öka kommande år.
- Norbergs kommun har arbetat in många klimatmål i den antagna visionen ”Tillsammans för Norberg 2030”. Visionen är baserad på de mål som är uppsatta för Agenda 2030.
- Norbergs kommun var med i Earth Hour under 2019 där NVK genomförde släckning av gatlampor i centrala Norberg.
- För att informera invånare om hållbarhetsfrågor är Norbergs kommun medlem i Förbundet Agenda 21 som bland annat ger ut tidningen Gröna draken.
- NVK har under året medverkat till att alla mellanstadieelever under tre års tid får Natur & miljöboken, en bok med information, uppgifter, test och tävlingar.
- Kommunens energi- och klimatrådgivning finns hos

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsförvaltning.

- Norbergs kommun har gjort en översiktlig analys av var i jordbrukslandskapet som det skulle kunna vara lämpligt att återskapa eller nyskapa våtmarker. En handfull potentiella platser har identifierats. Kommunen har sökt pengar för att skapa två våtmarker intill Noren vid Klackberg. Bidrag har beviljats och arbetet kommer att börja skapa våtmarkerna påbörjas 2020.
- Ett nytt naturreservat har skapats av Länsstyrelsen i kommunen. Trollbo är 75 hektar stort.
- Norbergs kommun äger ganska lite skog, men de skogar som ägs av kommunen är till största delen tätortsnära och därmed mycket viktiga som rekreationsskogar för kommuninvånarna.
- Ett kommunalt naturvårdsprogram har tagits fram med syfte att bl.a. beskriva befintliga naturvärden i kommunen, där finns även ett åtgärdsprogram.
- Kommunen arbetar med att begränsa spridningen av växten Jättebjörnlöka som är en invasiv främmande art.
- Vindpark Målarberget i Norberg och Avesta kommuner har börjat byggas. Det kommer att bli 27 vindkraftverk med en tillverkning på ca 377GW per år.
- Tillgången på biobränsle i form av flis, spån, bark m.m. är för närvarande god. Idag används både förädlade och oförädlade biobränslen. I Norberg finns tillverkning av pellets och briketter av träråvara. Energiuttaget idag motsvarar ca 1 MWh/d.
- Den nya idrottshallen i centrala Norberg värms med bergvärme och med fjärrvärme som spets.
- Större delen av den tillgängliga vattenkraften i Norbergs kommun är utbyggd i ett antal små anläggningar. Det finns dock ett antal kvarvarande opåverkade forsar och strömsträckor i kommunen som är möjliga att exploatera. En utökning av vattenkraften ska ställas i relation till den skada som detta kan innebära för exempelvis vattenlevande organismer.

"Energianvändningen i Norberg år 2050 hälften av 2009-års användning. Energianvändningen i Norberg baseras huvudsakligen på förnyelsebar energi. Energieffektiva och miljöanpassade energi-och transportsystem är en naturlig del av samhällsutvecklingen. Våra konsumtions- och produktionsmönster är globalt sett hållbara"

ur Energi- och klimatstrategi 2011-2020

Det går bra för företagen i Norberg

Norbergs kommuns näringslivsarbete leds av Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet men flera sektorer och samverkansorgan ingår i arbetet med att utveckla företagandet. Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund, NVK ansvarar kommunal teknisk service med lokala aktörer som leverantörer. Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning arbetar med miljöfrågor, bygglov samt planer för bland annat företagens utveckling. Norra Västmanlands utbildningsförbund har en viktig roll för kompetensutvecklingsfrågor och Södra Dalarnas räddningstjänstförbund har också en viktig roll för Norbergs kommuns företag. I Norbergs kommun finns 858 jobb i de små företagen. I kommunen finns också 457 arbetsställen som är privata företag där de allra flesta är ägarledda och där ägaren både leder och arbetar i företagen. Nio av tio av dessa företag har färre än tio anställda och nästan alla företag har färre än 50 anställda. Norberg blev 2019 med grund i dessa företag årets tillväxtkommun i Västmanlands län. Kriterierna för bästa tillväxt är den kommun som har störst andel företag som nyanställt, ökat sin omsättning och gått med vinst. Den här utmärkelsen

bygger på fakta från kreditupplysningsföretaget Syna. Under hösten 2019 genomförde organisationen Företagarna en undersökning om omsättningstillväxt i Norberg för perioden 2011-2018. Undersökningen visar att Norberg landar på en 20:e plats i riket som medeltal. Sedan år 2016 har tillväxten varit särskilt stark. Under år 2019 startades 66 750 företag i Sverige, varav 35 nya i Norberg. Med resultatet hamnar kommunens etableringsfrekvens mätt i antal nystartade företag per 1000 invånare i rikssnittet. Jämfört med riket finns en större grupp personer i åldern 25-34 samt 35-44 år som är företagare i Norberg. Statistik visar att de flesta som leder företagen i Norberg är män, 15 procent är kvinnor vilket är någon procent lägre jämfört med landet i övrigt. Det främsta hindret som företagen uppger för fortsatt tillväxt är möjligheten att finna personal med lämplig kompetens. Här spelar kommunen en viktig roll med huvudansvar för skola och vuxenutbildning. Ett annat hinder för expansion framöver kan vara att det inte finns tillräckligt med detaljplanerad mark för företagarens expansion och nyetableringar..

Vinnare Västmanlands län

Norberg

Hälsa

God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Undersökningar om ungdomars hälsa visar tyvärr att vi är en bit från målet om alla invånares goda hälsa.

Undersökningen Liv hälsa ung visar särskilt att flickors mående är sämre än pojkarnas.

Källskolan erbjuder pulshöjande aktiviteter

utanför ordinarie undervisningstid samt organiserade rastaktiviteter på alla raster. Ökad rörlighet är ett viktigt område som prioriteras men tyvärr är det svårt att erbjuda fler aktiviteter under skoldagen eftersom de ordinarie lektionerna fyller hela elevens dag. Då många elever åker skolskjuts till och från skolan försvåras möjligheterna att ha aktiviteter före och efter skoltid.

Antalet äldre blir fler i Norbergs kommun

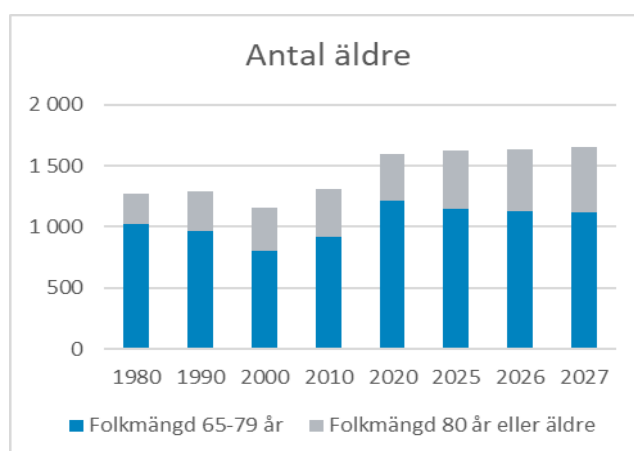
Norberg följer den globala trenden med att människor lever allt längre liv vilket innebär att antalet äldre kommer att bli fler. Särskilt gruppen 80 år eller äldre kommer enligt prognoser inom några år att öka vilket kan få följden att behoven av olika stödsystem inom hälsoområden för äldre personer behöver byggas ut.

Den genomsnittliga åldern i Norberg är:

Totalt 45 år

Kvinnor 45,8 år

Män 44,3 år

Figur. Antal äldre i befolkningen efter år. Statisticon 2019.

Övergripande mål

Unik miljö för fritid, kultur och besöksnäring

Måluppfyllelse	Mål	Kommentar
	I Norberg finns ett brett utbud av fritids- och kulturupplevelser samt möjlighet till ett aktivt och varierat föreningsliv för alla.	En kulturplan har tagits fram av barn- och utbildningsutskottet. Pojkar och flickor ska ha samma möjlighet att delta och utvecklas i föreningslivet.
	Norberg är en utvecklad arrangemangs- och besöksort.	Norberg är en arrangemangsrisk kommun. Flera arrangemang som drar deltagare från hela landet och även utlandet. Visit Norberg, digital turistplattform, lanseras.

Samlad bedömning av det strategiska området

Norberg är en utvecklad besöks- och arrangemangsort där kommunens stöttning av ideella arrangemang är en bidragande orsak.

Digitalisering av Norbergs besöksmål för att tillgängliggöra dem för fler besökare har påbörjats och ett samarbete med turistlinjen på Högskolan i Falun/Borlänge har inletts.

Norbergs kulturmiljöer ger en god grund för att vidareutveckla besöksnäringen.

Målen uttrycker en önskad riktning för utvecklingen, och därför visualiseras utfallet med olikfärgade prickar.

 Utveckling i önskad riktning

 Oförändrad utveckling

 Utveckling i oönskad riktning

 Mätning ej genomförd

Ovanstående globala mål för hållbar utveckling ingår i det strategiska området *Unik miljö för fritid, kultur och besöksnäring*

Fritid, kultur och föreningsliv

Ett hållbart samhälle har ett jämställt och inkluderande förenings- och kulturliv. En gemenskap i föreningslivet där alla känner sig välkomna. Jämställdhet i föreningslivet innebär att flickor, pojkar, kvinnor och män har samma möjligheter till att delta, få inflytande över och utvecklas i föreningens verksamhet.

På Norbergs kommuns hemsida finns systemet FRI där föreningar bland annat kan söka bidrag digitalt.

2019 utbetalades

- övrigt bidrag till 13 föreningar, totalt 117 500 kronor
- medel för arrangemang till 8 föreningar, totalt 140 500 kronor
- lokal/ och anläggningsstöd till 13 föreningar totalt 248 030 kronor
- bidrag till 6 studieförbund, totalt 40 000 kronor

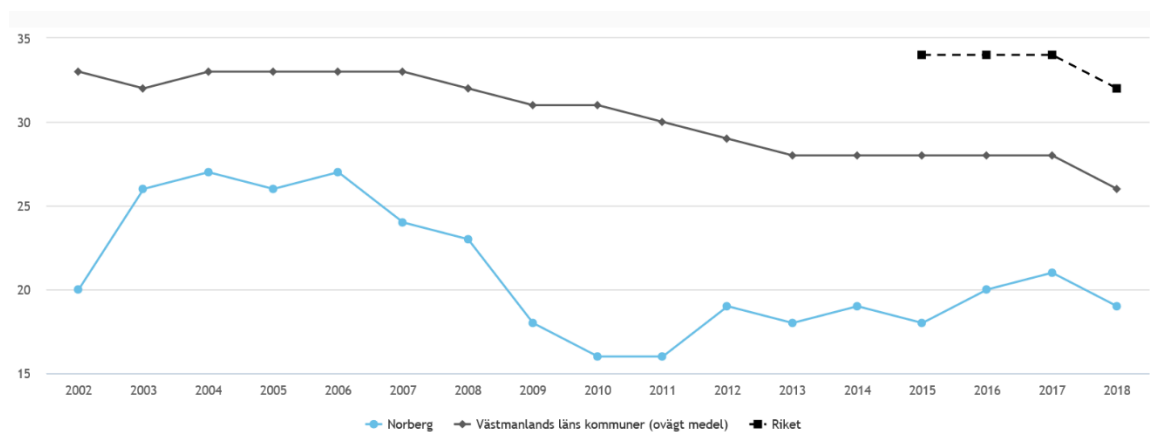
Nedan visas *Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/ invånare 7-20 år.*

Antal deltagartillfällen i åldern 7-20 år i LOK-stödsberättigade idrottsföreningar under året, dividerat med antal invånare 7-20 år den 31/12. (Kolada)

Norberg: 19

Västmanland: 26

Riket: 32

Genom ”Skapande skola” som är ett bidrag från Kulturrådet, ges barn och elever i Norbergs förskolor och skolor möjlighet att få delta i film, drama och andra kulturupplevelser.

Fokus kring besöksnäringen handlar om järnet, gruvorna och historien. Norberg är en utvecklad arrangemangs- och besöksort. Många både mindre och större

arrangemang har genomförts under året. Deltagare, besökare och åskådare bidrar även till fler övernattnings- och besök i affärer.

Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet arbetar med att förnya och förtydliga turistinformation både digitalt och i tryckt form. Appen Visit Norberg och nya hemsidan visitnorberg.se har lanserats och kommer att vidareutvecklas under året.

Fritid, kultur och föreningsliv samverkar *Foto: Gunnar Meller*

Övergripande mål

Kommunen – en attraktiv arbetsgivare

Måluppfyllelse	Mål	Kommentar
	Norbergs kommun är en attraktiv arbetsgivare med engagerade, nöjda och stolta medarbetare.	Medarbetarundersökningar visar att starka områden är meningsfullhet och en organisation fri från trakasserier och kränkningar. Förbättringsområden är friskvård och lön.

Samlad bedömning av det strategiska området

För att kommunen ska klara framtida personalförsörjning behöver det säkerställas att kommunen är en attraktiv arbetsgivare för befintliga och framtida medarbetare. Viktiga områden att fokusera på är kompetenta och ansvarstagande medarbetare, attraktiva anställningar, ett gott ledar- och medarbetarskap samt hälsofrämjande arbetsplatser. Norbergs kommuns HR-arbete kommer att vara i centrum framöver med lösningsfokuserad ledarskapsfilosofi och heltidsprojektet men också med bakgrund i att kommunen behöver arbeta än mera strategiskt om att vara en attraktiv arbetsgivare för att klara framtida medarbetarrekruteringar.

Målen uttrycker en önskad riktning för utvecklingen, och därför visualiseras utfallet med olikfärgade prickar.

Utveckling i önskad riktning

Oförändrad utveckling

Utveckling i oönskad riktning

Mätning ej genomförd

Ovanstående globala mål för hållbar utveckling ingår i det strategiska området *Kommunen - en attraktiv arbetsgivare*

Attraktiv arbetsgivare

Norbergs kommun har olika styrdokument som handlar om jämställdhetsmål för personalen. Jämställdhet uppnås när kommunens medarbetare har lika rättigheter, villkor, möjligheter samt inflytande.

För att klara framtida personalförsörjning behöver det säkerställas att Norbergs kommun är en attraktiv arbetsgivare för våra befintliga och framtida medarbetare. All rekrytering ska utgå från kompetens, alla människors lika värde och olika förutsättningar. Individuella skillnader i erfarenhet och kompetens skall ses som en resurs och en möjlighet att stärka organisationen. Viktiga områden att fokusera på är kompetenta och ansvarstagande medarbetare, attraktiva anställningar, ett gott ledar- och medarbetarskap samt hälsofrämjande arbetsplatser.

För att skapa en gemensam och kommunövergripande ledarskapsfilosofi påbörjade kommunens samtliga chefer en ledarskapsutbildning under hösten 2019 i Lösningfokuserat ledarskap. Denna ledarskapsmetod valdes då den riktar sig mot att stärka medarbetarna unika resurser, styrkor och kompetenser samt en ledarinriktning som ska stärka delaktigheten. Vidare kännetecknas metoden av ett framtidsperspektiv, där organisationsföreträdarnas resurser och kvaliteter utgör grunden för utveckling och förändring. Cheferna kommer att tillsammans med medarbetarna utveckla sina färdigheter i coachning, starta och utveckla förändringsarbete samt stärka samarbetet, även då förutsättningar kan vara begränsade eller i situationer med upplevda hinder.

Varje år har samtlig personal minst ett medarbetarsamtal. Medarbetarsamtalen utgör basen för en bra dialog mellan medarbetare

och arbetsgivare där man tillsammans tar upp frågor som rör arbetet, arbetsinsats, arbetsmiljö och personlig utveckling. Samtlig personal med tillsvidare-anställning ska även ha en individuell kompetensutvecklingsplan.

Norbergs kommun har under 2017 tagit fram en handlingsplan för införande av heltid med möjlighet till deltid. Att utöka antalet heltidstjänster i Norbergs kommun är en viktig framgångsfaktor. Skolan, vården och omsorgen behöver rekrytera nya medarbetare de närmaste åren när dagens medarbetare går i pension samtidigt som befolkningen blir äldre, vilket gör att behovet av vård och omsorg sannolikt kommer att öka. Om fler medarbetare arbetar heltid kan rekryteringsbehoven minska men också leda till attraktivare arbeten och ökad jämställdhet då det är främst kvinnor som arbetar deltid. Ofta beror antalet deltider på att verksamheten har tydliga arbetstoppar under en arbetsdag. För att nå fler heltider behöver även arbetet organiseras på nya sätt.

Norbergs kommuns HR-arbete behöver bli än mera strategiskt inriktad. När medarbetare och chefer känner arbetsglädje, trivs och mår bra på jobbet smittar det av sig på omgivningen, vilket gör att fler kommer vilja arbeta hos Norbergs kommun. En inriktning i HR-arbetet är därför att arbeta med insatser som attrahera och som gör att medarbetare vill stanna och aktivt söka sig till oss. Med ytterligare en medarbetare inom HR-enheten ökar förutsättningarna att metodiskt och systematiskt arbeta med att stärka det vi i Norberg har som våra konkurrensfördelar.

FINANSIELL ANALYS

Årets resultat

Norbergs kommun redovisar överskott för åren 2015-2019, förutom år 2018 redovisas ett negativt resultat på 13,5 mkr då nedskrivning gjorts av idrottshall.

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ekonomisk ställning för Norbergs kommun används en finansiell analysmodell som utvecklats av Kommun-forskning i Västsverige. Modellen utgår ifrån fyra viktiga finansiella perspektiv. Dessa är resultat, kapacitet, risk-förhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Målsättningen är att utifrån analysen identifiera Norbergs kommuns finansiella möjligheter och problem och därigenom kunna klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

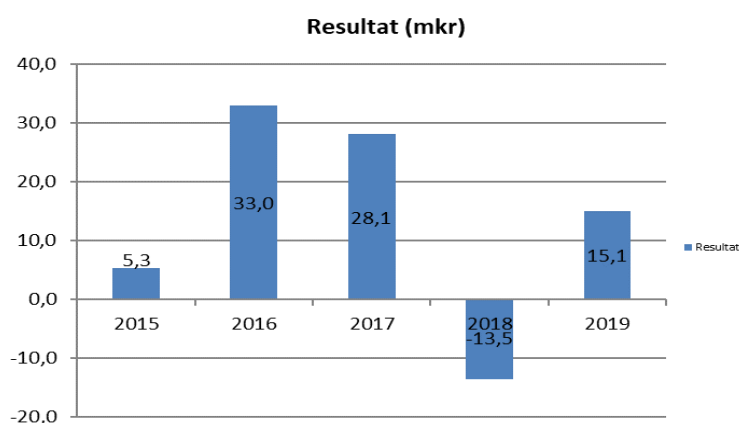
Resultat och kapacitet

Årets resultat

Norbergs kommun redovisar överskott för åren 2015-2019, förutom år 2018 redovisas ett negativt resultat på 13,5 mkr då nedskrivning gjorts av idrottshall.

Resultatutveckling

Norbergs kommun har redovisat överskott de senaste åren. I resultatet för år 2016 ingick ej förbrukade extra statsbidrag för flyktingmottagande med 25,3 mkr. Resultatet år 2017 påverkas av återbetalning från Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund på 3,6, vilket ger en avvikelse på 16,8 mkr. För år 2018 påverkas resultatet främst av den extra nedskrivning på 25,0 mkr som gjorts. För år 2019 redovisas ett överskott på 15,1 mkr främst på grund av överskott på fastigheter och lägre kostnader för kommunalteknisk verksamhet.

Nettokostnadsandel

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan intäkter och kostnader. Ett vanligt resultatmål är 2% av skatteintäkter och generella statsbidrag. Omvänt innebär ett budgeterat överskott med 2% av skatteintäkter och generella statsbidrag att nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag inte ska överstiga 98%.

Årets resultat på 15,1 mkr motsvarar ett överskott på 4,2% och därmed en nettokostnadsandel på 95,8%.

Nettokostnadens andel/årets resultats andel av skatteintäkter och generella statsbidrag (%)	2019	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens nettokostnad	92,2	100,4	88,0	87,5	94,0
Avskrivningar	3,0	3,0	3,4	3,0	3,6
Finansnetto	0,5	0,4	0,4	0,4	0,6
Nettokostnadsandel	95,8	103,8	91,8	91,0	98,3
Årets resultat	4,2	-3,8	8,2	9,0	1,7

Kostnads- och intäktsutveckling

För att långsiktigt ha kontroll över kostnadsutvecklingen och klara en god ekonomisk hushållning är det viktigt att verksamhetens nettokostnader inte ökar snabbare än intäkterna. År 2019 minskade nettokostnaderna med 6,8 % främst beroende på den nedskrivning som gjordes året innan. Skatteintäkter och generella statsbidrag ökar med 3,0 % medan bidrag för flyktningmottagande minskar med 40%. Totalt ökar skatteintäkter och statsbidrag med 1,3 %. Kostnadsökningen exklusive nedskrivning 2018 uppgår till 0,3 mkr eller 0,1 %.

(mkr)	2019	2018	Förändring	
			mkr	%
Skatteintäkter och statsbidrag	356,1	351,7	4,4	1,3
<i>varav övrigt</i>	<i>347,7</i>	<i>337,5</i>	<i>10,1</i>	<i>3,0</i>
<i>varav bidrag flyktningmottagande</i>	<i>8,4</i>	<i>14,1</i>	<i>-5,7</i>	<i>-40,5</i>
Verksamhetens nettokostnad inklusive avskrivningar	-339,0	-363,8	24,7	-6,8
Finansnetto	-1,9	-1,4	-0,5	37,2
Resultat	15,1	-13,5	-41,6	-211,7

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader har minskat med 35,7 mkr, vilket motsvarar 7%. Då utgörs föregående års kostnad av extra nedskrivningen 25,0 mkr. Lokal- och städkostnader visar en minskning med 5,5 mkr eller 12%, vilket till stor del beror på en tillfällig minskning av underhållet av verksamhetsfastigheter med 7,6 mkr. Personalkostnaderna minskar med 0,7 mkr eller 0,3%. Kostnaden för entreprenader och köp av verksamhet har minskat med 0,8 mkr eller 1%. Köp av verksamhet från privata företag har minskat med 3,2 mkr. Huvudsakligen på grund av minskat antal placeringar. Köp av verksamhet från föreningar och stiftelser har minskat med 1,3 mkr. Det beror till största del på lägre kostnader för köp av platser inom förskola och fritidshem.

(mkr)	2019	2018	Förändring	
			mkr	%
Lokalkostnader	42,3	47,8	-5,5	-12
Personalkostnader	254,2	254,9	-0,7	0
Entreprenad och köp av verksamhet	107,1	107,9	-0,8	-1
Övriga kostnader	43,2	71,9	-28,7	-40
Summa	446,9	482,6	-35,7	-7

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter har minskat med 10,8 mkr eller 8%. Bidragen har minskat med 10,1 mkr eller 12%. Den största enskilda förklaringen är minskade statsbidrag via Migrationsverket med 6,3 mkr. Statsbidragen till grundskolan är på samma nivå som året innan. Bidrag från socialstyrelsen har minskat med 1,9 mkr och olika bidrag av anställningsstöd har minskat med 2,3 mkr. Hyresintäkterna är på samma nivå som året innan. Intäkterna från taxor och avgifter har ökat med 0,5 mkr eller 5%. Övriga intäkter har minskat med 1,3 mkr eller 8%.

(mkr)	2019	2018	Förändring	
			mkr	%
Bidrag	-73,1	-83,2	-10,1	-12
Hyrer	-18,5	-18,5	0,0	0
Taxor och avgifter	-12,7	-12,1	0,5	5
Övriga intäkter	-14,3	-15,1	-1,3	-8
Summa	-118,7	-129,0	-10,8	-8

Verksamheternas nettokostnadsutveckling

Verksamheternas nettokostnader har ökat med 9,9 mkr eller 3% mellan år 2018 och år 2019. Genom återredovisningen på 11,5 mkr redovisas en kostnadssänkning för NVK år 2019 på 9,0 mkr, vilket är den huvudsakliga förklaringen till att kommunfullmäktige redovisar minskade nettokostnader med 7,0 mkr. För Norra Västmanlands Utbildningsförbund redovisas ökade kostnader med 1,8 mkr eller 6% . Norra Västmanlands ekonominämnd redovisar ökade nettokostnader som ökar med 13%, detta på grund av lågt kostnadsläge år 2018. För kommunstyrelsens verksamheter redovisas ökade nettokostnader med 6%. Barn- och utbildningsutskottet och kommunstyrelsen/allmänna utskottet visar ökade kostnader med 1%. Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet redovisar kostnadsökning på 5% och socialutskottet redovisar ökade kostnader med 11% mellan år 2018 och 2019.

(mkr)	2019	2018	Förändring	
			mkr	%
Kommunfullmäktige	58,0	65,0	-7,0	-11
<i>varav NVK</i>	<i>2,8</i>	<i>11,7</i>	<i>-9,0</i>	<i>76</i>
<i>varav NVU, gymnasieskola och vuxenutbildning</i>	<i>33,5</i>	<i>31,7</i>	<i>1,8</i>	<i>6</i>
<i>varav MBN</i>	<i>3,3</i>	<i>2,6</i>	<i>0,7</i>	<i>28</i>
<i>varav SDR</i>	<i>5,2</i>	<i>5,5</i>	<i>-0,3</i>	<i>-5</i>
<i>varav NVE</i>	<i>4,2</i>	<i>3,7</i>	<i>0,5</i>	<i>13</i>
<i>varav övrigt</i>	<i>9,0</i>	<i>9,8</i>	<i>-0,8</i>	<i>-8</i>
Kommunstyrelsen	283,2	266,4	16,9	6
<i>varav kommunstyrelsen och allmänna utskottet</i>	<i>13,6</i>	<i>13,5</i>	<i>0,1</i>	<i>1</i>
<i>varav demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet</i>	<i>15,6</i>	<i>14,9</i>	<i>0,7</i>	<i>5</i>
<i>varav barn- och utbildningsutskottet</i>	<i>111,8</i>	<i>110,3</i>	<i>1,5</i>	<i>1</i>
<i>varav socialutskottet</i>	<i>142,2</i>	<i>127,6</i>	<i>14,6</i>	<i>11</i>
Summa	341,2	331,3	9,9	3

Budgetavvikelser

Resultatet på 15,1 mkr ger en avvikelse mot budget på totalt 14,1 mkr.

(mkr)	Budget	Nettoutfall	Budgetavvikelse
Kommunfullmäktige	70,0	58,0	12,0
Kommunstyrelsen	285,1	283,2	1,9
<i>varav kommunstyrelsen och allmänna utskottet</i>	<i>15,5</i>	<i>13,6</i>	<i>1,9</i>
<i>varav demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet</i>	<i>16,2</i>	<i>15,6</i>	<i>0,5</i>
<i>varav barn- och utbildningsutskottet</i>	<i>111,8</i>	<i>111,8</i>	<i>0,0</i>
<i>varav socialutskottet</i>	<i>141,6</i>	<i>142,2</i>	<i>0,6</i>
Summa verksamheterna	355,0	341,2	13,8
Finansförvaltning/finansiering	356,1	356,3	0,3
Summa totalt	1,0	15,1	14,1

Kommunfullmäktige redovisar ett överskott 12,0 mkr, varav 11,5 mkr avser NVK. För den anslagsfinansierade verksamheten inom NVK återredovisas 1,4 mkr av totalt anslagna 14,2 mkr, dvs drygt 10%. Övrig verksamhet inom NVK som är nollbudgeterad återredovisar 10,1 mkr. För anslaget till NVU redovisas ett överskott på 1,5 mkr som avser gymnasieskola och vuxenutbildning. Budgetavvikelsen avser i huvudsak högre intäkter än budgeterat. SFI-verksamheten inom NVU visar ett underskott på -1,0 mkr på grund av lägre intäkter än budgeterat. Norbergs kostnad för SFI och undervisning av ensamkommande barn har kostat 0,2 mkr mer än budgeterat. För kollektivtrafik redovisas ett underskott på 0,2 mkr. Norra Västmanlands ekonominämnd och V-Dala Miljö & Bygg redovisar en budget i balans. Medlemsbidrag till SDR är 0,4 mkr lägre än budget.

Kommunstyrelsen och allmänna utskottet redovisar ett överskott på 1,9 mkr. Utvecklingsmedel ger ett överskott på 0,8 mkr. I avvikelsen ingår 0,5 mkr i ej ianspråktaga medel för program för centrala Norberg. Beslutade medel för föreningsutvecklare på 0,3 mkr är ej nyttjade. Medlemsavgifter ger totalt en negativ budgetavvikelse på -0,2 mkr. Den administrativa enheten redovisar 1,0 mkr i överskott jämfört med budget. Avvikelsen avser till största del lägre personalkostnader för tillfälliga vakanser. Personalsektionen inklusive bemanningsenheten redovisar ett överskott med 0,4 mkr. För försäkringar redovisas ett underskott mot budget på drygt 0,3 mkr. Budget år 2020 kommer att vara bättre anpassad till aktuell kostnadsnivå.

Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet visar en positiv avvikelse på 0,5 mkr. Driftskostnaden för Fridahallen har varit 0,3 mkr billigare än beräknat och kostnad för kulturmiljövård visar ett överskott på 0,2 mkr.

Barn- och utbildningsutskottet redovisar ett utfall i nivå med budget. Grundskolan tillsammans med fritidsverksamheten går med ett underskott jämfört med budget på totalt 0,3 mkr. Största delen avser kostnad för tomma lokaler. Förskoleverksamheten har en mindre budgetavvikelse med 0,1 mkr, vilket beror på två fler avdelningar och fler barn placerade i annan kommun. Förskoleklass redovisar ett utfall i nivå med budget. Grundsärskolan redovisar ett underskott på 0,8 mkr på grund av fler elever än budgeterat. Central visas ett överskott om 1,1 mkr för budgeterad buffert.

Sociala sektorn redovisar ett underskott på 0,6 mkr. Förvaltningschefen redovisar ett överskott om 3,1 mkr. Av dessa kommer 1,7 mkr från friställandet av bufferten samt lägre kostnader för bland annat löner.

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett överskott på 0,6 mkr. Överskottet orsakas framförallt av lägre lönekostnader. De olika placeringsformerna gör ett underskott på 2,5 mkr. Även arbetsmarknadsenheten bidrar med ett mindre överskott.

Äldreomsorgen uppvisar ett underskott på 3,8 mkr. Anledningarna till underskottet är framför allt högre lönekostnader inom flera verksamheter. Hemtjänsten förstärker periodvis med resurser utöver budget. En tillfällig utökning av korttidsplatser. En inhyrd extern konsult blev dyrare än rekviderat statsbidrag. Bostadsanpassningen redovisar ett underskott på 0,6 mkr, på grund av några större anpassningar.

Området för funktionsnedsatta redovisar ett underskott på 1,3 mkr, som orsakas av högre lönekostnader framförallt inom personlig assistans.

Ensamkommande barn och unga gör ett överskott på 0,8 mkr. Verksamheten för ensamkommande barn och unga är finansierad via statliga medel.

Finansförvaltningen redovisar ett överskott på 0,3 mkr jämfört med budget. Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning blev 0,6 mkr bättre än budgeterat. Under året har Norbergs kommun fått intäkter via statsbidrag från Tillväxtverket med 1,8 mkr. Lönekompensation budgeteras på

finansförvaltningen och fördelas ut enligt utfall. Kostnad för 2019 års löneökningar blev 0,1 mkr lägre än budgeterat. Finansnettot blev 1,5 mkr bättre än budgeterat. Framförallt är det lägre räntekostnader på lån till följd av det låga ränteläget som är orsaken. Tillkommande kostnad för inestående medel på konto har tillkommit och uppgår till 0,2 mkr för hela året. Vid försäljning av tomter vid Norens västra strand uppstod ren reaförlust på 0,4 mkr. På grund av låg investeringsnivå och lägre internräntenivå visar internräntetäkter en avvikelse på -1,0 mkr. Finansiella intäkter består av överskottsutdelning från Kommuninvest på 0,2 mkr och 0,1 mkr i övriga räntetäkter. Under året har kostnader för tomställda lokaler uppgått till 1,9 mkr jämfört med budgeterade 0,3 mkr.

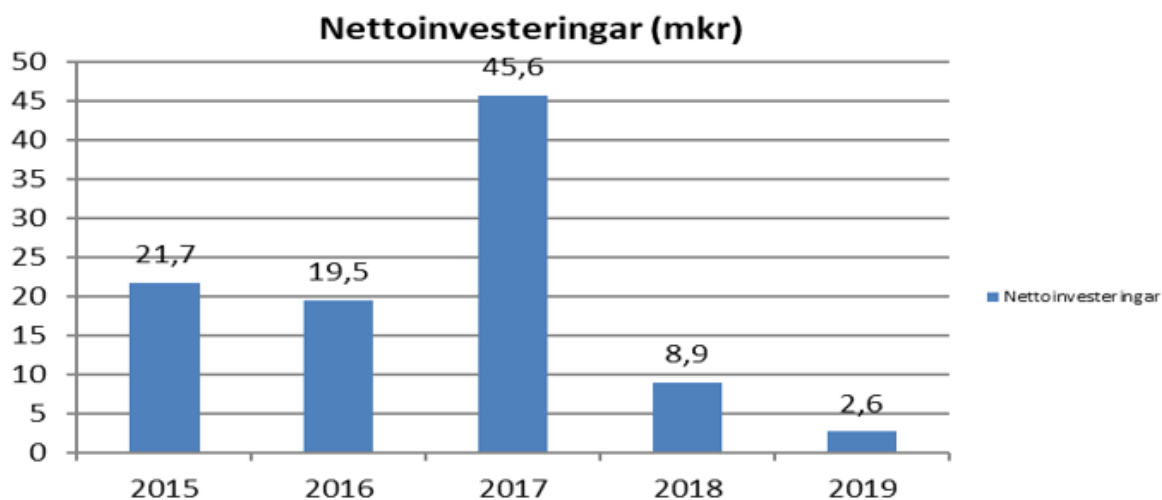
Investeringar

Bruttoinvesteringarna uppgick till 2,6 mkr. För investeringar med NVK som utförare redovisas ett utfall på 2,6 mkr. GC väg i närområdet till idrottshallen har ett utfall på 1,4 mkr och ombyggnad Källskolan har ett utfall på 0,9 mkr. För kommunstyrelsen och allmänna utskottet redovisas ett utfall på 0,1 mkr, vilket avser förvärv av en fastighet och it investeringar. Anslutningsavgifter till VA-nätet redovisar en intäkt om 0,3 mkr. Investeringar inom Socialutskottet uppgår till 0,3 mkr och avser investeringar i inventarier. Avvikelsen på 42,6 mkr avser bland annat Vatten och avlopp i Bjurfors 13,7 mkr som är tillfälligt stoppat på grund av överklagan. Ombyggnad centralskolan 6,0 mkr är stoppad och Källskolan som pågår visar en avvikelse på 11,4 mkr.

(mkr)	Budget	Nettoutfall	Budgetavvikelse
Kommunfullmäktige/NVK	45,2	2,6	42,6
Kommunstyrelsen	1,1	0,0	1,1
<i>varav kommunstyrelsen och allmänna utskottet</i>	<i>0,5</i>	<i>-0,3</i>	<i>0,8</i>
<i>varav demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet</i>	<i>0,2</i>	<i>0,0</i>	<i>0,2</i>
<i>varav barn- och utbildningsutskottet</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>
<i>varav sociala utskottet</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	<i>0,0</i>
Summa	46,3	2,6	43,7

Bruttoinvesteringarna på 3,0 mkr motsvarar 0,9% av verksamhetens nettokostnader. En genomsnittlig svensk kommun, förutom storstadsregionerna, ligger över tid på 8-10% när det gäller detta nyckeltal. Genomsnittet i Västmanlands län uppgick till ca 10% per år mellan 2016 och 2018 medan genomsnittet för Norbergs kommun uppgick till ca 8% under samma period.

Nettoinvesteringarna uppgick under åren 2015-2019 till 19,7 mkr i genomsnitt. Diagrammet visar investeringsvolymen under den senaste femårsperioden.

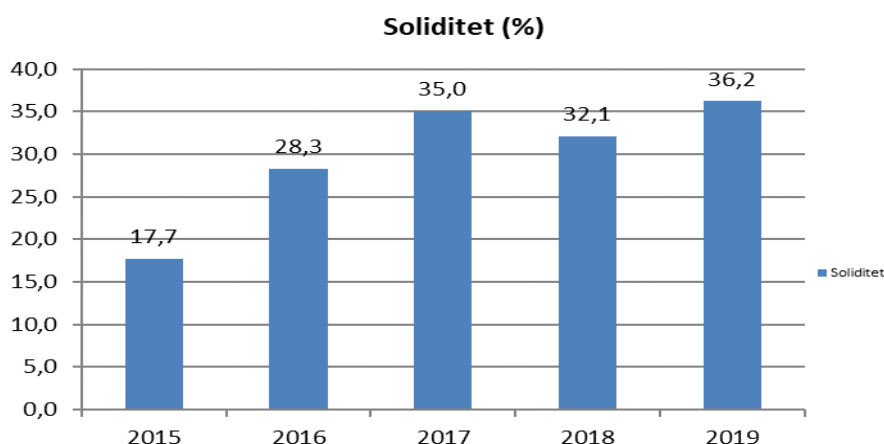
Risk och kontroll

Riskperspektivet beskriver vilka risker som kommunens ekonomi kan utsättas för och som kan påverka kommunens resultat och kapacitet på kort och lång sikt. Här analyseras bland annat kassalikviditet, borgensåtagande samt pensionsskulden.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Den anger hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen äger, det vill säga eget kapital i förhållande till det totala kapitalet. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen samt tillgångar och skulders förändring. Soliditeten per den sista december år 2019 uppgick till 36,2% jämfört med 32,1% år 2018. Förbättringen beror i huvudsak på det resultatet för år 2019.

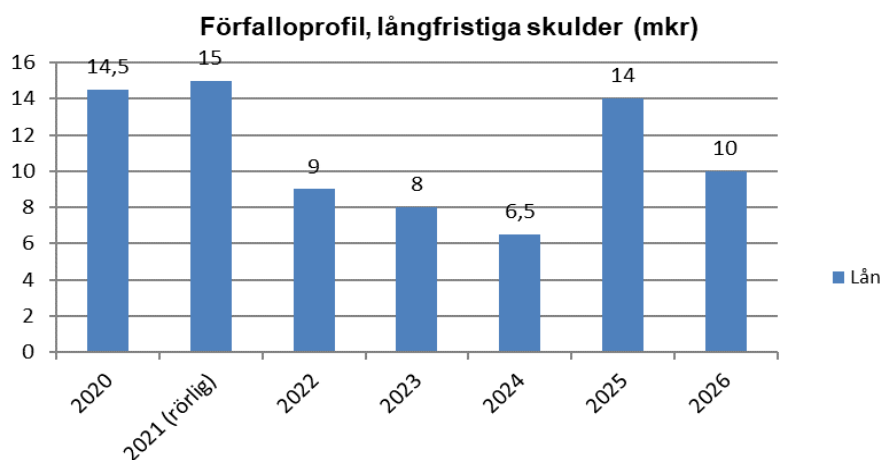
Om hela pensionsskulden tas med i beräkningen visar kommunen en negativ soliditet på -6,9% (2018:-14,5%).

Långfristiga skulder

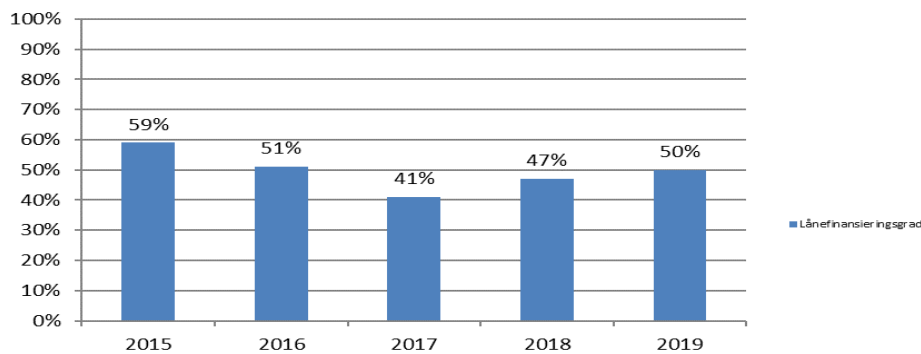
Kommunen har en låneskuld på 77,0 mkr. Under året har ingen amortering gjorts. Den genomsnittliga räntan under året uppgick till 0,94 %. För år 2018 uppgick den genomsnittliga räntan till 1,11%.

En femtedel av låneskulden (19%) ligger med rörlig ränta och resterande delar med fast ränta. Lånen med rörlig ränta löper till 2021. Amortering på lånen med kan ske i samband med förfall.

Lånefinansieringsgraden som mäter låneskuld i förhållande till värdet på anläggningstillgångarna har ökat jämfört med år 2018. Förändringen beror på att kommunens anläggningstillgångar har minskat mer än låneskulden.

Lånefinansieringsgrad

Likviditet

Tillgångarna i kassa och bank uppgick per den sista december år 2019 till 83,5 mkr, jämfört med 74,3 mkr vid motsvarande tidpunkt föregående år. Samtidigt har de kortfristiga placeringarna ökat marginellt till 40,2 mkr. De kortfristiga fordringarna har ökat från 34,0 mkr till 39,6 mkr, huvudsakligen beroende på ökade interimfordringar.

Kassalikviditeten definieras som omsättningstillgångar/kortfristiga skulder. En kassalikviditet över 100 % innebär att kommunen inom en ettårsperiod kan betala de kortfristiga skulderna. Kassalikviditeten per den sista december år 2019 uppgick till 181%, jämfört med 147 % föregående år.

Borgensåtaganden

Kommunens samlade borgensåtagande uppgår till 5,7 mkr. Här utgör borgensåtagande för kommunalförbundet Vafab Miljö på 5,7 mkr. Kommunen har därutöver en solidarisk borgen för Kommuninvest.

Finansnetto

Finansnettot uppgick år 2019 till en nettokostnad på 1,9 mkr. Kostnaderna på 2,3 mkr består i huvudsak av räntekostnader på låneskulden och pensionsskulden. Intäkterna på 0,4 mkr avser framförallt ränta på borgensåtagande och överskottsutdelning från Kommuninvest samt ränteintäkter från kundfordringar.

Pensionsåtagande

(mkr)	2019	2018	2017	2016	2015
Avsättningar	36,2	34,1	29,0	28,4	26,9
Ansvarsförbindelse	137,9	146,1	151,6	153,7	157,0
Summa	174,1	180,2	180,6	182,1	183,9
Återlånade medel	174,1	180,2	180,6	182,1	183,9

Kommuns totala pensionsåtagande uppgick per den sista december 2019 till 174,1 mkr jämfört med 180,2 mkr år 2018. Pensioner intjänade fram till 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och uppgick till 137,9 mkr per den sista december år 2019 (2018: 146,1 mkr). Pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och uppgick per den sista december år 2019 till 36,2 mkr (2018: 34,1 mkr). Under de närmaste åren kommer antalet personer som ska gå i pension att öka avsevärt, vilket kommer att medföra ökande kostnader för pensioner.

Prognosavvikelser

Prognostiserad budgetavvikelse i delårsbokslutet per augusti var ett överskott på 10,4 mkr. Budgetavvikelsen i årsbokslutet blev 3,7 mkr högre. Kostnaden för köpt verksamhet av

samarbetsorgan prognostiserade i delårsbokslutet en avvikelse på 6,4 mkr och utfallet blev en avvikelse mot budget på 13,2 mkr. Socialutskottets budgetavvikelse i årsbokslutet blev -0,6 mkr, jämfört med ett prognostiserat nollresultat i delårsbokslutet. Under året fanns osäkerhet om kostnader och intäkter för verksamheten. Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottets budgetavvikelse i årsbokslutet blev 0,5 mkr jämfört med prognostiserat -0,3 mkr i delårsbokslutet. Orsaken är framförallt lägre kostnader för Fridahallen som blev känt i slutet av året. Vad gäller kommunstyrelsen/allmänna utskottet och barn- och utbildningsutskottet är det marginella skillnader mellan prognosen i delårsbokslutet och årets resultat. Finansförvaltning prognostiserade en budgetavvikelse på 3,1 mkr i delårsrapporten och utfallet blev 0,3 mkr på grund av beslut i november om ombudgetering mellan finansförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen.

Helårsprognos (mkr)	April	Augusti	Bokslut
Kommunfullmäktige	-0,5	5,9	12,0
Kommunstyrelsen	0,2	1,4	1,9
<i>varav kommunstyrelsen och allmänna utskottet</i>	<i>0,1</i>	<i>1,8</i>	<i>1,9</i>
<i>varav demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet</i>	<i>0,1</i>	<i>-0,3</i>	<i>0,5</i>
<i>varav barn- och utbildningsutskottet</i>	<i>0,0</i>	<i>-0,1</i>	<i>0,0</i>
<i>varav sociala utskottet</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-0,6</i>
Summa verksamheterna	-0,3	7,3	13,8
Finansförvaltning/finansiering	1,4	3,1	0,3
Summa totalt	1,1	10,4	14,1

God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning

Balanskravsutredning

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans för kommuner och landsting. Enskilda kommuner och landsting får inte besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Eventuella uppkomna underskott ska återställas inom tre år. Vid avstämning mot balanskravet är huvudprincipen att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna och att orealiserade vinster och förluster i värdepapper ej skall påverka resultatet. Vidare är huvudprincipen att realisationsförluster ska medräknas i avstämning mot balanskravet. Undantag kan göras om realisationsvinsten-/förlusten kommer innebära att kommunen får lägre kostnader i framtiden till följd av vidtagen åtgärd.

Årets resultat för Norbergs kommun efter balanskravsutredning uppgår till 15,0 mkr. Norbergs kommun tillämpar inte regelverket för resultatutjämningsreserv (RUR).

(mkr)	2019
Periodens resultat	15,1
<i>Reducering av samtliga realisationsvinster</i>	<i>0</i>
<i>Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjl.</i>	<i>0</i>
<i>Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjl.</i>	<i>0</i>
<i>Orealiserade vinster/förluster i värdepapper</i>	<i>-0,1</i>
Periodens resultat efter balanskravsjustering	15,0
<i>Reservering till resultatutjämningsreserv</i>	<i>0</i>
<i>Disponering från resultatutjämningsreserv</i>	<i>0</i>
Balanskravsresultat	15,0

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen varje år upprätta en budget för nästa budgetår. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. För verksamheten ska mål och riktlinjer anges som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Utifrån ett verksamhetsperspektiv kan god ekonomisk hushållning definieras som att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta kräver en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt bra uppföljningssystem.

Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Målen anger de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet kommunen bedriver. Den allmänna utgångspunkten för det finansiella perspektivet är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Resultatet måste därför vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå skall kunna garanteras även nästkommande generation utan att en högre skatt ska behöva uttaxeras. Med utgångspunkt från kommunens ekonomiska situation, ska kommunen ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av mål.

Kommunfullmäktige har fastställt en ekonomistyrningspolicy med ett antal mål av betydelse för god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet:

- För att uppnå god ekonomisk hushållning enligt kommunallagens bestämmelser ska ett överskott i budgeten motsvarande 2% skatteintäkter och generella statsbidrag eftersträvas.
- Kommunens soliditet bör öka varje år.
- Skattefinansieringsgraden av investeringar över en rullande femårsperiod ska vara 100%, vilket betyder att investeringsvolymen över tid inte ska överstiga summan av årets resultat och årets ordinarie avskrivningar.
- Kommunens kassalikviditet bör överstiga 50 procent av kortfristiga skulder.
- Kassalikviditeten (omsättningstillgångar exkl. varulagar/kortfristiga skulder) visar kommunens betalningsförmåga på kort sikt.
- Amortering på låneskulden ska ske årligen.

Nedan redovisas uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet. Uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning ur verksamhetsperspektiv redovisas i utskottens verksamhetsberättelser.

För att uppnå god ekonomisk hushållning enligt kommunallagens bestämmelser ska ett överskott i budgeten motsvarande 2% skatteintäkter och generella statsbidrag eftersträvas.

Målet uppfylls. Årets resultat uppgår till 15,1 mkr, vilket motsvarar 4,2%.

Kommunens soliditet bör öka varje år.

Målet uppfylls. Soliditeten har förbättrats från 32% till 36% exklusive ansvarsförbindelsen.

Inklusive ansvarsförbindelsen har soliditeten förbättrats från -15% till -7%.

Skattefinansieringsgraden av investeringar över en rullande femårsperiod ska vara 100%

Målet uppfylls. Under perioden 2015-2019 uppgick skattefinansieringsgraden till i genomsnitt 278%.

(mkr)	Genomsnitt	2019	2018	2017	2016	2015
Årets resultat	13,6	15,1	-13,5	28,1	33,0	5,3
Årets avskrivning	11,0	10,8	10,7	11,5	10,9	11,2
Summa investeringsutrymme	24,6	25,9	-2,8	39,6	43,9	16,5
Nettoinvest	14,6	2,6	-16,6	45,6	19,5	21,7
Skattefinansieringsgrad	278,0%	985%	17%	87%	225%	76%

Kommunens kassalikviditet bör överstiga 50 procent av kortfristiga skulder. Kassalikviditeten (omsättningstillgångar exkl. varulagar/ kortfristiga skulder) visar kommunens betalningsförmåga på kort sikt.

Målet uppfylls. Kassalikviditeten uppgick till 181% per den sista december år 2019.

Amortering på låneskulden ska ske årligen

Målet uppfylls inte. Ingen amortering har skett år 2019.

Finansiell profil

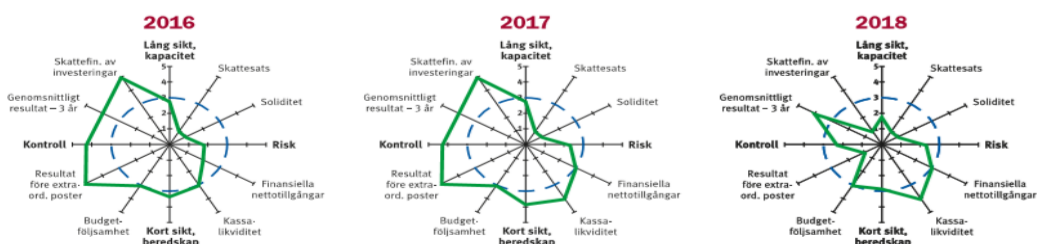
Kommunforskning i Västsverige har för år 2018 tagit fram en rapport som analyserar kommunens finansiella läge och hur kommunen har utvecklats i förhållande till övriga kommuner i Västmanlands län de senaste tre åren. Jämförelsen bygger på en speciellt framtagen finansiell profil. Den finansiella profilen är konstruerad som ett poläradiagram. Diagrammet innehåller dels fyra finansiella perspektiv, dels åtta finansiella nyckeltal som är viktiga ur en kommuns finansiella horisont. De fyra perspektiven är långsiktig betalningsberedskap eller kapacitet, kortsiktig betalningsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Profilen är ett komplement till analyser som visar jämförelser över tid. Diagrammet har skalan 1-5. Det finns tio kommuner i Västmanlands län. Den kommun som har den starkaste observationen får en femma, de två kommuner som följer får en fyra, de fyra kommunerna som ligger i mitten får en trea. Därefter följer två kommuner som får en tvåa och den svagaste kommunen får en etta. Den heldragna linjen redovisar poängen för Norbergs kommun. Den streckade ringen visar trean i den analyserade gruppen. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än tre i gruppen och omvänt.

Norbergs kommuns finansiella profil har försvagats jämfört med kommunerna i länet och riket. Underskottet på 13,5 mkr för år 2018 får stort genomslag. Resultatet på 15,1 mkr för år 2019 kommer att förbättra kommunens finansiella profil. Kommunens utvecklingsområden är framförallt perspektiven långsiktig kapacitet och risk.

...i förhållande till Västmanlands län

...i förhållande till riket

Sammanfattande kommentar

Bedömningen är att Norbergs kommun uppnår målet om god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet, då fyra av fem mål uppnås. Det kan konstateras att kommunens förbättringsområden vad gäller kommunens finansiella läge framförallt finns inom perspektiven långsiktig kapacitet och risk. Den bilden kvarstår efter bokslut 2019.

Kommunkoncernen

Norbergs kommunkoncern omfattar förutom kommunen det helägda bolaget Thorshammars Werkstads AB. Bolaget bedriver ingen verksamhet. I kommunkoncernen ingår förutom de verksamheter som bedrivs i utskotten under kommunstyrelsen, kommunalförbund och samarbetsorganisationer som bedriver kommunal verksamhet:

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund, med säte i Avesta kommun som bedriver räddningstjänst tillsammans med kommunerna Avesta, Hedemora, Fagersta och Norberg. Norbergs andel uppgår till 8,4%

Norra Västmanlands Utbildningsförbund, med säte i Fagersta kommun som bedriver gymnasieutbildning, vuxenutbildning och SFI undervisning. Ägarkommuner är Fagersta, Norberg och Skinnskattebergs kommuner. Norbergs andel uppgår till ca 25%.

Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund, med säte i Fagersta kommun som bedriver kommunalteknisk verksamhet såsom Vatten och Avlopp, Gator och vägar, Parker och lekplatser, Allmän-nyttiga bostäder och fastighetsförvaltning åt ägarkommunerna Fagersta och Norberg. Norbergs andel uppgår till ca 30%.

Västmanland-Dalarna Miljö- och byggnadsnämnd, med säte i Avesta bedrivs för Avesta, Norbergs och Fagerstas kommuner. Norbergs andel uppgår till 14%.

Västmanland Dalarna Lönenämnd, med säte i Norbergs kommun bedriver löneverksamhet för de fem kommunerna Avesta, Hedemora, Fagersta, Norberg och Skinnskatteberg. Norbergs andel uppgår till ca 9%.

Norra Västmanlands Samordningsförbund, med säte i Fagersta bedrivs tillsammans med Sala, Fagersta, Norberg, Skinnskatteberg, Hallsthammar, Surahammar, Region Västmanland och Försäkringskassan.

Norra Västmanlands Ekonominämnd, med säte i Fagersta är gemensam ekonomiavdelning för Fagersta och Norbergs kommuner och samarbetsorganen Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund, Norra Västmanlands Utbildningsförbund och Norra Västmanlands Samordningsförbund. Norbergs andel uppgår till ca 38%.

Kollektivtrafikmyndigheten inom Region Västmanland bedriver kollektivtrafik inom länet och för Norbergs kommun.

Gemensamma nämnden för hjälpmedelsfrågor, som bedrivs inom Region Västmanland.

I kommunen ingår dessutom i en gemensam inköpsorganisation med säte i Avesta.

Vafab Miljö Kommunalförbund (tidigare aktiebolag). Bedriver renhållningsverksamhet för kommunerna i Västmanland och Enköping. Norbergs andel uppgår till 1,99%.

Norbergs kommun betalade under år 2019 bidrag till ovanstående organisationer för tjänster inom kommunal verksamhet. Budgeterat bidrag uppgår till 68,2 mkr och utfallet blev 55,2 mkr.

Omvärldsanalys och framtiden

Omvärlden

BNP tillväxten i Sverige antas i år, liksom 2019, bli svag. Medan prognosen utgår från att BNP ska landa på 1,2 procent 2019 uppskattas BNP-ökningen år 2020 bli 0,9 procent.

Den inhemska efterfrågan bedöms i år växa tämligen långsamt, med dämpande utsikter för såväl investeringar som konsumtion (både i offentlig sektor och för hushållen).

Samtidigt beräknas utrikeshandeln knappast ge något signifikant bidrag till den svenska BNP-tillväxten vilket är en stor kontrast mot 2019. SKR:s beräkning pekar i nuläget på att nettoexportens BNP-bidrag då utgjorde hela 1,2 procentenheter (i princip hela BNP-ökningen för helåret 2019).

Den försvagning av arbetsmarknadsläget som började ske redan 2018 antas fortsätta i framåt. Den låga BNP-tillväxt som varit sedan andra halvan av 2018 bedöms innebära en fortsatt anpassning av arbetsinsats och bemanning. En viss dämpning av antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta personer bedöms därför ske 2020.

Inflationen beräknas liksom tidigare landa under riksbankens mål om 2 procent, men prognosen är nu något nedreviderad. Även prognosen över löneökningstakten är, på basis av den senaste statistiken, något nedreviderad för 2019 och 2020.

Prognosen är att konjunkturen i Sverige mot slutet av 2020 når vad som kan benämnas ”mild lågkonjunktur”. BNP samt volymen arbetade timmar ligger då något under de jämviktsnivåer som uppskattas utgöra ett balanserat konjunkturläge. Arbetslösheten antas då också överstiga jämviktsarbetslösheten vilken uppskattas till cirka 7 procent.

Skatteunderlagstillväxten bedöms bli trög under åren 2020 till 2021.

Norbergs kommun

År 2013 bröts trenden med minskade befolkningssiffror för Norbergs kommun. Mellan år 2013 och år 2015 ökade befolkningen med knappt 200 personer, från 5630 invånare till 5 803 invånare. Utvecklingen har därefter stannat av och befolkningen har minskat och uppgår i november 2019 till 5717 invånare.

Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd i Norberg ligger på en högre nivå än länet och riket.

Fördelning av välfärdsmiljarder utifrån asylvariabler ersätts successivt med fördelning utifrån folkmängd. År 2017 fick Norbergs kommun 14,8 mkr förmedlade utifrån asylvariabler och 1,2 mkr utifrån folkmängd, totalt 16,0 mkr. År 2021 då välfärdsmiljarderna fördelas fullt ut utifrån folkmängd beräknas Norbergs kommun få totalt 4,1 mkr. Detta kommer vara en stor utmaningen för Norbergs kommun.

Befolkningsökningen och det demografiska trycket har medfört att den offentliga sektorn präglas av en omfattande personalbrist, vilket också märks i Norbergs kommun genom att det är tufft att rekrytera vissa yrkeskategorier, bland annat behöriga lärare. Ovissheten om exempelvis stadsbidragens omfattning samt att bidragen ofta är kopplade till specifika krav och åtgärder som ska genomföras för att få medlen, gör att de inte ger den effekt eller den effektivisering av verksamheten som skulle behövas med tanke på förutsättningarna. En väg för att möta de kommunala utmaningarna är ökad samsyn och samverkan mellan stat och kommunsektor för välfärdens utveckling och finansiering. En annan viktigt lösning i pusslet för att klara den framtida utmaningen är att förändra arbetssätt och arbetsmetoder genom att bland annat bättre utnyttja ny teknik och digitalisering. Antalet äldre-äldre blir allt fler i Norbergs kommun som ställer krav på kommunen.

Lönesamverkan som pågått mellan fem kommuner med bolag utökas från år 2020 med Smedjebackens kommun. Beslut har tagits om att avveckla Norra Västmanlands Utbildningsförbund som bedriver gymnasieutbildning, vuxenutbildning och SFI undervisning tillsammans med Fagersta och Skinnskattebergs kommuner. Inköpssamverkan med Avesta kommun har sagts upp av Avesta och samverkan kommer att övergå till Fagersta kommun under 2020.

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomiska resultat påverkas av en mängd olika faktorer. Nedan anges vilken ungefärlig inverkan några av dessa har:

(mkr)	2019
Utdebitering med 1 kr	12,1
Generella statsbidrag 1%	0,8
Löner 1%	2,5
Ränteförändringar 1%	0,8
Befolkningsökning 100 personer	5,6
Försörjningsstöd 10%	0,9

Stefan Granqvist
Ekonomichef

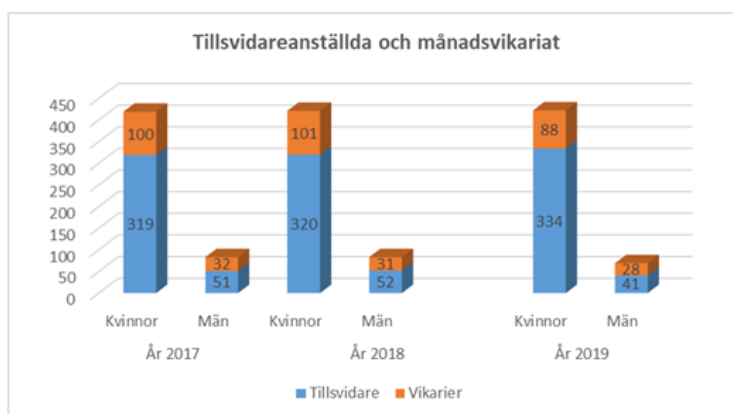
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Rätt kompetens på rätt plats är en förutsättning för att bibehålla en god och hållbar verksamhet. De närmaste årens demografiska utveckling kommer att innebära ett ökat tryck på verksamheten. Antalet medarbetare beräknas inte öka i samma takt som behovet hos befolkningen. Detta innebär att kompetenser inom organisationen behöver tas tillvara fullt ut och därmed behöver nya arbetssätt införas. Även digitaliseringen kommer att ha en viktig och avgörande roll under de kommande åren.

Norbergs kommuns personalekonomiska redovisning med hälsobokslut syftar till att ge en samlad helhetsbild av personalstruktur, personalkostnader och arbetsmiljöförhållanden. Redovisningen är också ett viktigt instrument för att utveckla kommunen till att bli än mer attraktiv arbetsgivare. Samtlig data är inhämtad från Personec och avser perioden helår 2020.

Organisation och bemanning

Bemanning	2019	2018	2017
Personalkostnader (mkr)	241,8	242,8	235,5
Antal medarbetare	695	775	759
därav tillsvidareanställda och vikarier med månadslön	488	504	502
Antal årsarbetare	448	456	451
Antal kvinnor	85%	84%	83%

Medelålder

Medelåldern för samtliga månadsanställda är 45,5 år. Kvinnornas medelålder är 45,8 år medan männen medelålder är 43 år.

Åldersstruktur (%)	2019	2018
18-29 år	13,9	16,9
30-39 år	21,3	19,4
40-49 år	20,5	19,4
50-59 år	27,5	27,6
60 -	16,8	16,7

Pensioner och avgångar

Tabellen nedan påvisar antal medarbetare som fyller 65 år under perioden 2020 - 2024. Under 2019 avgick 16 medarbetare med pension.

Att förlänga arbetslivet är en del av kompetensförsörjningsstrategin för att klara av utmaningarna i välfärdstjänsterna. Lagförändringar i LAS (lagen om anställningsskydd) har även gjorts som innebär att från och med 1 januari 2020 höjs åldersgränsen till 68 år och den 1 januari 2023 till 69 år. Det innebär i korthet att åldern för arbetstagarens rätt att kvarstå i anställningen höjs enligt 32 a § LAS. Därmed är det inte lika självklart längre att man avslutar sin tjänstgöring vid 65 års ålder. En nationell undersökning genomfördes av Ungdomsbarometern under april 2019 på uppdrag av Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, och Sobona – Kommunala företagens arbetsgivarorganisation. Normen att gå i pension vid 65 år är fortfarande stark och drygt hälften svarar att de kommer att gå i pension mellan 64 och 66 år. Samtidigt svarar en tredjedel att de kommer jobba till 67 eller längre. Det gäller även bland dagens medarbetare i kommuner och regioner. Sex av tio kan också tänka sig att jobba längre än sin tänkta pensionsålder med rätt förutsättningar.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antal medarbetare som fyller 65 år	16	9	11	7	14	14

Sysselsättningsgrad uppdelad på hel- och deltid

Antal hetider och deltider	2019	2018	2017
Heltid kvinnor	255	248	238
Heltid män	57	60	57
Deltid kvinnor	164	174	181
Deltid män	12	23	26
Totalt	488	505	502

Personalomsättning

Med personalomsättning menas i vilken omfattning som personal bytts ut under en viss period. Personalomsättning behöver i sig inte vara något negativt eftersom det också är en förutsättning för såväl kommunen som individen att utvecklas. Dock bör alla organisationer ha noggrann och kontinuerlig koll på personalomsättningen så att det inte blir för hög då det kan vara ett tecken på ohälsosamma arbetsplatser.

Intern rörlighet ger våra medarbetare möjlighet att utvecklas och få en ny tjänst inom kommunen alternativt prova nya arbetsuppgifter eller ingå i ett projekt. Den interna rörligheten är medräknad i nedanstående tabell.

Personalrörlighet	2019	2018	2017	2016
Nyanställda tillsvidare	53	58	57	53
Slutat	44	43	66	54

Medellön

Medellönen vid mätdatum 31 december 2019 är 28 988 kronor per månad. Medellön för kvinnor är 28 828 kronor och män 30 065 kronor.

En lönekartläggning har genomförts under året och den analys som följde visade att det finns vissa skillnader mellan könen men att dessa kan förklaras utifrån exempelvis marknadslöneläge i vissa konkurrensutsatta yrken.

Semesterlöneskuld (mkr)	2019	2018	2017	2016	2015	2014
	11,6	11,9	13,6	12,8	12,8	12,7

Personal- och lönepolitiska fakta med kommentarer avseende Norbergs kommun som arbetsgivare under år 2019

Personalkostnaderna har minskat med 1,0 mkr vid jämförelse med 2018.

Antalet tillsvidareanställda och vikariat med månadslön var vid mättillfället 31 december 2019 488 medarbetare vilket är en minskning med 16 personer jämfört med 2018. Av dessa är 419 st kvinnor. Fördelningen mellan kvinnor och män är snedfördelad inom de flesta yrkeskategorier. Tillsvidareanställda medarbetare med heltidsanställning är vanligare hos män än hos kvinnor.

Antalet årsarbetare baseras på summerad sysselsättningsgrad. Det totala antalet årsarbetare i kommunen var 448 vilket är 8 färre medarbetare vid jämförelse med 2018.

Kommunens semesterlöneskuld för inestående icke uttagna semesterdagar uppgår till cirka 11,6 miljoner kronor.

Den genomsnittliga medelåldern i kommunen är 45,5 år. Ett trendbrott ägde rum 2014 då medelåldern började minska. Medelålder 2014 var 50,20 år och sen dess minskat varje år.

Avgångar med ålderspension kan ske i åldrarna 61 – 68 år. Inför femårsperioden 2020 – 2024 kommer 55 medarbetare att gå i pension om de inte väljer att fortsätta arbeta efter fyllda 65 år. Detta betyder att kommunen står inför stora utmaningar att ersättningsrekrytera ett stort antal medarbetare. De yrkeskategorier där de flesta avgångarna finns är undersköterskor, förskollärare, barnskötare och kulturarbetare.

För att kommunen ska klara framtida personalförsörjning behöver vi säkerställa att kommunen är en attraktiv arbetsgivare för våra befintliga och framtida medarbetare. Viktiga områden att fokusera på är kompetenta och ansvarstagande medarbetare, attraktiva anställningar, ett gott ledar- och medarbetarskap samt hälsofrämjande arbetsplatser. I ett externt perspektiv behöver vi marknadsföra oss och utforska nya möjligheter som digitaliseringen erbjuder oss.

Arbetsmiljö och hälsa

Hälsobokslutet är ett verktyg för att kartlägga, analysera och följa upp hälsoläget i organisationen. Hälsobokslutet syftar även till att skapa diskussion kring hälsa och arbetsmiljö

Frisktal

Frisktal räknas på de medarbetare som inte haft någon sjukfrånvaro under året.

	2019		2018		2017	
	Tillsvidare	Vikarier	Tillsvidare	Vikarier	Tillsvidare	Vikarier
Medarbetare	447	223	438	230	431	232
Ej frånvaro	132	83	123	84	121	97
Ej frånvaro %	29,50	37,20	28,08	36,52	27,44	37,45

Frisktal - kvinnor	2019		2018		2017	
	Tillsvidare	Vikarier	Tillsvidare	Vikarier	Tillsvidare	Vikarier
Medarbetare	385	170	378	174	368	170
Ej frånvaro	101	61	95	53	96	61
Ej frånvaro %	26,20	35,90	25,13	30,29	26,10	35,88

Frisktal - män	2019		2018		2017	
	Tillsvidare	Vikarier	Tillsvidare	Vikarier	Tillsvidare	Vikarier
Medarbetare	62	53	60	55	63	62
Ej frånvaro	31	22	28	31	25	25
Ej frånvaro %	50	41,51	46,67	56,36	39,68	40,03

Sjuklönekostnader

Korttidsfrånvaron räknas som frånvaro till och med 14:e sjukdagen. Det är den sjukperiod då medarbetaren får sjuklön från arbetsgivaren. Därefter träder Försäkringskassan in och ersätter medarbetaren medan arbetsgivaren bidrar med en mindre del till och med dag 90. (från dag 15 då arbetsgivaren betalar 10% av sjuklönen fram till dag 90)

Sjukfrånvarokostnaden påvisar bland annat att kostnaden för både perioden dag 1 – 14 och för perioden dag 15 - 90 har minskat 2019 vid jämförelse med 2018. Arbetsgivaren betalar 10% av sjuklönen under perioden dag 15 - 90. I dessa siffror ingår inte förebyggande sjukpenning som medarbetare får till exempel vid deltagande i Friskare Norberg.

Sjuklönekostnader	Belopp		Procentpåslag		Summa	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Sjukkostnad dag 1-14	2 739	2 779	1 100	1 083	3 839	3 862
Sjukkostnad från dag 15 -	335	340	134	133	469	473
Totalt	3 074	3 119	1 234	1 216	4 308	4 335

Sjukfrånvaro

Under 2019 har sjukfrånvaron på totalen minskat från 6,49% till 6,23%. En ökning sker dock i åldersintervallet 30-49 år.

Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i procent av total sjukfrånvaro har ökat från 31,75% till 34,19%.

Åldersgrupp	Arbetstid		Sjukfrånvaro		Sjukfrånvaro i % av arbetstid		Sjukfr timmar 60 dagar eller mer		Sjukfr 60 dagar eller mer i% av total sjukfrånvaro	
	År 2019	År 2018	År 2019	År 2018	År 2019	År 2018	År 2019	År 2018	År 2019	År 2018
-29	163 185	170 593	7 487	9 638	4,59	5,65	620	1 125	8,28	11,67
30-49	406 405	401 136	23 722	21 246	5,84	5,30	9 344	7 275	39,39	34,24
50-	451 192	459 097	32 415	36 028	7,18	7,85	11 790	12 845	36,37	35,65
Totalt	1 020 782	1 030 826	63 624	66 913	6,23	6,49	21 754	21 246	34,19	31,75
Kön										
Kvinnor	816 865	822 783	55 998	60 748	6,86	7,38	20 586	21 246	36,76	31,75
Män	203 917	208 043	7 635	6 165	3,74	2,96	1 168	97	15,32	1,58
Totalt	1 020 782	1 030 826	63 624	66 913	6,23	6,49	21 754	21 246	34,19	31,75

För att få en bild av hur Norberg förhåller sig till läget mot övriga kommuner i Sverige har följande fakta hämtats ur AFA-försäkrings rapport ”Allvarliga arbetsskador och långvarig sjukfrånvaro, juni 2019”. Den beskriver läget i Sverige. Texten är komprimerad.

Den vanligaste diagnosen bakom en långvarig sjukfrånvaro inom kommuner och regioner är en psykisk diagnos och det gäller både kvinnor och män. Sjukfall med psykiska diagnoser blir oftare

långa jämfört med övriga diagnoser. Tillsammans med muskeldiagnoser står dessa för två tredjedelar av de långa sjukfallen.

På senare år har långa sjukskrivningar ökat bland yngre. Kvinnor hade 2017 mer än dubbelt så många långa sjukfall per 1 000 sysselsatta som män. Kvinnor har en högre risk för långvarig sjukfrånvaro i alla yrken och på totalnivå en mer än dubbelt så hög risk som män. Den största yrkesgruppen bland kvinnorna med både hög risk och många sjukfall är undersköterskor, vårdbiträden och personliga assistenter, m.fl. Även för män har denna yrkesgrupp många sjukfall och högre risk än andra män inom Kommuner och regioner.

Nya långa sjukfall/månadsersättning för kvinnor 2017, efter yrkesgrupp inom Kommuner och regioner, visar statistiken att yrkesgrupperna *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter, m.fl, sjuksköterskor och barnmorskor, förskollärare och fritidspedagoger och barnskötare, fritidsledare, m.fl.* står för 62 procent av de långa sjukfallen inom avtalsområdet. Inkluderar man även *lärare och skolledare* och yrken inom socialt arbete så utgör dessa grupper 76 procent av kvinnornas långa sjukfall inom avtalsområdet.

Sett till Norbergs sjukfrånvaro följer vi snittet i landet. Vi måste även komma ihåg att Norberg som kommun inte har samtliga yrkeskategorier i egen regi och att över 80 % av våra anställda är kvinnor. De flesta är anställda inom yrkeskategorier som statistiskt löper en högre risk för långtidssjukfrånvaro. Det talar för att Norberg har relativt sett lägre sjukfrånvaro.

Att jobba utifrån sjuktalen och enskilda fallen samt ständigt jobba med rehabiliteringsprocessen och framförallt förebyggande rehabiliteringsinsatser har stor påverkan på sjukskrivningstalen och därmed positiva effekter både på personal och kostnader. Närmsta chefen ansvarar för den arbetsinriktade rehabiliteringen samt har ett stöd från HR. Under 2019 har Norbergs kommun investerat i ett digitalt stöd för att effektivisera hela rehabiliteringskedjan. Korttidsfrånvaron fångas fortare upp då systemet Adato är direkt kopplat mot personalsystemet Personec. Cheferna har utbildats under året och tidiga insatser har stora effekter på att korta ner sjukskrivningstalet och därmed också kostnaderna.

År 2019 höjdes friskvårdsbidraget från 500 kr till 1000 kr. Under året har även kommunövergripande hälsofrämjande aktiviteter och tävlingar anordnats.

Sjukfrånvaro -sektor	2019	2018	2017	2016	2015
Barn- och utbildningssektorn	4,38	5,55	4,73	6,00	6,50
Demokrati- och samhällsutvecklingssektorn	4,58	3,15	2,84	9,00	
Sektor Lön	11,89	5,27	7,00	5,68	4,83
Ledningskontoret	5,47	6,13	2,81	5,10	2,41
Sociala sektorn	7,44	7,68	7,84	8,16	7,36
Totalt	6,23	6,47	6,29	7,16	6,8

Arbetsmiljö

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är en viktig del i det dagliga löpande arbetet. Det handlar om att skapa en god arbetsmiljö utifrån varje arbetsplats egna förutsättningar och behov. Som stöd för detta finns bland annat samverkansgrupper, arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal.

Arbetsmiljöarbetet ska ske strukturerat och alla medarbetare på arbetsplatsen har ett gemensamt ansvar. Varje verksamhet ska arbeta med att undersöka, riskbedöma, planer, genomföra och följa upp åtgärder för att förbättra arbetsmiljön.

Uppföljning av arbetsmiljöarbetet sker på arbetsplatsträffar och i samverkansgrupper till exempel sker genomgång av protokoll från skyddsronder.

Det hälsoinriktade arbetet i kommunen är en viktig strategisk fråga. Det handlar om att få friskare medarbetare genom att främja hälsa, förebygga ohälsa och få tillbaka sjukskrivna medarbetare i

arbete. För att ökat fokus på friskvård och en del i hälsoarbetet har kommunen i år höjt friskvårdsbidraget från 500 kr till 1000 kr per medarbetare. Vidare har aktiviteter som ”Norberg i rörelse” anordnats, där man på ett lättamt sätt deltar som lag och samlar poäng och all rörelse räknas. I förebyggande rehabilitering har flera av våra medarbetare under året deltagit i vårdcentralens ”Friskare Norberg”, ett koncept som individanpassas i strävan att hjälpa till någon form av förändring vad gäller hälsa, livsstil och livskvalitet.

Arbets-skador och tillbud

Anmälda arbets-skador och tillbud	2019	2018	2017	2016	2015
Arbets-skador/olycksfall	27	2	16	19	13
Tillbud	121	136	140	177	135

Genom arbets-skadestatistiken ges en möjlighet att få information om den fysiska och psykiska arbetsmiljön på arbetsplatserna. Arbetsgivare är skyldig att utreda orsakerna till olyckor, sjukdomar och allvarliga tillbud i arbetet för att kunna åtgärda och förebygga så att inte andra medarbetare drabbas.

Tillbuden – som signalerar problem i miljön - ska samtidigt ses som en förebyggande del i vårt systematiska arbetsmiljöarbete. Tillbuden har minskat marginellt under 2019 men arbets-skador och olycksfall har ökat drastiskt. Detta beror på personalen utbildats och fullt ut nyttjar det digitala rapporteringsverktyget. Då det även fungerar via mobiltelefonen är det mera lättillgängligt och att personalen använder verktyget.

Absoluta majoriteten av fallen är fall- eller halkolyckor som inte kunnat förutses. Anmäld arbets-skada är inte liktydigt med godkänd arbets-skada.

Jämställdhet

Arbetet med jämställdhet och mångfald är viktiga pusselbitar för att vara en attraktiv arbetsgivare. Att ta tillvara människors olikheter är en nödvändighet för en kreativ och utvecklande organisation. Norbergs kommun strävar efter att öka mångfalden bland våra medarbetare och att få balans i de yrkesgrupper där könsfördelningen är ojämn. I Norbergs kommun är könsfördelningen 85 procent kvinnor och 15 procent män. Antal anställda med utländsk bakgrund varierar i kommunens sektorer, flest med utländsk bakgrund finns inom äldreomsorgen.

Ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv behöver alltid följas i de processer där det ska tillämpas, t.ex. vid rekrytering, kompetensutveckling, lönekartläggning och liknande.

Även könsfördelningen bland chefer påvisar samma tendens som kommunen i övrigt, majoritet är kvinnor. Av kommunens totalt 20 stycken chefer är 5 stycken män. Inom barn- och utbildning är könsfördelningen av rektorer och biträdande rektorer exakt 50 procent var. Inom socialförvaltningar är samtliga chefer kvinnor.

Företagshälsovård

Under året 2019 upphandlades företagshälsovården där utfallet blev ett fortsatt samarbete med Avestahälsan som företagshälsovård för våra medarbetare.

Insatserna från företagshälsovården 2019 har till stor del handlat om psykosociala insatser som till exempel stödsamtal på individnivå både i förebyggande och rehabiliteringssyfte samt rehabiliteringsmöten tillsammans med företagsläkare.

Viktiga händelser 2019

- Implementering av kommunövergripande lösningsfokuserad ledarskapsfilosofi påbörjas
- Reviderade lönekriterier arbetades partsgemensamt fram för att bland annat lyfta medarbetarskapet
- Ökning av friskvårdsbidraget från 500 kronor till 1000 kronor
- Digitaliseringsinsatser bl.a. rehabiliteringsverktyget Adato, Menti för enkäter och undersökningar
- 2019 års löneöversyn slutfördes efter att Vårdförbundets HÖK-avtal blev klart på senhösten
- Kommunen erbjöd ett antal platser till feriearbetare under sommaren
- Arbetet med heltid som norm fortsätter
- Beslut tas att avbryta arbetstidsförkortningen inom hemtjänsten och ny partsgemensam framtidsplan tas fram

Sonja Eriksson
HR-chef

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultaträkning

(tkr)	Not	Budget 2019	Bokslut 2019	Justerad 2018	Bokslut 2018
Verksamhetens intäkter	1	96 528	118 662	129 456	129 456
Verksamhetens kostnader	1	-436 683	-446 874	-482 563	-482 563
Avskrivningar	2	-10 813	-10 826	-10 665	-10 665
Verksamhetens nettokostnader		-350 968	-339 038	-363 772	-363 772
Skatteintäkter	3	275 926	274 517	266 492	266 492
Generella statsbidrag och utjämning	3	79 526	81 574	85 182	85 182
Verksamhetens resultat		4 483	17 053	-12 099	-12 099
Finansiella intäkter	5	0	366	422	422
Finansiella kostnader	6	-3 469	-2 315	-1 912	-1 843
Resultat efter finansiella poster	6	1 014	15 105	-13 589	-13 520
Extraordinära poster (netto)					
Årets resultat		1 014	15 105	-13 589	-13 520

Mimerlaven

Balansräkningsenheten Mimerlaven ingår som en integrerad del i kommunens balansräkning.

Resultaträkning (tkr)	Not	2019	2018
Verksamhetens intäkter		0	0
Verksamhetens kostnader		-27,4	-34,5
Verksamhetens nettointäkter		-27,4	-34,5
Finansiella intäkter	1	59,9	69,0
Årets resultat		27,4	34,5

Not 1

Ränta på avräkningskonto hos Norbergs kommun beräknas med genomsnittsräntan på kommunens låneskuld – 0,938 procent 2019.

Balansräkning (tkr)	Not	191231	181231
<i>Tillgångar</i>			
Anläggningstillgångar			
Mimerlaven (100 kronor)	2	0	0
Summa anläggningstillgångar		0	0
<i>Eget kapital, avsättningar och skulder</i>			
Eget kapital		6 277	6 250
Ianspråktaget	3	-400	0
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		5 877	6 250

Not 2

Anläggningstillgångar består av Mimerlaven med tillhörande markområde – värde 100 kronor.

Not 3

Beslut enligt §70 KF 2019-05-06 om ianspråktagande av medel för restaurering.

Kassaflödesanalys

(tkr)	Not	191231	Justerad 190101	Enl ÅR 181231
Den löpande verksamheten				
Årets resultat		15 105	-13 589	-13 520
Justering för avskrivningar	2	10 826	10 665	10 665
Justering för förändring pensionsavsättning	15	2 143	5 192	5 192
<i>Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster som ingår i Årets resultat</i>				
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		28 074	2 268	2 338
+/- Minskning/ökning förråd	9	86	-7	-7
+/- Försäljning/inköp av exploateringsmark		770	0	0
+/- Minskning/ökning övriga kortfristiga fordringar	11	-5 615	14 198	14 198
+/- Ökning/minskning övriga kortfristiga skulder	17	-11 654	-3 246	-3 246
Kassaflöde från den löpande verksamheten		11 660	13 213	13 283
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anläggningstillgångar	7	-2 633	16 092	16 092
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 633	16 092	16 092
Finansieringsverksamheten				
<i>Utlåning</i>				
Investering i aktier och andelar		15	15	15
Försäljning av aktieplaceringar, finans		0	0	0
+/- Minskning/ökning övriga långfristiga fordringar	8	0	0	0
<i>Upplåning</i>				
Amortering långfristiga lån	16	0	-500	-500
Förändring andra långfristiga skulder				
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		15	-485	-485
<i>Bidrag statlig infrastruktur</i>				
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	8	178	178	178
Årets kassaflöde		9 219	28 998	29 068
Likvida medel vid årets början	12,13	114 472	85 436	85 267
Likvida medel vid årets slut	12,13	123 690	114 434	114 334
		9 219	28 998	29 068
<i>Specifikation till årets kassaflöde</i>				
+/- Ökn/minskning kortfristiga placeringar		65	-106	-37
+/- Ökning/minskning kassa och bank	12,13	9 153	29 105	29 105
Årets kassaflöde		9 219	28 998	29 068

Balansräkning

(tkr)	Not	191231	Justerad 190101	Enl ÅR 181231
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	7	140 454	149 327	149 327
Maskiner och inventarier	7	3 346	3 627	3 627
Pågående nyanläggningar	7	3 349	2 386	2 386
Finansiella anläggningstillgångar	8	6 191	6 206	6 206
Summa anläggningstillgångar		153 340	161 547	161 547
Bidrag till statlig infrastruktur				
Bidrag till statlig infrastruktur	8	2 307	2 484	2 484
Summa bidrag till statlig infrastruktur		2 307	2 484	2 484
Omsättningstillgångar				
Förråd	9	24	109	109
Exploateringsmark	10	485	1 255	1 255
Kortfristiga fordringar	11	39 628	34 012	34 012
Kortfristiga placeringar	12	40 203	40 138	40 000
Kassa och bank	13	83 487	74 334	74 334
Summa omsättningstillgångar		163 827	149 848	149 711
Summa tillgångar		319 473	313 879	313 742
Skulder och eget kapital				
Eget kapital				
Eget kapital	14	115 802	100 697	100 560
därav årets resultat		15 105	-13 589	-13 520
Summa eget kapital		115 802	100 697	100 560
Avsättningar				
Avsättning pensionsförpliktelser	15	36 232	34 089	34 089
Summa avsättningar		36 232	34 089	34 089
Skulder				
Långfristiga skulder	16	77 000	77 000	77 000
Kortfristiga skulder	17	90 439	102 093	102 093
Summa skulder		167 439	179 093	179 093
Summa skulder och eget kapital		319 473	313 879	313 742
Ansvarsförbindelser				
a) pensionsförbindelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna, inklusive löneskatt	18	137 904	146 093	146 093
b) övriga förpliktelser		5 741	4 357	4 357
Summa ansvarsförbindelser		143 645	150 450	150 450

Noter

(tkr)	191231	Justerad 181231	181231
1 Verksamhetens intäkter och kostnader			
Intäkter enligt redovisning	118 662	129 456	129 456
Kostnader enligt redovisning	-446 874	-482 463	-482 563
Verksamhetens nettokostnader	-328 212	-353 107	-353 107
Intern poster som inte ingår i verksamhetens nettokostnader	16 180	5 145	5 145
Internränta	2 224	2 349	2 349
Totalt interna poster	18 404	7 495	7 495
2 Avskrivningar			
Planenliga avskrivningar	10 826	10 665	10 665
Summa	10 826	10 665	10 665
3 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning			
Kommunalskatt	267 872	267 698	267 698
Slutavräkning tidigare år	137	-852	-852
Prognos slutavräkning	-2 492	-354	-354
Summa skatteintäkter	274 517	266 492	266 492
Inkomstutjämning	63 962	62 564	62 564
Kostnadsutjämning	278	2 364	2 364
Regleringsavgift	0	0	0
Regleringsbidrag	4 073	911	911
Utjämning LSS	-4 924	-4 495	-4 495
Kommunal fastighetsavgift	9 770	9 696	9 696
Statsbidrag ökat bostadsbyggande	0	0	0
Statsbidrag flyktingsituationen	8 415	14 142	14 142
Summa generella statsbidrag och utjämning	81 574	85 182	85 182
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	356 092	351 673	351 673
<i>Avräkningsbelopp per invånare</i>			
Slutavräkning	-37	-351	-351
Preliminär avräkning	-430	-61	-61
4 Kostnad för räkenskapsrevision			
Total kostnad för räkenskapsrevision	122	124	124
Varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna	120	120	120

Kostnaderna för räkenskapsrevisionen avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsår 2019.

(tkr)	191231	Justerad 181231	181231
5 Finansiella intäkter och kostnader			
<i>Ränteintäkter</i>			
Ränteintäkter	301	422	422
Realisationsvinst	0	0	0
Orealiserade vinster, finansiella instrument	65	0	0
Finansiella intäkter	366	422	422
<i>Räntekostnader</i>			
Räntor på lån	777	886	886
Finansiell kostnad ökning pensionsskuld	848	606	606
Räntekostnader för inestående medel på banken	164	210	210
Övriga finansiella kostnader	525	103	103
Indexering Citybanan	0	0	0
Nedskrivning finansiella omsättningstillgångar	0	37	37
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	69	0
Finansiella kostnader	2 315	1 912	1 843
6 Årets resultat			
Årets resultat	15 105	-13 589	-13 520
Reducering av samtliga realisationsvinster	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	65	69	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	15 040	-13 520	-13 520
Jämförelsestörande poster			
Nedskrivning Fridahallen	0	25 000	25 000
7 Materiella anläggningstillgångar			
<i>Markreserv</i>			
Ingående anskaffningsvärde	9 495	8 025	8 025
Nyanskaffningar	0	1 469	1 469
Summa utgående ack anskaffningsvärden	9 495	9 495	9 495
Summa utgående bokfört värde	9 495	9 495	9 495
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod markreserv:	0	0	0
<i>Verksamhetsfastigheter</i>			
Ingående anskaffningsvärde	243 186	219 957	219 957
Nyanskaffningar	49	23 229	23 229
Summa utgående ack anskaffningsvärden	243 235	243 186	243 186
Ingående avskrivningar	134 975	127 507	127 507
Årets avskrivningar	8 022	7 468	7 468
Nedskrivningar			
Summa utgående ack avskrivningar	142 997	134 975	134 975
Summa utgående bokfört värde	100 238	108 212	108 212

(tkr)	191231	Justerad 181231	181231
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod verksamhetsfastigheter:	26	25	25
<i>Fastigheter för affärsverksamhet</i>			
Ingående anskaffningsvärde	63 507	63 954	63 954
Nyanskaffningar	0	0	0
Anslutningsavgifter	-343	-447	-447
Summa utgående ack anskaffningsvärden	63 164	63 507	63 507
Ingående avskrivningar	46 156	45 030	45 030
Årets avskrivningar	908	1 127	1 127
Summa utgående ack avskrivningar	47 065	46 156	46 156
Summa utgående bokfört värde	16 099	17 351	17 351
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod fastigheter för affärsverksamhet:	37	45	45
<i>Publika fastigheter</i>			
Ingående anskaffningsvärde	30 765	30 765	30 765
Nyanskaffningar	1 630	0	0
Summa utgående ack anskaffningsvärden	32 395	30 765	30 765
Ingående avskrivningar	26 753	26 159	26 159
Årets avskrivningar	373	594	594
Summa utgående ack avskrivningar	27 125	26 753	26 753
Summa utgående bokfört värde	5 269	4 012	4 012
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod publika fastigheter:	24	39	39
<i>Fastigheter för annan verksamhet</i>			
Ingående anskaffningsvärde	22 464	22 464	22 464
Summa utgående ack anskaffningsvärden	22 464	22 464	22 464
Ingående avskrivningar	15 500	14 599	14 499
Nedskrivning	0	0	0
Årets avskrivningar	891	901	901
Summa utgående ack avskrivningar	16 391	15 500	15 500
Summa utgående bokfört värde	6 073	6 964	6 964
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod fastigheter för annan verksamhet:	25	25	25
<i>Övriga fastigheter</i>			
Ingående anskaffningsvärde	150	150	150
Summa utgående ack anskaffningsvärde	150	150	150
Ingående avskrivningar	120	105	105
Årets avskrivningar	15	15	15
Summa utgående ack avskrivningar	135	120	120

(tkr)	191231	Justerad 181231	181231
Summa utgående bokfört värde	15	30	30
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod övriga fastigheter:	10	10	10
<i>Exploateringsmark, ej avyttring</i>			
Ingående anskaffningsvärde	3 265	3 265	3 265
Summa utgående ack anskaffningsvärde	3 265	3 265	3 265
Summa utgående bokfört värde	3 265	3 265	3 265
<i>Maskiner och inventarier</i>			
Ingående anskaffningsvärde	14 839	13 892	13 892
Nyanskaffningar	335	947	947
Summa utgående ack anskaffningsvärde	15 174	14 839	14 839
Ingående avskrivningar	11 462	10 882	10 882
Nedskrivningar	0	0	0
Årets avskrivningar	616	580	580
Summa utgående ack avskrivningar	12 078	11 462	11 462
Utgående bokfört värde	3 096	3 377	3 377
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod maskiner och inventarier:	9	9	9
Konst	250		250
Pågående investeringar	3 349	2 386	2 386
Totalt utgående ack anskaffningsvärden	389 591	387 920	387 920
Totalt utgående ack avskrivningar	245 791	234 965	234 965
Totalt pågående	3 349	2 386	2 386
Totalt utgående bokfört värde	147 148	155 341	155 341
8 Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier	258	258	258
Andelar	4 497	4 497	4 497
Övriga långfristiga fordringar	1 436	1 451	1 451
	6 191	6 206	6 206
Bidrag till statlig infrastruktur			
Aktivering bidrag till Citybanan	3 549	3 549	3 549
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 1 av 20	-177	-177	-177
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 2 av 20	-178	-178	-178
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 3 av 20	-177	-177	-177
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 4 av 20	-177	-177	-177
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 5 av 20	-177	-177	-177
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 6 av 20	-177	-177	-177
Upplösning av årliga enhetliga belopp, år 7 av 20	-177	0	0

(tkr)	Justerad		
	191231	181231	181231
Summa bidrag till statlig infrastruktur	2 307	2 484	2 484
Summa finansiella anläggningstillgångar	8 498	8 691	8 691
9 Förråd			
ALE	24	25	25
Kontorsmaterial	0	84	84
	24	109	109

10 Exploateringsmark

Klacken 1:25, Norens västra strand

Kalkyl	Belopp	Upparbetade kostnader	Försäljning
Markvärde kommunal mark	138,6		
Grundundersökningar	55,0		
Förrättningskostnader	100,0		
Gatuarbeten exkl belysning			
inkl enkel grusväg	700,0		
Planering, projektering	75,0		
Samförläggning tomrör för fiber	20,0		
Oförutsett	47,4		
Övr kostnader 161231		1 254,5	
Försäljning år 2019 (1:51, 1:52, 1:53)			769,5
Summa	1 136,0	1 254,5	769,5
Försäljningspris 5 tomter	1 141,6		370,9

Vatten och avlopp Klacken 1:25

Beräknade kostnader	298,0		
Beräknade anslutningsavg	364,1		332,6

Kostnader och intäkter för VA aktiveras och periodiseras över tid	485	1 255	1 255
---	-----	-------	-------

11 Kortfristiga fordringar

Kundfordringar	4 885	4 805	4 805
Mervärdesskattefordringar	1 464	1 533	1 533
Interimsfordringar	19 422	13 737	13 737
Skattekonto	441	568	568
Övriga kortfristiga fordringar	259	25	25
Fordringar Migrationsverket	5 679	6 966	6 966
Upplupna skatteintäkter	139	0	0
Kommunal fastighetsavgift	3 417	2 545	2 545
Preliminärskatt	3 921	3 834	3 834
	39 628	34 012	34 012

12 Kortfristiga placeringar

(tkr)	191231	Justerad	
		181231	181231
Nordea bostadsobligationsfond	12 164	12 137	12 000
Nordea institutionell kortränta	28 039	28 000	28 000
	40 203	40 138	40 000
13 Kassa och bank			
Kassa	1	0	0
Plusgiro	83 486	74 333	74 333
	83 487	74 334	74 334
14 Eget kapital			
Ingående Eget kapital	100 697	114 079	114 079
Byte av redovisningsprincip för värdering av finansiella instrument	0	206	0
Årets resultat	15 105	-13 589	-13 520
	115 802	100 697	100 560
Anläggningsskapital utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder/avsättningar			
	42 415	52 943	52 943
Rörelsekapitalet utgör skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder			
	73 387	47 754	47 617
Summa eget kapital	115 802	100 697	100 560
15 Avsättningar pensionsförpliktelser			
Ingående avsättning Norbergs kommun	26 018	19 311	19 311
Pensionsutbetalningar	-1 039	-966	-966
Nyintjänad pension	2 352	5 115	5 115
Ränte- och basbeloppsuppräknings	677	427	427
Förändring av löneskatt	275	1 310	1 310
Övrigt	-854	822	822
Utgående avsättning	27 430	26 018	26 018
Fördelning per förmån Norberg			
Pensionsbehållning	0	0	0
Förmånsbestämd ÅP	22 540	20 827	20 827
Särskilda beslut	0	625	625
Särskild avtalspension	0	0	0
Pension till efterlevande	503	647	647
PA-KL pensioner	4 388	3 919	3 919
Totalt	27 430	26 018	26 018
Ingående avsättning förtroendevalda			
	748	2 964	2 964
Nyintjänad pension	46	-739	-739
Ränte- och basbeloppsuppräknings	23	87	87
Överfört till ordinarie beräkning	0	-1 132	-1 132
Förändring av löneskatt	16	-433	-433

(tkr)	191231	Justerad 181231	181231
Utgående avsättning	833	748	748
Ingående avsättning kommunalförbund	7 320	6 620	6 620
Pensionsutbetalningar	-298	-287	-287
Nyintjänad pension	631	820	820
Ränte- och basbeloppsuppräknings	234	154	154
Förändring av löneskatt	126	137	137
Övrigt	-45	-124	-124
Utgående avsättning	7 967	7 320	7 320
Fördelning per förmån kommunalförbund			
Pensionsbehållning	0	0	0
Förmånsbestämd ÅP	6 123	5 407	5 407
Särskild avtalspension	1 747	1 819	1 819
Pension till efterlevande	27	25	25
PA-KL pensioner	70	69	69
Totalt	7 967	7 320	7 320
Summa avsättningar	36 232	34 086	34 086
16 Långfristiga skulder			
Kommuninvest	77 000	77 000	77 000
Skuld bidrag till statlig infrastruktur			
Skuld Citybanan	4 364	4 364	4 364
Avgår betalning nr 1 av 20	-419	-419	-419
Avgår betalning nr 2 av 20	-637	-637	-637
Avgår betalning nr 3 av 20	-1 112	-1 112	-1 112
Avgår betalning nr 4 av 20	-971	-971	-971
Avgår betalning nr 5 av 20	-1 224	-1 224	-1 224
Summa skuld bidrag till statlig infrastruktur	0	0	0
Summa långfristiga skulder	77 000	77 000	77 500
16 Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	8 981	12 807	12 807
Semesterlöneskuld	13 590	13 836	13 836
Arbetsgivaravgifter	4 432	4 491	4 491
Upplupen kostnadsränta	65	56	56
Preliminärskatt löner	3 875	3 799	3 799
Momsskulder	446	367	367
Mimerlaven	5 877	6 250	6 250
Löneskatt	4 153	3 798	3 798
Pension individuell del	7 462	7 469	7 469
Interimsskulder	9 890	12 051	12 051

(tkr)	Justerad		
	191231	181231	181231
Förutbetalda skatteintäkter	2 845	2 388	2 388
Avräkning EKB - SU	5 470	5 470	5 470
Allmänna etableringsfonden	22 739	28 721	28 721
Övriga kortfristiga skulder	614	591	591
	90 439	102 093	102 093
18 Ansvarsförbindelser			
<i>Borgensåtaganden</i>			
Vafab Miljö kommunalförbund	5 741	4 350	4 350
Privatpersoner statliga lån	0	7	7
Övriga föreningar	0	0	0
Summa borgensåtaganden	5 741	4 357	4 357
Pensionsförpliktelse - ansvarsförbindelse enligt KPA	110 980	117 570	117 570
Löneskatt 24,26 %	26 924	28 523	28 523
Aktualiseringsgrad 96 %			
Summa pensionsförpliktelse och löneskatt	137 904	146 093	146 093
Summa borgensåtaganden och pensionsförpliktelser	143 645	150 450	150 450

Särredovisning

Särredovisning har upp rättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Särredovisningen finns tillgänglig hos Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund, www.nvk.se

Övrigt

Norbergs kommun har i mars 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Norbergs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 926 miljoner kronor och totala tillgångarna till 460 365 miljoner kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 120 434 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 116 737 miljoner kronor.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Kommunfullmäktige

Ordförande: Sten Nordström

Vad gör kommunfullmäktige?

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen, bland annat mål och riktlinjer för verksamheten, budget, utdebitering och andra viktiga ekonomiska frågor, nämndernas organisation och verksamhetsformer, årsredovisning samt ansvarsfrihet. Fullmäktige beslutar också i övriga frågor som anges i kommunallagen eller i andra författningar.

Kommunledningskontoret biträder kommunfullmäktige med beslutsunderlag, sammanträdeshandlingar, kallelser, protokoll etcetera samt lämnar service till övriga sektorer och allmänhet.

Inom kommunfullmäktiges ansvarsområde ligger kostnaderna för medlemskap i kommunalförbunden Norra Västmanlands Utbildningsförbund, Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund och Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund.

Här finns också kostnaderna för de gemensamma nämnderna:

- Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd som startade sin verksamhet 2006-01-01
- Västmanland-Dalarna Lönenämnd som startade sin verksamhet 2007-01-01 med säte i Norberg
- Norra Västmanlands Ekonominämnd som startade sin verksamhet 2012-07-01

Även kostnaderna för kollektivtrafiken och medlemskapet i Norra Västmanlands Samordningsförbund under fullmäktige.

Händelser av väsentlig betydelse i verksamheten

- Fullmäktige har under året beslutat om budget, skattesats, taxor, medborgarförslag och motioner samt hanterat valärenden.
- Under fullmäktigesammanträden har interpellationer och enkla frågor hanterats.
- Fullmäktige har tagit del av revisions- och granskningsrapporter, ekonomiska prognoser, delårsrapporter och årsredovisningar samt muntliga rapporter från samverkansorgan
- Fullmäktige har fått information om kommunens och sektorernas arbete med Agenda 2030.
- Reviderat arbetsordning för kommunfullmäktige.
- Under maj månad beslutade fullmäktige att göra ett uttag ur Mimerlavsfonden för renovering och utökade säkerhetsinsatser av laven.
- Kommunfullmäktige har idkat insyn genom att återkommande ta del av rapporter från styrelse, utskott och samverkansorgan.
- Under senare delen av året beslutade kommunfullmäktige om budget för år 2020 med plan för åren 2021 och 2022.
- Fullmäktige har även beslutat om en investeringsbudget för åren 2020-2022.
- En förutsättning för att lyckas nå uppsatta mål till nytta för invånare är en välmående kommunal organisation där medarbetare trivs, vill vara kvar samt utvecklas. Ett av fullmäktiges strategiska områden är att kommunen är en attraktiv arbetsgivare. Under år 2019 inleddes en satsning på ledarskap och som kommer att fortsätta.
- Nya system som påskyndar och förenklar rehabilitering har införts.
- Samtliga chefer har gått utbildning i att arbeta lösningsfokuserat vilket innebär att att fokus och energi läggs på lösningar och på hur vi önskar att det ska vara i Norberg. Att

satsa på ledarutveckling ger en bra grund för ett klimat där både chefer och medarbetare växer, vill och ges förutsättningar för att vara innovativa.

- Kommunfullmäktige har under året uppmärksammat de förtroendevalda som avgått efter valet 2018 och som haft en sammanhängande tjänstgöringstid om minst 12 år som ledamot i något av kommunens politiska organ.

Mål och måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges fyra strategiska områden bildar grund för kommunstyrelsens tio övergripande mål samt utskottens arbete med åtaganden. Uppföljning av kommunfullmäktiges strategiska områden presenteras i årsredovisningens inledning på sidorna 18-20.

Kommunfullmäktige har följande vision inför år 2025:

” Norberg – den växande kommunen som är tillgänglig, trygg och utvecklande för alla. Mångfald är den självklara drivkraften för tillväxt och hållbar utveckling.”

De strategiska områdena för åren 2016-2025 är:

Norbergs kommuns samlade styrsystem ger färdriktning, utgör värdegrund samt reglerar ekonomi- och verksamhetsstyrning. Styrningen utgår från kommunens vision, strategiska områden, kommunstyrelsens mål samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten.

Under 2019 har programmet *Tillsammans för Norberg* beslutats med kommunfullmäktiges sex strategiska områden samt tio mål för kommunstyrelsen. I programmet pekar politiken ut vad kommunen ska satsa på och prioritera de kommande åren. I samband med framtagande av *Tillsammans för Norberg* togs beslut om att justera styrmodellen med utgångspunkten att följa kommunens utveckling på ett än bredare sätt. Syftet är att genom helhetssyn, långsiktighet och samverkan inom kommunen och med andra kommuner hela tiden utveckla Norbergs kommun till nytta för kommunens invånare. En första uppföljning av det nya programmet görs i samband med delårsrapport år 2020.

Driftsredovisning

(tkr)	Årsbudget	B O K S L U T 2 0 1 9				Bokslut
	2019	Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvik	2018
Kommunfullmäktige						
Kommunfullmäktige	656	866	0	866	-210	514
Valnämnden	0	241	184	57	-57	157
Revisionen	443	722	0	722	-279	387
Kommunalt partistöd	137	189	0	189	-52	171
Överförmyndare	458	712	0	712	-254	750
NVU	35 991	36 343	1 519	34 824	1 167	34 364
<i>varav gymnasie och vux</i>	<i>34 984</i>	<i>33 413</i>	<i>0</i>	<i>33 413</i>	<i>1 571</i>	<i>0</i>
<i>varav SFI flyktingar</i>	<i>0</i>	<i>132</i>	<i>0</i>	<i>132</i>	<i>-132</i>	<i>0</i>
<i>Utbildning ensamkommande</i>	<i>0</i>	<i>2 247</i>	<i>1 519</i>	<i>728</i>	<i>-728</i>	<i>1 684</i>
<i>SFI kategori övriga</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Bidrag till NVK	14 232	2 759	0	2 759	11 473	11 718
<i>varav anslagsfinansierad verksamhet</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>varav intäktsfinansierad verksamhet</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Inköpsverksamhet	717	675	0	675	42	568
Outhyrda lokaler	44	249	0	249	-205	271
SDR	5 648	5 204	0	5 204	444	5 486
V-dala miljö- o byggnadsnämnd	3 328	3 299	0	3 299	29	2 583
V-Dala lönenämnd	1 108	1 177	84	1 093	15	1 008
N Västmanlands ekonominämnd	4 224	4 224	0	4 224	0	3 730
VL, länstrafiken	2 767	2 968	0	2 968	-201	3 109
N Västmanlands samordningsförbun	201	141	0	141	60	151
Summa kommunfullmäktige	69 954	59 768	1 788	57 981	11 973	64 967

Ekonomiskt utfall och större avvikelser

Resultatet för Kommunfullmäktige 2019 visar ett överskott på 11 973tkr, inklusive underliggande verksamheter. NVK står för det största överskottet, 11 473tkr, vilket beror på att alla planerade investeringar inte genomförts under året. Överskottet på NVU, 1 167 tkr beror på att verksamheten visar ett positivt resultat. Anledningen till underskottet på utbildning för ensamkommande är en post från 2017 som kostnadsförts under 2019. SDR uppvisar ett positivt resultat till följd av lägre pensionskostnader än budgeterat.

Några verksamheter visar ett negativt resultat, Kommunfullmäktige, Revisionen, Överförmyndaren, Outhyrda lokaler samt VL, länstrafiken. Anledningen till KF negativa resultat är att man köpt in ett trådlöst Mikdelegatsystem för 192tkr, samt att politiker arvoden är högre än budgeterat. Underskottet för Revisionen och Överförmyndaren beror på högre kostnader för revisionssammanträden samt arvoden. Kostnaden för outhyrda lokaler är högre än budgeterat för 2019. Nivån på outhyrda lokaler kommer hamna lägre för 2020, då en av de outhyrda lokalerna rivits under 2019. Underskottet för VL, lokaltrafiken beror på kostnaden för att det saknas budget för Handläggare för skolskjutsar som går till BU.

Investeringar

Kommunfullmäktiges investeringsbudget för år 2019 uppgick till 45,2 mkr. Utfallet blev 2,6 mkr och avvikelse uppgår till 42,6 mkr. Orsaken är främst några större investeringsprojekt där ett projekt precis har startat, ett projekt kommer ej att genomföras och ett projekt som är överklagat och just nu står stilla.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Johanna Odö (S)

Kommunchef: Hannu Högberg

Vad gör kommunstyrelsen?

Kommunstyrelsens viktigaste uppgift är att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över utskottens verksamheter. Styrelsen ska även uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Ledningskontoret är kommunstyrelsens och allmänna utskottets förvaltningsorganisation, uppdraget är också att stödja kommunfullmäktige.

Kommunledningskontoret har samordnande och utvecklande ansvar för styrning, resultatuppföljning och kvalitet.

En betydelsefull del är också att utveckla former för samverkan mellan kommunens sektorer och med de samverkansorgan som Norbergs kommun ingår i.

Från kommunledningskontoret leds och samordnas kommunövergripande arbetsgrupper och kontoret ansvarar för rapportering till myndigheter.

Händelser av väsentlig betydelse i verksamheten

Kommunstyrelsen hanterar en mängd olika frågor, nedan ges exempel på den bredd av frågor som hanterats av styrelsen under år 2019.

- Hanterat fråga om laglighetsprövning enligt kommunallagen av beslut om verksamhetsområde för vatten och avlopp i Bjurfors.
- Hanterat VafabMiljö Kommunalförbunds förslag till Avfallsplan 2020-2030, taxor och föreskrifter.
- Tagit del av information om priser samt detaljplaner om ledig industrimark som kommunen äger.
- Beslutat om en ny ersättningsmodell för Norra Västmanlands Utbildningsförbund.
- Lämnat förslag till revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige.
- Beslutat om en ny HR-strategi för perioden 2019-2021.
- Gett kommunchefen i uppdrag att teckna samverkansavtal mellan Norbergs kommun och Polismyndigheten Region Mitt, Lokalpolisområde Norra Västmanland.
- Lämnat uppdrag till Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund att ta fram en handlingsplan för kommunens fortsatta klimatanpassningsarbete.
- Beslutat om mål i handlingsplanen – Tillsammans för Norberg 2030.
- Lämnat förslag till kommunfullmäktige att revidera förbundsordning för Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund.
- Uppdragit år Västmanland-Dalarna Bygg- och miljöförvaltning att fortsätta programarbetet centrala Norberg.
- Beslutat om dokumentet Risk- och sårbarhetsanalys för Norbergs kommun samt styrdokument för krisberedskap.
- Tagit del av revisionsrapporter samt beslutat om insatser i enlighet med revisionens rekommendationer.
- Tagit del av internkontrollrapporter samt antagit en samlad internkontrollplan.
- Tagit del av årsredovisningar från utskott och samverkansorgan.
- Hanterat motioner, medborgarförslag och remisser.

Mål och måluppfyllelse

Med en grund i Vision 2025 samt fyra strategiska områden har kommunstyrelsen formulerat tio övergripande mål som en kraftsamling för perioden 2016-2019. Med målen som grund har utskotten arbetat fram åtaganden, som i sin tur formats i handlingsplaner, aktiviteter, genomföranden samt uppföljningar.

Kommunstyrelsens övergripande mål 2016-2019:

Den tillgängliga och attraktiva kommunen

1. Invånarna är delaktiga i samhällsutvecklingen och kan påverka den egna livssituationen.
2. Invånarna är trygga i livets alla skeenden.
3. I Norberg tas allas förmåga tillvara och det finns goda möjligheter till livslångt och livsvitt lärande.
4. Norberg är en digitaliserad och innovativ kommun.

Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling

5. Natur- och miljöarbete gör det enkelt att göra klimatsmarta val i vardagen.
6. Norberg har ett varierat och blomstrande näringsliv.
7. I Norberg har alla invånare en god hälsa med attraktiva och hälsosamma boendemiljöer.

Unik miljö för fritid, kultur och besöksnäring

8. I Norberg finns ett brett utbud av fritids- och kulturupplevelser samt möjlighet till ett aktivt och varierat föreningsliv för alla.
9. Norberg är en utvecklad arrangemangs- och besöksort.

Kommunen – en attraktiv arbetsgivare

10. Norbergs kommun är en attraktiv arbetsgivare med engagerade, nöjda och stolta medarbetare.

Bedömning av måluppfyllelse görs för varje strategiskt utvecklingsområde. För kommunstyrelsens måluppföljning år 2019 fanns totalt 66 åtaganden. Dessa två nivåer av uppföljningar, kommunfullmäktiges strategiska områden samt kommunstyrelsens tio mål, redovisas i årsredovisningens inledning, sidorna 21-35. Uppföljning av måluppfyllelse sker även per utskott och som sammanställs.

Utveckling och framtid

I årsredovisning för år 2019 finns en aggregerad bild av kommunfullmäktiges strategiska områden samt kommunstyrelsens måluppföljning. I styrelsens redovisning finns fördjupande avsnitt om boende, digitalisering, klimat, företagande, hälsa, fritid, kultur och föreningsliv, näringsliv samt attraktiv arbetsgivare.

Norbergs kommun har måluppföljning på flera nivåer; kommunfullmäktiges strategiska områden, kommunstyrelsens mål samt uppföljning och redovisning av utskottens åtaganden. Utöver redovisning av åtaganden arbetar utskotten med handlingsplaner och aktiviteter. Under år 2019 har ett program, *Tillsammans för Norberg - en liten kommun med många hjältar i hjärtat av Bergslagen* beslutats. I programmet finns reviderade strategiska områden för kommunfullmäktige samt nya mål som kommunstyrelsen antagit. En första uppföljning sker i samband med delårsrapport 2020. Under året som gått har Norbergs kommun vidareutvecklat styrsystemet med beslut om ett antal nyckeltal som är kopplade till respektive mål samt till Agenda 2030, det vill säga de globala

målen för hållbar utveckling. En första redovisning av nyckeltalen sker i samband med delårsrapport år 2020.

Driftsredovisning

(tkr)	Årsbudget 2019	B O K S L U T 2 0 1 9			Nettokostn 2018	
		Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvik	
Kommunstyrelsen						
Kommunstyrelsen	1 327	1 273	0	1 273	54	1 284
Arbetsutskottet	222	178	0	178	44	212
Personalutskottet	55	0	0	0	55	34
Till ks förfogande	800	-4	0	-4	804	701
Medlemsavgift under ks	0	203	0	203	-203	178
Kanslisektionen	2 351	1 846	0	1 846	505	2 236
Kommunal beredskap	0	520	520	0	0	0
Info/utredning	0	221	0	221	-221	97
Enhet administration	3 778	3 827	572	3 256	522	2 419
Insats Goda Grannar	0	33	31	2	-2	0
Ledningsk utvecklingsmedel	100	34	0	34	66	1
IT-verksamhet, gemensam	2 338	1 932	0	1 932	406	2 623
Integration	0	5 090	5 090	0	0	0
Ansvarsförsäkring	350	658	0	658	-308	804
Avgift SKL, VKL	326	320	0	320	6	435
Folkis	0	538	485	53	-53	0
Projekt NIA	0	298	296	2	-2	0
Personalsektionen	1 351	1 427	46	1 382	-30	1 741
Friskvård	0	2	0	2	-2	15
Fackliga företrädare	762	449	0	449	313	342
Personalpolitiska åtgärder	0	0	0	0	0	17
Feriearbeten	204	211	0	211	-7	245
Miljö- och utveckling	55	87	0	87	-32	0
Företagshälsovård	94	32	0	32	62	84
Bemanningsenheten	1 132	1 020	0	1 020	112	0
Lönenämnden	0	17	24	-8	8	0
Lönesektionen	0	13 154	13 146	8	-8	0
Lönen, egna kostnader	0	25	0	25	-25	49
Björkängens kök	26	5 821	5 493	328	-301	0
Källskolans kök	28	2 503	2 503	0	28	0
Centralskolans kök	25	2 702	2 702	0	25	0
Förskolekök	32	2 187	2 187	0	32	0
Gemensam adm kök	0	33	-2	35	-35	0
Västmanlands nätverk för multigration	0	189	189	0	0	0
Kvinna in i Sverige	0	883	883	0	0	0
Folkhälsa	174	97	0	97	76	0
Projekt Bofast	0	0	0	0	0	0
Kommunbrå	0	349	349	0	0	0
Summa kommunstyrelsen	15 531	48 153	34 512	13 640	1 890	13 515

Ekonomiskt utfall och större avvikelser

Kommunstyrelsen visar ett positivt resultat för 2019 på 1 890 tkr, inklusive underliggande verksamheter.

Störst överskott visar KS utvecklingsmedel, 804 tkr, där pengar finns avsatta för olika projekt inom kommunen som inte kunnat genomföras under 2019, likaså gäller för IT-verksamheten (406tkr). Det positiva resultatet för Kanslisektionen och Enhet administration beror på lägre kostnader för löner, kopiering och övriga tjänster. Verksamheten för fackliga företrädare visar ett överskott på 313 tkr till följd av lägre lönekostnader för facklig tid än budgeterat.

Bemanningsenheten uppvisar ett positivt resultat på 112 tkr till följd av lägre övriga kostnader än budgeterat. Medlemsavgifter under KS, Info/utredning, ansvarsförsäkring och Björkängens kök är de verksamheter under kommunstyrelsen som visar lite högre underskott. Underskottet på medlemsavgifter under KS beror på att man inför 2019 bestämde att den posten skulle tas bort från budgeten. Dock finns varje år löpande kostnader för medlemsavgifter, vilket innebär ett underskott. En annan ändring som infördes 2019 var att kostnader för info/utredning omfördelades mellan DSU och KS, men vissa kostnader hamnar fortfarande på det ID:t. Något som ses över under 2020. Kostnaden för försäkringar är högre än budget, vilket beror på en felbudgetering för 2019. Under 2019 genomfördes en förändring inom kostorganisationen. Från att tidigare år legat under Barn- och utbildningsutskottet flyttades verksamheten in under KS och man genomförde en köp- och säljverksamhet. Underskottet på Björkängens kök beror på högre löne- och livsmedelskostnader än budgeterat.

Investeringar

Investeringsbudgeten för kommunstyrelsen för år 2019 uppgick till 1,1 mkr.

Bruttoinvesteringarna uppgick till 0,4 mkr. Norbergs kommun har även fått in 0,3 mkr i anslutningsavgifter och nettobudget fick ett utfall på 0,04 mkr.

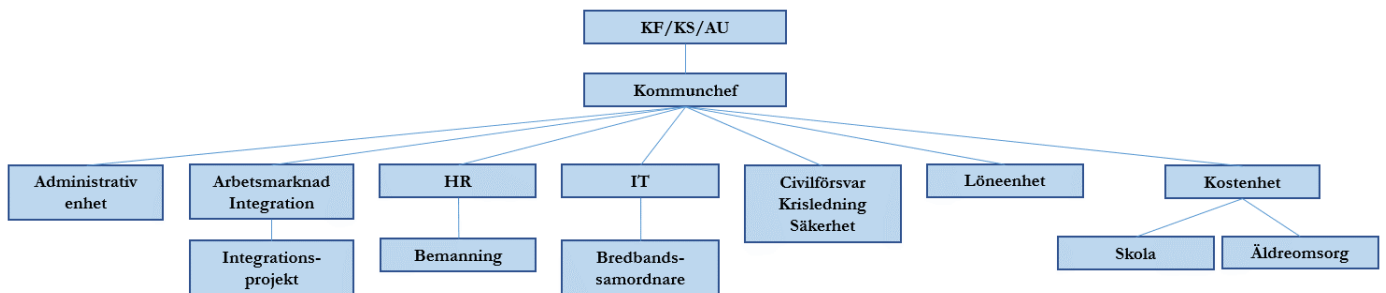
Trendindikatorer som används för att bedöma måluppfyllelse

	= Utveckling i önskad riktning		= Oförändrad utveckling
	= Utveckling i oönskad riktning		= Mätning ej genomförd

Allmänna utskottet

Ordförande: Johanna Odö

Kommunchef: Hannu Högberg

Vad gör allmänna utskottet?

Allmänna utskottet samt kommunledningskontoret har samordnande och utvecklande ansvar för styrning, resultatuppföljning och kvalitet. En betydelsefull del är också att utveckla former för samverkan mellan kommunens sektorer och med samverkansorgan. Från ledningskontoret leds och samordnas kommunövergripande arbetsgrupper och kontoret ansvarar för rapportering till myndigheter.

Händelser av väsentlig betydelse i verksamheten

- Avgett yttranden på motioner och medborgarförslag samt svarat på remisser. Allmänna utskottet som tillika är krisledningsnämnd har genomfört en utbildning i krisberedskap och lagen om extraordinära händelser.
- Utskottet har reviderat regler för kommunalt partistöd.
- Utskottet har reviderat funktionshinderpolitiska planen.
- Tagit fram ett förslag till en ny arbetsordning för kommunfullmäktige.
- Ställt frågan till Fagersta kommun om upphandlings- och inköpssamverkan med bakgrund i att Avesta kommun sagt upp samverkansavtalet inför 2020.
- Genomfört en uppföljning av internkontrollplanen samt antagit en ny plan för 2019.
- Arbetat fram underlag till kommunens årsredovisning.
- Följt upp utskottens samt samverkansorganens årsredovisningar.
- Lämnat förslag till budget och investeringsplaner.
- Tagit fram en HR-strategi.
- Initierat ett projekt med effektiv samordning för trygghet som innefattar arbete med lokala lägesbilder.
- Beslutat om uttag ur Mimerlavsfonden för att öka säkerheten i området med syfte att utveckla Mimer som evenemangsarena.
- Tagit fram och beslutat om ett förslag till ersättningsmodell för Norra Västmanlands Utbildningsförbund
- Arbetat fram ett förslag till en ny förbundsordning för Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund.
- Beslutat om handlingsplanen Tillsammans för Norberg 2030
- Beslutat om åtgärder inom hemtjänstverksamheten.

Mål och måluppfyllelse

Ett nytt program, Tillsammans för Norberg 2030 med strategiska områden samt mål har beslutats att gälla från år 2020. I årsredovisning för år 2019 följs de tidigare fyra strategiska områdena med tio mål upp. Dessa är kopplade till Vision 2025 - *den växande kommunen som är tillgänglig, trygg och utvecklande för alla. Mångfald är den självklara drivkraften för tillväxt och hållbar utveckling.*

Den tillgängliga och attraktiva kommunen			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
Invånarna är delaktiga i samhällsutvecklingen och kan påverka den egna livssituationen	Medborgardialog utvecklas och integreras som en del i styrning och verksamhetsutveckling.	Medborgardialoger har genomförts inför medborgarlöften och avtal mellan kommun och polis. Trygghetsvandringar har genomförts. Västmanland-Dalarnas miljö- och byggförvaltning är aktiva med samrådsförfaranden med syfte att fånga in invånarsynpunkter om framtidsfrågor med betoning på fysisk samhällsplanering.	
	Det ska vara enkelt att kontakta Norbergs kommun, ett kontaktcenter utvecklas som ingång till kommunen.	E-tjänster utvecklas successivt som syftar till att underlätta för invånare. Enligt SCB (år 2018) var genomsnittresultatet för frågeområdet "kontakt" högre än för samtliga kommuner, Norberg hade 57 jämfört med snittet som var 52 medan "informationen" var något lägre, 51 jämfört med 56 som var snittet för övriga kommuner.	
Invånarna är trygga i livets alla skeenden	Trygghets- och säkerhetsarbetet för hela kommunen bedrivs på ett effektivt sätt.	SCBs medborgarundersökning för ett år sedan pekade på att invånare upplever otrygghet. Under 2019 har ett brottsförebyggande projekt bedrivits. Modellen - Effektiv Samordning för Trygghet (EST), är en arbetsmetod där olika aktörer (kommunala och privata) rapporterar in underlag för att ge grunder för de lägesbilder som i sin tur ska kunna mynna ut i insatser och prioriteringar. Kommunen har beslutat att fortsätta och integrera EST i det ordinarie brottsförebyggande arbetet.	
	Ett handlingsprogram ger struktur och samordning för det systematiska säkerhetsarbetet.	Ett flertal styrdokument inom krisledning, krisstöd samt säkerhetsarbetet har reviderats under året. En Risk och Sårbarhetsanalys för geografiska kommunen har tagits fram under 2019 och kommunen har medverkat med samtliga chefer i en totalförsvarsövning. Brandtillsyn har genomförts av SDR.	
I Norberg tas allas förmåga tillvara och det finns goda möjligheter till ett livslångt och livsvitt lärande	Tillgång till en efterfrågeorienterad vuxenutbildning samt SFI finns.	Tillgång till vuxenutbildning finns i Norberg och så även med en närhet då NVU har lärcenter i Norberg och Bergslagens folkhögskola är etablerad på orten. En ny ersättningsmodell för gymnasieskola samt vuxenutbildning har tagits fram och som införs under år 2020.	
	Folkbildningen med studieförbund samt folkhögskolor är etablerade.	Studieförbund med kontor samt folkhögskola är etablerad i Norbergs kommun.	

	Samarbete med högskolor och partnerskolor för högre utbildningar utvecklas.	Norbergs kommun kommer att kunna fördjupa samverkan med lärarutbildningen vid MDH gällande övningsförskolor. Ett avtal har tagits fram och kommer att sträcka sig från 1 januari 2020 till 31 december 2020.	
Norberg är en digitaliserad och innovativ kommun	Den som bor, verkar eller besöker Norberg sätts i centrum när digitala tjänster tas fram. I Norberg används digitaliseringens möjligheter för att skapa en enklare vardag och ett öppet samhälle.	Ledningskontoret har genomfört ett projekt med bredbandslyftet för att sätta fiberutbyggnadsfrågor i fokus. Tyvärr går det långsamt med fiberutbyggnad då fiberaktörerna inte visat intresse att bygga ut nätet under 2019. En sändare har placerats på Mimerlaven som kommer att innebära att flera hushåll kommer att kunna få tillgång till en snabb uppkoppling men alltjämt är det många hushåll som önskar snabbare uppkoppling.	

Analys och utvärdering

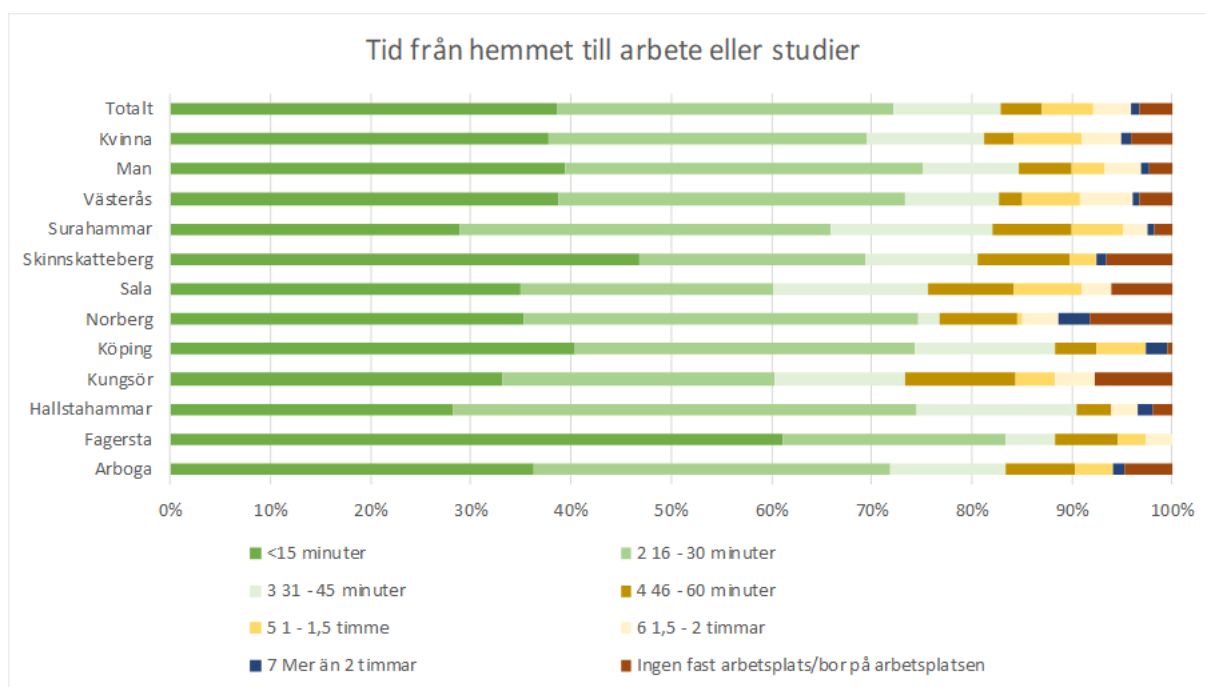
Institutet för kvalitetsindikatorer har på uppdrag av Region Västmanland och Länsstyrelsen i Västmanland genomfört undersökningen ”Hur är det att leva och bo i Västmanland 2019”. Attitydundersökningen genomfördes under hösten 2019. 6 000 personer i åldrarna 18-84 år som bor i Västmanlands län kontaktades. Svarefrekvensen var 47 procent i länet. Totala antalet svarande i Norbergs kommun var 215 personer men med en stor variation i åldersgrupper. 18 procent av de svarande var i åldersgruppen 55-64 år och nio procent i gruppen 18-24 år. Av dessa 215 svarande från Norberg uppgav 64 procent att de bor i tätort.

Flera av resultaten är nedbrutna på kommun och kön. Frågor ställdes om invånarnas syn på: boende och trygghet, arbete och arbetsliv, miljö, kommunikationer och resvanor, fritid och utbud av kultur och samhällsfunktioner.

När det gäller trygghet anger 4 procent i Norberg att de ofta varit oroad för att utsättas för våld eller hot om våld. 10 procent ibland och 18 procent, ja men sällan. Nej svarar 68 procent i Norberg. Nej svarade 58 procent i länet. Av undersökningen framgår att kvinnor är mer oroliga jämfört med män. Upplevelsen trygghet i meningen utsättas för våld är högre i Norberg jämfört med ett Västmanlandssnitt. I Fagersta uppgav 56 procent att den aldrig känt sig hotade och i Skinnskatteberg var det 65 procent. Antal personer som uppger att de utsatts för våld eller hot om våld i Norberg var 1 procent. 6 procent svarade ja, men sällan vilket innebär att 93 procent svarade nej. Detta är resultat i snitt, där 92 procent svarade att de aldrig blivit utsatta för våld eller hot om våld. Det brottsförebyggande arbetet har utvecklats under året. Trygghetsvandring har genomförts med ungdomsrådet som också stakade ut var vandrigen skulle vara.

Tjänstepersoner, politiker och polisen medverkade. Norbergs kommun och Polisen har en strukturerad samverkan på flera nivåer. Under år 2019 inleddes ett projekt med att utveckla kommunens brottsförebyggande arbete via modellen Effektiv Samordning för Trygghet (EST). Två framgångsfaktorer för ett gott brottsförebyggande arbete är att det finns ett uttalat samverkansavtal mellan kommun och polis samt att kommun och polis bedriver ett lokalt förankrat arbete utifrån lägesbilder som kan ge polisen underlag till operativa inriktningar. En stor fördel med EST-modellen i Norberg är att näringslivet är en aktiv part via ett digitalt system för inrapportering.

För att utbildning ska vara tillgänglig är väl fungerande kollektivtrafik viktig. Ju längre restid desto tuffare är det att få ihop familjeliv, arbete och studier. Norberg skiljer sig inte från länets övriga kommuner när undersökning görs av restid till arbete och studier. Ett lärcentrum för vuxna finns i Norberg och även en folkhögskola samt studieförbund med kontor. Samverkan med Mälardalens högskola har utvecklats under året som gått, vilket är en stor fördel för framtida lärarekryteringar.

Källa: Hur är det att leva och bo i Västmanland 2019, Region Västmanland.

Drygt åtta av tio länsbor upplever utbudet av mobiltäckning gällande telefonsamtal som ganska eller mycket stort. Den yngsta åldersgruppen upplever ett mycket stort utbud i högre utsträckning än andra åldersgrupper. Motsvarande andelar är omkring 43 procent för boende i kommunens centralort och bara cirka 18 procent för boende utanför tätort, här finns en tydlig skillnad mellan stad och land samt centralort och landsbygd. Omkring 43 procent i Västerås upplever ett mycket stort utbud medan motsvarande andel i Skinnskatteberg och Norberg är omkring 20 procent. En liknande upplevelse visar sig gällande internet. Drygt tre av fyra länsbor upplever utbudet av mobiltäckning gällande internetuppkoppling som ganska eller mycket stort. Boende i kommunens centralort upplever att utbudet är mycket stort i högre utsträckning än boende utanför tätort. Motsvarande andelar är omkring 35 procent för boende i kommunens centralort och bara cirka 17 procent för boende utanför tätort. I Västerås upplever omkring 36 procent ett mycket stort utbud medan motsvarande andel i Skinnskatteberg och Norberg är omkring 18 procent.

Utveckling

Under år 2019 har ledningskontoret arbetat med bredbandslyftet med syfte att få stöd och hjälp med att se över de strategiska val som gjorts och för att hitta en ny eller justerad inriktning som främjar bredbandstillgång. Med medverkan i bredbandslyftet kartlades kommunens nuvarande situation och investeringsbehoven för den utbyggnad som återstår. Flera strategiska val är möjliga där vart och ett av de olika vägvalen kan genomföras med olika varianter. Om alla i Norbergs kommun (okt 2018) som har fast bredbandsanslutning via kopparnätet skulle anslutas med fiber skulle det motsvara en investering på 60 miljoner kronor enligt Bredbandslyftet. Kommunen har inget eget stadsnät och inte heller finansiell styrka att med egna ekonomiska medel upphandla den önskade fiberutbyggnaden. Investeringsbehovet kommer inte att kunna mötas av den egna kassan och därför är det särskilt viktigt att byanäten ges behövligt stöd både nu och framöver, samt att andra aktörer ges de bästa förutsättningarna till att bidra med investeringar. Mot bakgrund av detta har ledningskontoret under året som gått fört dialog med olika bredbandsaktörer som är aktiva i kommunen med syfte att attrahera samt snabba på utbyggnaden. Marknadsaktörerna IP Only och Telia har visat intresse för att föra dialog med boende. En delösning som genomförts är att en mast under året installerats på Mimerlaven som möjliggör trådlöst bredband.

Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
Natur- och miljöarbete gör det enkelt att göra klimatsmarta val i vardagen	Invånarna har tillgång till energi- och klimatrådgivning.	Västmanland- Dalarna Miljö- och byggförvaltning erbjuder allmänhet och företag energirådgivning. Flera aktiviteter har under året genomförts i Norberg. En energi- och klimatstrateg är anställd av NVK.	
	Norbergs kommun verkar för att användningen av förnybar energi utvecklas.	Energi- och klimatstrategin har följts upp. FN:s Agenda 2030 mål utgör del av kommunens årsredovisning.	
	Utsläppen av växthusgaser från energianvändning och transporter i kommunens verksamheter ska på sikt upphöra.	Energi och klimatstrategin har utvärderats och förslag till ny reviderad handlingsplan är under framarbetande av ledningskontoret samt NVK.	
	En klimatstrategi för kommunens verksamheter samt för Norberg som geografisk yta tas fram.	Hållbarhetsredovisning/Agenda 2030 arbetades in för första gången i kommunens årsbokslut 2017 och arbetet utvecklas hela tiden. Nyckeltal via uppföljning av Energi- och klimatstrategin visar på minskade utsläpp av växthusgaser i Norbergs kommun. Publika laddstolpar saknas än så länge i Norberg.	
Norberg har ett varierat och blomstrande näringsliv	Norbergs kommun är pådrivande för en utveckling av miljömässigt hållbar infrastruktur i kommunen.	När Norra Västmanlands fiberförening arbetar aktivt och ansluter Bennebo, Blomdal, Broarna, Hästbäck, Högfors, Hökmora, Hönsgårdet, Karbenning, Karbenning by, Livsdal, Nickebo, Olsbenning, Rosendal, Snytsbo, Trättsbo, Vallsjöbo, Vibo och Ön. Gång- och cykelväg till Fagersta planeras. Busslinje 500 har omfattande tidtabell men vissa svårigheter finns att anpassa tidtabellen till tågtider.	
I Norberg har alla invånare en god hälsa med attraktiva och hälsosamma boendemiljöer	Norberg lockar med attraktiva livsmiljöer.	Byggnation har kommit i gång av sjönära boenden i Klackberg. Utvecklingsplan för Prostudden och västra centrum har tagits fram. Nästa steg är att göra detaljplaner för området.	
	En avgörande fråga för kommunens utveckling är byggandet av fler bostäder i alla delar av kommunen. En aktiv plan- och markberedskap är av yttersta vikt.	SCBs medborgarundersökning från 2018 gav en antydning om att nöjdheten avseende tillgång till bostäder minskat jämfört med 2013 men ligger i nivå med resultatet från 2016. Detaljplaner för byggande av bostäder finns för villor och flerfamiljshus.	
	En trygg och attraktiv allmännyta är bra för hela Norberg, upprustning samt underhåll sänker hyreshusens energianvändning med hälften.	NVK förvaltar Norbergs kommuns allmännyta. Energieffektiviseringar har genomförts med byte av kranar. I förslag till investeringsplan för 2019 fanns förslag om fortsatt satsning på att renovera kommunala bostäder.	
	I bostadsförsörjningsprogrammet finns planer och program samt förslag till åtgärder för att hantera bostadsförsörjningen.	Ett bostadsförsörjningsprogram antogs under 2017. Ett förslag till handlingsplan för Bolagshagen har tagits fram. Planarbetet för Västra centrum samt Prostudden har gått vidare vilket innebär att det som återstår för kommunen i nuläget är att i dialog med entreprenörer ta fram detaljplaner för bostäder.	

Analys och utvärdering

När länsbor tillfrågades om trivsselfaktorer för boende kom följande upp i rangordning; väl fungerande bredband, närhet till natur, grönområden och parker, att det är tyst och lugnt, välfungerande nära kollektivtrafik, närhet till affärer och service, att området är barnvänligt, närhet till skola och barnomsorg, närhet till arbetsplats/studier, klimatsmart boende, att det finns ett levande kulturliv i området samt att det finns ett restaurang- och krogutbud i området. De svarande från Norberg följer länets snitt i dessa prioriteringar men med skillnader mellan åldersgrupper. 34 procent i åldersgruppen 18-24 år anger att närhet till restauranger är viktigt medan enbart 8 procent angav så i gruppen 55-64 år. Byggnad av flerfamiljsbostäder kom igång under året vid Norens Västra strand och intresse finns från entreprenörer att utveckla Prostudden. Under året revs gamla vattenverket, vilket underlättar vidare utveckling av detta sjönära område. Detaljplanelagd mark finns för villatomter samt för flerfamiljshus i centrumnära läge. En ny ägare till fastigheterna Bolagshagen i Kärrgruvan har kommit igång med att renovera beståndet. Ledningskontoret har under året fört dialog med Statens Bostadsomvandling AB, SBO, om SBO har förutsättningar att skapa samhällsnytta i Norberg genom att omvandla någon av kommunens befintliga fastigheter till ny användning, exempelvis efterfrågade lägenheter för äldre.

Utveckling

Detaljplanelagd mark finns för villatomter finns samt även för flerfamiljshus i centrumnära lägen. Utvecklingsplanen för Västra centrum och Västra centrum är framtagen. Gamla vattenverket har rivits under året som gått som gör att utvecklingen av området kan gå in i en ny fas. Ledningskontoret har fört dialog med flera aktörer som visat intresse för att bygga i området och för dialog om utformning av detaljplaner.

Unik miljö för fritid, kultur och besöksnäring			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
Norberg är en utvecklad arrangemangs- och besöksort	Invånarna ska trivas och vara stolta över Norberg.	Enligt undersökningen Hur är det att leva och bo i Västmanland 2019 upplever omkring hälften av alla länsbor att utbudet när det gäller kulturmiljöer (fornlämningar och bebyggelsemiljöer) är mycket eller ganska stort. Andelen som upplever ett mycket stort utbud är större i Norberg och Skinnskatteberg än i övriga länet. Norbergs kulturmiljöer ger en god grund för att vidareutveckla besöksnäringen. Norberg har många evenemang under ett år för att vara en liten kommun. 59 procent av de boende i kommunen anger att utbudet av idrotts- och motionsanläggningar är stort eller ganska stort. Det är något lägre jämfört med snittet i Västmanland.	

Analys och utvärdering

Att det finns goda möjligheter till rekreation i form av friluftsliv, idrott och kultur är en betydelsefull grund för att invånare ska trivas samt även vara stolta över att bo i Norberg. Att det finns stora arrangemang, festivaler och idrottsevenemang som lockar besökare från när och fjärran utvecklar besöksnäringen samt stärker trivseln för många invånare i Norberg.

Ansvar för utveckling av fritid, kultur och besöksnäring är hos Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet (DSU). Under år 2019 har flera stora arrangemang genomförts i kommunen, såväl inom idrott som kultur.

Utveckling

En besöksnäring- och näringslivsstrategi är under framtagande. Arbetet leds av demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet. Ett arbete med att utveckla Norbergs centrum pågår och som är en viktig del i såväl utveckling av besöksnäringen som det lokala näringslivet. Arbetet kommer att ske i dialog med invånare och ska mynna ut i en Centrumplan. Ett vitalt civilt samhälle är en viktig grund för utveckling av besöksnäring, merparten av de arrangemang som genomförs under ett år görs via ideella resurser. För framtiden är det viktigt att kommunen fortsätter att erbjuda dessa krafter ett gott stöd.

Kommunen – en attraktiv arbetsgivare			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
Norbergs kommun är en attraktiv arbetsgivare med engagerade, nöjda och stolta medarbetare	Medarbetarskap- Medarbetare ges möjligheter att aktivt medverka i utvecklingen av verksamheten och se sin roll i helheten.	Medarbetarundersökningar visar att starka områden är meningsfullhet och en organisation fri från trakasserier och kränkningar. Förbättringsområden är friskvård och lön. HR har utvecklat ett verktyg för att utveckla APT. Rehabsystemet Adato infördes hösten 2019 och som är integrerat med PA-systemet. Adato bevakar automatiskt sjukfrånvaron för alla medarbetare och skickar E-postmeddelanden till chefer om rehabiliteringsåtgärder.	
	Ledarskap – Norbergs kommun har närvarande chefer och ledare som är uppmuntrande, lyssnande samt tydliga och raka.	Digitala verktyget Menti har införts som stöd för att utveckla arbetsplatsträffarna med fokus på arbetsmiljö. Under året som gått har samtliga chefer påbörjat en utbildning i lösningsfokuserat ledarskap.	
	Kompetensutveckling – Medarbetare kan växa i sina uppdrag och ges professionella utvecklingsmöjligheter.	Program för karriärtjänster finns. Blivande chefer medverkar i Västerås stads aspirantutbildning. Alla medarbetare ska ha utvecklingssamtal samt individuella utvecklingsplaner.	

Analys och utvärdering

En mera omfattande redovisning av målet attraktiv arbetsgivare med engagerade, nöjda och stolta medarbetare redovisas under avsnittet väsentliga personalförhållanden i årsredovisningen samt som helhet under kommunstyrelsens redovisning för det strategiska området attraktiv arbetsgivare. Medarbetarenkäter som genomförts under 2016 och 2018 visar att styrkeområden är meningsfulla arbeten och stämning. De områden som har störst utvecklingspotential är friskvård och lön. Andra områden som också kan utvecklas är att skapa långsiktighet i arbetet.

Utveckling

Syftet med utbildningen i lösningsfokuserat ledarskap för samtliga chefer är att skapa en gemensam plattform samt idégrund för ledarskapet i Norbergs kommun. Utbildningen ger också handfasta verktyg för chefer i arbetet med att motivera samt frigöra de resurser och styrkor som finns hos alla kommunens medarbetare. Utbildningen fortsätter in i år 2020.

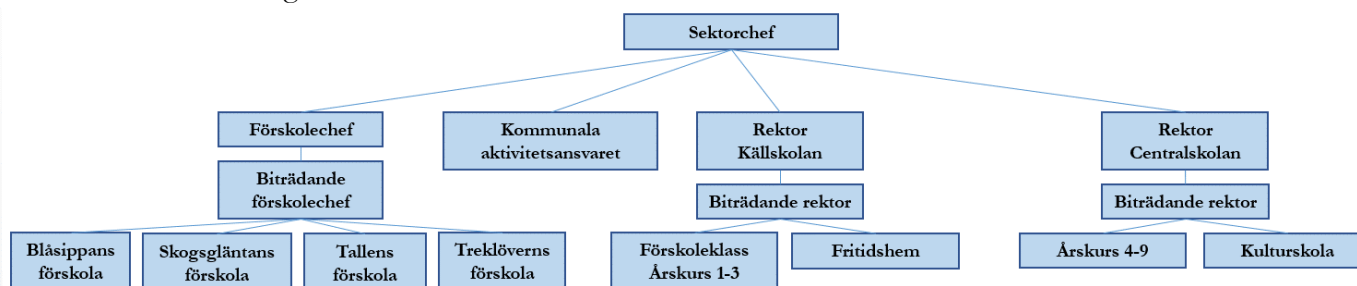
Framtiden

Norbergs kommun står, i likhet med landets kommuner, inför tuffare ekonomiska tider framöver. Fokusfrågor framöver är arbetsmarknadsåtgärder, utbildning och kompetensförsörjning samt digitalisering för att klara av välfärdsuppdraget. Åldersstrukturen förändras och antalet äldre blir fler i Norberg, även detta är en utmaning. Diverse tillfälliga statliga bidrag utgör ett tillskott i kommunkassan men det finns en osäkerhet kring varaktigheten av statsbidragen vilket leder till osäkra planeringsförutsättningar. Uppföljningar av folkhälsostatus visar att även detta område bör vara i fokus. Brottsförebyggande arbetet har utvecklats med införande av modellen Effektiv Samordning för Trygghet. Modellen ger inte minst Polisen bra underlag för operativa inriktningar från kommunala verksamheter samt de näringsidkare som är med och rapporterar. Nära relaterat till det brottsförebyggande arbetet är att vidareutveckla ANDT- arbetet med syfte att minska konsumtion av alkohol, narkotika, dopning och tobak men även spel. Den digitala satsningen har följt med in i 2019 och kommer att behöva fortsätta under många år framöver, särskilt fokus behövs på bredbandsfrågor då alltför många i Norberg anser att bredbandsnätet kan utvecklas. Barnets rättigheter blev svensk lag den 1 januari 2020. Ledningskontoret har under 2019 samordnat och utbildat politiker samt personal för införande av lagen. En fortsatt mellankommunal samverkan är även framöver ett centralt område för kommunens strategiska utveckling. För framtiden gäller det sannolikt för Norbergs kommun att finna fler områden för utvecklande samarbeten.

Barn- och utbildningsutskottet

Ordförande: Thommy Ukkonen

Sektorchef: Ingrid Nord

Vad gör barn- och utbildningsutskottet?

Barn- och utbildningsutskottet ansvarar för förskola, förskoleklass, grundskola och fritidshem. Norbergs kulturskola ingår i utskottets ansvarsområden. Utskottet har även ansvar för särskild undervisning utifrån Skollagen Kapitel 24 som bedrivs i Kärrgruvans före detta skola.

Händelser av väsentlig betydelse i verksamheten

- Ansvaret för kostorganisationen gick över till ledningskontoret och allmänna utskottet
- Om- och utbyggnaden av Källskolan planerades
- Skolinspektionen genomförde sin regelbundna inspektion på Centralskolan samt på huvudmannanivå, där förskola och fritidshem granskades
- Eleverna i årskurs 7 och 8 fick i uppdrag av kommunfullmäktige att prioritera tre miljömål utifrån Agenda 2030 som kommunen ska arbeta mot, det blev åtagande 2, 4 och 13
- Utskottet har tagit fram och reviderat åtaganden för 2020 med anknytning till Agenda 2030
- Rektorsvillan på Källskolan revs för att ge plats åt nya kontor och fler arbetsplatser
- Förskolan Treklövern flyttade tillbaka till sina nyrenoverade lokaler
- Förskolan har tillsammans med Fagersta och Skinnskattebergs kommuner skrivit avtal med Mälardalens högskola om att vara partnerförskola och ta emot studenter under deras utbildning till förskollärare
- Förskola och skola får erbjudande om, och tackar ja till att samverka med Skolverket i satsningen Samverkan för bästa skola under åren 2020-2023

Mål och måluppfyllelse

Respektive utskott ska utifrån kommunstyrelsens tio övergripande mål formulera åtaganden.

Den tillgängliga och attraktiva kommunen			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
Invånarna är trygga i livets alla skeenden	All skolskjuts går fram till skolan.	Kravet på att skolskjutsarna ska gå fram till skolan är åter ställt till KTM. Bron över ån vid idrottshallen möjliggör för vårdnadshavare att lämna av sina barn där.	

I Norberg tas alla förmåga tillvara och det finns goda möjligheter till ett livslångt och livsvitt lärande	All personal i förskola och skola ska ha adekvat utbildning.	Förskolan har en legitimerad förskollärare på varje avdelning vilket är ett minimikrav. Fritidshemmet saknar en utbildad fritidspedagog på en avdelning. I förskoleklasserna är fem av sex medarbetare legitimerade förskollärare. Källskolan åk 1-3 har 86% legitimerade lärare, alla som undervisar inom 1-3 har en pedagogisk utbildning. Centralskolan har en lärarbehörighet på 64%. Av specialpedagogerna/speciallärarna är sex av sju utbildade, den sjunde är under utbildning.	
	Alla elever ska lämna grundskolan med gymnasiebehörighet.	88,7% av eleverna, exklusive nyanlända var behöriga vt-19 Vid jul 2019 var 68% av elever behöriga, exklusive nyanlända.	
Norberg är en digitaliserad och innovativ kommun	Digitala klassrum med utbildade lärare.	Alla klassrum är digitala. Viss kompetensutveckling har erbjudits lärarna.	

Analys och utvärdering

Den linjelagda skolskjutsen har under året gått till och från busstorget där personal från Källskolan har följt eleverna till och från bussen. Den separata skolskjutsen lämnar och hämtar eleverna vid parkeringen vid skolorna. Bron över ån är nu på plats och frågan är åter ställd till KTM att all skolskjuts ska gå fram till skolan.

Inom förskolan finns det en legitimerad förskollärare på varje avdelning vilket är ett minimikrav eftersom det är förskolläraren som leder det pedagogiska arbetet på förskolan. På Källskolan är andelen legitimerade lärare högt, 86%. Centralskolan har 64% legitimerade lärare. Statistiken för liknade kommuner ligger på 81,1%. Inom fritidshemsverksamheten saknas det en legitimerad fritidspedagog.

Vårterminen 2019 var 88,7% av eleverna behöriga till ett yrkesprogram (exklusive nyanlända). Vid terminsslut 2019 var 68% av eleverna i åk 9 behöriga till ett yrkesprogram (exklusive nyanlända). Alla klassrum är digitala. Alla elever i åk 7-9 ska ha tillgång till varsin iPad som de ska ha som sitt arbetsredskap, till våren 2020 är det uppfyllt. Det behövs fortfarande mer fortbildning till lärarna för att de ska använda de digitala hjälpmedlen som ett komplement i undervisningen.

(%)		2019	2018	2017	2016	2015
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	Norberg	66,7	55,0	63,6	76,1	78,7
	Liknande kommuner	65,0	66,1	73,2	72,9	72,3
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram	Norberg	68,4	70,8	56,5	77,3	80,4
	Liknande kommuner	77,0	78,1	75,7	84,8	83,1
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram (exkl. nyinvandrade)	Norberg	77,6	84,2	73,9	84,5	84,6
	Liknande kommuner	83,4	85,6	81,9	87,6	85,0

Källa: Skolverket 2019

Utveckling

För att det ska vara möjligt att låta all skolskjuts gå fram till skolan kommer endast personal att få åka fram till skolans parkering. Vårdnadshavare kommer att hänvisas till parkeringen vid Frida Hansdotter arena för att lämna eller hämta sina barn. Åtagandet kan avslutas om KTM ändrar tidtabellen så att all skolskjuts går fram till skolan.

Förhoppningen är att uppdraget att vara partnerförskola ska leda till att vi kan anställa fler legitimerade förskollärare i verksamheten.

Satsningen att ha flerlärarsystem på Källskolan samt att låta lärarna i förskoleklass fokusera på ett uppdrag har varit framgångsrikt i rekryterings syfte. Vi hoppas att satsningen på flerlärarsystem inom åk 4-5 ska ha samma gynnsamma effekt för Centralskolan. Åtagandet är reviderat till 2020.

Målet att alla elever ska nå en gymnasiebehörighet är ett mål att jobba mot på lång sikt. Alla elever som gör hela sin skolgång i Norberg ska noggrant följas upp och få det stöd som förskolan och skolan kan ge. Tidiga insatser och ett gott samarbete med vårdnadshavare är framgångsfaktorer för en lyckad skolgång. Åtagandet ligger kvar.

Åtagandet kring digitala klassrum med utbildade lärare tas bort inför 2020.

Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
I Norberg har alla invånare en god hälsa med attraktiva och hälsosamma boendemiljöer	Erbjuda pulshöjande aktiviteter utanför ordinarie undervisningstid.	Källskolan har morgonfys tre dagar i veckan, eleverna erbjuds rastaktiviteter varje lunchrast. Centralskolan åk 4-6 har haft morgonfys varje morgon under vårterminen. Skol-IF för åk 4-6 är aktivt.	

Analys och utvärdering

Pulshöjande aktiviteter erbjöds elever i förskoleklass-åk 6 under våren 2019. Under hösten 2019 har inte eleverna i åk 4-6 haft några planerade pulshöjande aktiviteter.

Utveckling

De pulshöjande aktiviteterna är inarbetade i verksamheten så åtagandet tas bort till 2020. Utskottet har arbetat fram andra åtaganden för det strategiska området Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling, som verksamheten kommer att fokusera på under 2020.

Unik miljö för fritid, kultur och besöksnäring			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
I Norberg finns ett brett utbud av fritids- och kulturupplevelser samt möjlighet till ett attraktivt och varierat föreningsliv för alla	Möta sin egen kultur på hemmaplan.	En kulturplan har tagits fram och verksamheten arbetar efter den.	

Analys och utvärdering

Kulturplanen finns och verksamheten arbetar utifrån planen.

Utveckling

Åtagandet tas bort till 2020 eftersom planen är framtagen och verksamheten arbetar utifrån planen.

Kommunen – en attraktiv arbetsgivare			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
Norbergs kommun är en attraktiv arbetsgivare med engagerade, nöjda och stolta medarbetare	Skapa en stabil organisation för att minska sjukfrånvaron.	Längsiktiga tydliga mål. Utöka grundbemanningen på alla nivåer. Minska antalet personal per skollärdare Fler och rätt anpassade lokaler för verksamheterna.	

Analys och utvärdering

Sjukfrånvaron inom sektor barn- och utbildning har minskat på helheten jämfört med 2018. 2018 låg den totala sjukfrånvaron på 5,56%, 2019 är den siffran 4,33%. Av den totala sjukfrånvaron var 20,79% långtidsjukfrånvaro 2019.

Utveckling

Det är positivt att sjukfrånvaron har minskat men åtagandet ligger kvar även för 2020.

Framtiden

Barn- och elevkullarna ligger kvar på en hög nivå och ser till och med ut att öka. Detta medför att det fortsatt är trångt i våra verksamheter. Fler lokaler behövs, främst inom förskolan. Både förskola och skola har idag dyra, tillfälliga lokaler i form av moduler. Dessa borde ersättas med permanenta lokaler.

Den utökade grundbemanningen med fyrlärarsystem som finns på Källskolan är uppskattat och införs från och med 2020 även för årskurs 4 och 5 på Centralskolan. Inom förskolan ligger personaltätheten per barn på riksgenomsnitt vilket är bra men barngrupperna är fortfarande större än de av Skolverket rekommenderade storlekarna.

Lärarbehörigheten på Källskolan är bra men behörigheten behöver öka på Centralskolan. Under året ska skolledningen se över hur fördelningen av behöriga lärare mellan skolorna kan förbättras.

Uppdraget att vara partnerförskola mot Mälardalens högskola är inspirerande, det är utvecklande för verksamheten att ta emot studenter under deras verksamhetsförlagda utbildning.

Under våren 2020 kommer ett intensivt arbete att påbörjas tillsammans med Skolverket för att göra en nulägesanalys av våra verksamheter för att sedan under hösten komma igång med ett förbättrings- och utvecklingsarbete i Samverkan för bästa skola.

Driftsredovisning

(tkr) ID	B O K S L U T 2 0 1 9					Nettokostnad 2018
	Årsbudget 2019	Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvikelse	
Barn- och utbildningsutskottet	177	175	0	175	2	143
Barn- och utbildningskontor	3 397	2 312	33	2 279	1 117	2 456
Skolmältider	0			0	0	8 640
Grundskola	64 006	78 901	14 189	64 711	-705	59 761
Fritidshem	4 336	5 946	2 025	3 921	415	2 356
Förskola	30 395	36 480	6 154	30 326	69	29 454
Förskoleklass	3 264	3 733	505	3 228	36	3 015
Grundskoleklass	2 000	2 912	64	2 848	-848	2 289
Kulturskola	2 038	2 518	432	2 086	-48	1 969
Integration	2 141	8 309	6 122	2 187	-46	215
Familjecentralen	41	23	0	23	18	27
Summa barn- och utbildningsutskottet	111 795	141 308	29 523	111 785	11	110 325

Ekonomiskt utfall och större avvikelser

Barn- och utbildningsutskottet gör ett överskott på 11tkr för året 2019. Under 2019 har utskottet fått en tilläggsbudget på 2,8 mkr för att täcka det stora avslaget utskottet fick på återsökningar hos Migrationsverket gällande lokaler (för åren 2017-2018), samt för att täcka hyran på lokalen där Kärrgruvegruppen håller till. Utan dessa tillskott hade utskottet hamnat på ett negativt resultat för 2019.

Underskottet på grundskolan beror på omständigheter som är svåra att förutspå och sådant utskottet inte själva kan påverka. Dessa två poster är antalet elever i Kärrgruvegruppen, där utskottet haft färre elever än budgeterat, vilket leder till lägre intäkter. Den andra posten är Grundsärskolan, där fler elever börjat under året vilket leder till högre kostnader än budgeterat. Barn-och utbildningskontorets överskott beror på att bufferten släppts för att täcka dessa två underskott.

Fritidshemmen visar på ett överskott vilket beror på högre BO-intäkter samt lägre lönekostnader än budgeterat. Dock har de interkommunala avgifterna varit högre än budgeterat. Sammanlagt visar fritids + 415tkr för 2019.

Investeringsbudget

Under 2019 hade utskottet en investeringsbudget på 75tkr som lämnades orörd.

Nyckeltal

Elever avläst 15 oktober 2019

Barn- och utbildningssektorn	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014
Antal årsarbetare	168,5	171,3	156,8	156,0	153,7	122,6
Varav administrativ personal	3,5	3,3	3,85	4,25	3,85	3,85
Varav skolledare	5,0	5,2	3,7	4,7	3,0	3,1
Skolmåltider	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antal lunchportioner	162 124	163 722	173 240	173 512	199 066	176 629
Antal lunchportioner per årsarbetare	27 020	27 287	26 652	26 694	30 616	30 453
Bruttokostnad per lunchportion inkl. frukost och mellanmål	27,27	28,80	27,05	24,99	26,72	27,24
Antal årsarbetare	6,0	6,0				
Fortbildning	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Medel per årsarbetare	1 258	3 270	1 613	3 201	1 515	1 816
Grundskola åk 1-9	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antal elever	626	630	598	609	592	482
Antal årsarbetare	52,3	48,3	45,23	50	36,7	36,0
Årsarbetare inom stödåtgärder	28,9	32,45	17,3	17,4	9,5	7,0
Antal undervisande personal per 100 elever exkl. stödåtgärder	8,4	7,7	7,6	8,2	6,2	7,5
Antal stödpersonal per 100 elever exkl. syo, skolsköterska, kurator och fritidsledare	4,6	5,2	2,9	2,9	1,8	1,5
Antal undervisande personal per 100 elever inkl. stödåtgärder	13,0	12,8	10,5	11,1	8,0	8,9
Uppnått målen i samtliga ämnen	88,7	84	74	74	80	78
Förskoleklass	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antal elever	66	60	75	62	86	52
Antal årsarbetare	6,0	6,0	4,7	4,7	5,3	4,5
Antal undervisande personal per 100 elever	9,1	10,0	6,3	7,6	6,2	8,7
Fritidshem	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antal elever	179	180	179	181	178	144
Antal årsarbetare	8,8	9,0	8,6	9,3	8,0	7,3
Antal undervisande personal per 100 elever	4,9	5,0	4,8	5,1	4,5	5,1

Stödåtgärder förskola	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antal årsarbetare	3,5	2,3	1,0	1,3	0,75	1,0
Antal undervisande- och stödpersonal per 100 barn	1,4	0,9	0,6	0,5	0,3	0,4
Samtliga förskolor	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antal barn	252	251	234	253	239	242
Antal årsarbetare	49,1	48,9	49,4	51,0	44,6	41,5
Antal undervisande personal per 100 barn	19,5	19,5	21,1	20,2	18,7	17,1
Antal barn per undervisande personal	5,1	5,1	4,7	5,0	5,4	5,8
Kulturskolan	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Antal inskrivna	152	138	140	187	196	195
Antal årsarbetare	4,2	3,3	2,8	2,8	3,0	3,3

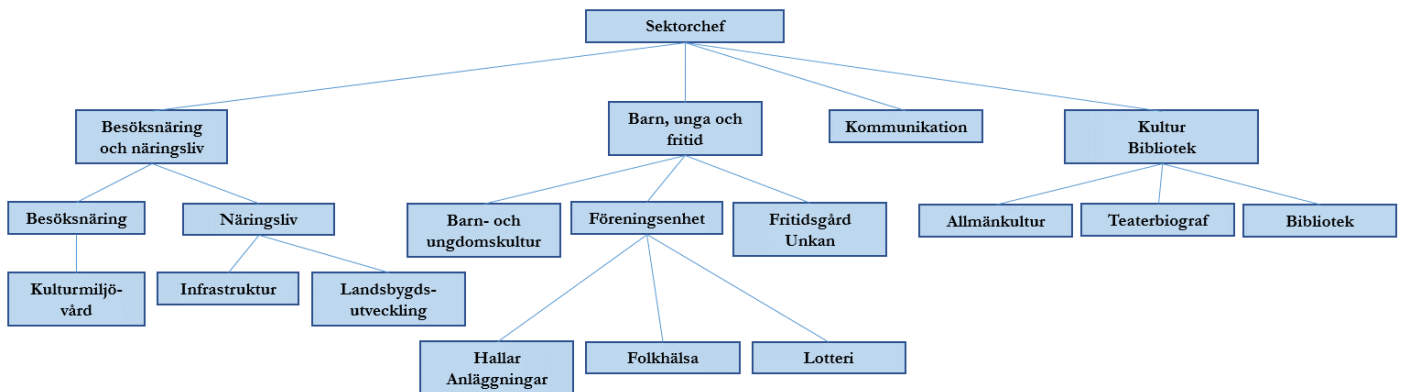

Foto: Kjell Lindqvist

Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet

Ordförande: Elizabeth Pettersson

Sektorchef: Joachim Stridsberg

Vad gör demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet?

I april 2019 anställdes en kulturchef (sektorchef). Året innan övertog utskottet ansvaret för *Bibliotek*, *Teaterbiograf* och fritidsgården *Unkan* från barn- och utbildningsutskottet. Utskottet övriga ansvarsområden är:

- Demokratiutveckling och medborgardialog
- Näringslivsfrågor
- Allmän- och barnkultur
- Turism/Besöksnäring
- Folkhälsofrågor
- Föreningsstöd
- Kulturmiljö och kulturmiljövård
- Naturvårdsfrågor
- Infrastrukturfrågor
- Landsbygdsutveckling
- Informationsverksamhet
- Konsumentvägledningsfrågor
- Lotteriärenden
- Objekt och anläggningar inom verksamhetsområdet

Utskottet består av fem ordinarie ledamöter samt tre ersättare.

Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet arbetar för ett attraktivt Norberg och under sommaren 2019 introducerades appen VisitNorberg som är startskottet för en större turistsatsning i Norbergs kommun. Arbetet att göra Norberg attraktivare visar sig bland annat genom besöksnäringen, där det under sommaren bedrivits turistinformation, dels i Besökscentrum i Karlberg och dels i bemannad turistinformation i Frida Hansdotter Arena. Kommunens besöksnäring har sin bas i kommunens kultur- och gruvmiljöer och det erbjuder guidade visningar, historiska aktiviteter för barn samt öppethållande av kommunens besöksmål. Järnet och gruvorna är en del av Norbergs historia och viktigt i turistsammanhang. Viktigt är även bevarande kulturmiljöer och skötsel av dessa.

Sektorn verkar för ett bra företagsklimat i dialog med kommunens företag. Målsättningen är att det ska vara lätt att vara företagare i Norberg. Under året har arbetet inletts med den nya näringslivsstrategin och som kommer att antas under vintern år 2020.

Föreningslivet är viktigt och sektorn stöttar, både ekonomiskt och genom annat stöd föreningarna med målet att kommunen ska ha ett brett föreningsliv för alla.

Invigningen av Fridahallen hösten år 2018 är rejält lyft för de föreningar som sysslar med

inomhusidrott. I Arenan finns också bland annat fritidsgård och kontor.

Den 1 september 2019 invigdes Norbergs kommuns första padelbana som är belägen utanför Frida Hansdotter Arena.

Genom Norbergsbladet och kommunens kanaler; facebookside, norberg.se och VisitNorberg går information ut till medborgarna om stort och smått som intresserar.

Årligen arrangerar kommunen flertalet kulturarrangemang inom musik, teater och konst samt stöttar ideella aktörer inom området.

För en pendlingskommun är infrastrukturen viktig, allt från busstider till säkra vägar och ett utbredd fibernät. Dessa frågor ses över i dialog med bland annat trafikverket, kollektivtrafikmyndigheten och aktörer inom fiberutbyggnad.

Händelser av väsentlig betydelse i verksamheten

- Den nye sektor-/kulturchefen Joachim Stridsberg tillträder sin tjänst i april månad.
- Arrangerat möten för företag och allmänhet, exempelvis morgonsoffan, näringslivsråd och författarsamtal.
- Genomfört företagsbesök.
- Ett omfattande säkerhetsarbete på Mimerlaven har genomförts under våren.
- Under sommaren haft en bemannad turistinformation i Frida Hansdotter Arena.
- Upprustning av de kommunala badplatserna har skett under våren.
- Thorshammars verkstad har säkrats upp genom att verkstadens väggar har stärkts.
- Stöttat föreningslivet genom ekonomiskt stöd och föreningsträffar.
- Medverkat och underlättat för Anrikningsverkets Norbergs festival.
- Sökt och beviljats pengar för att utveckla barn- och ungdomsavdelningen på biblioteket.
- Stipendieutdelning.
- Sommaröppet på biblioteket.
- Lansering av turistplattformen VisitNorberg
- Införandet av bibliotekssystemet KOHA.
- Bidragssystemet FRI introducerades i våras.
- Invigning av den första berättarbänken, Fridas bänk på torget i Norberg
- Teaterbiografen har fått ny ljusanläggning (52 lampor, skänkt från Region Västmanland) och även en ny ljudanläggning.
- Genomförde ett lyckat kulturkalas i biblioteket den 5 oktober.
- Ett läsgame med 27 medverkande barn genomfördes under hösten.
- Hela Norberg läser lyckades få ihop över 100 000 kronor i lokal företagssponsring som blev böcker till Norbergs barn och ungdomar.
- Lyckad tjejsatsning på Unkan.
- Inlett samarbete med turistlinjen vid högskolan i Falun/Borlänge
- Initierat en fototävling för Norbergs medborgare som utmynnade i en kalender för 2020.
- Blev utsedd till årets tillväxtkommun i Västmanland av SYNA.

Mål och måluppfyllelse

Respektive utskott ska utifrån kommunstyrelsens tio övergripande mål formulera åtaganden.

Den tillgängliga och attraktiva kommunen			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
Invånarna är delaktiga i samhällsutvecklingen och kan påverka den egna livssituationen	Utreda möjligheten till ett medborgarkontor/en väg in.	Inventering av hur andra kommuner resonerar i frågan. Vilka är för- respektive nackdelarna?	
	Anordna mötesplatser för medborgare att vara med att tycka.	2019 har kontakten med centrumföreningen utökats. Medborgardialoger har ej genomförts enligt önskan.	

Analys och utvärdering

Sektorn verkar för delaktighet, tillgänglighet och bemötande. När det gäller tillgänglighet och bemötande har utveckling skett. Den nya arenan för idrott och fritidsgård, som stod färdig hösten 2018, har blivit en viktig mötesplats med tillgänglighet till föreningsenhet och fritidsgård. Däremot så har inte möjligheter för invånare att tycka till uppfyllts. Det behövs en mer långsiktig planering för att genomföra medborgardialoger med mera. Ett medborgarkontor är inte aktuellt för kommunen i dagsläget.

Utveckling

Det är en bit till att uppnå det övergripande målet om att fullt ut vara en tillgänglig och attraktiv kommun. Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet behöver ta sig an fler åtaganden kring detta mål vilket planeras att göra under 2020.

Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
Norberg har ett varierat och blomstrande näringsliv	Skapa strategi för näringslivet.	Strategin är påbörjad och förväntas antas under vintern 2020.	
	Utveckla kommunens information och kommunikation med företagen.	Brev till nyföretagare har gått ut. Diverse informations- och nyhetsmail har skickats ut genom olika kanaler. Brev till nyföretagare har gått ut. Saknas gör rutin för kontinuerliga nyhetsbrev.	
	Möjliggöra mötesplatser för privat och offentlig sektor.	Morgonsoffan, näringslivsråd, centrumförening, näringslivspromenad, karriärevent med mera.	
	Skapa möjligheter för unga att lära sig mer om företagande.	Framtidens företagare. Ung företagsamhet.	
	Verka för samverkan över sektorgränser, samverkansorgan och myndigheter för att ge företagen förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och kompetensförsäljning.	Möten genomförda med bland annat V-Dala för att hitta samsyn. Rutin skapad där sektorn i ett första möte med företagare träffats från näringslivsenheten, V-Dala och NVK för gemensamt kunna vara behjälpliga.	
	Verka för att lokaler och planlagd mark ska finnas för de företag som vill etablera sig eller utöka sin verksamhet.	Tydliggjort på hemsida med ledig mark. Skaffat programmet Lokalguide som visar lediga lokaler med mera.	
I Norberg har alla invånare en god hälsa med attraktiva och hälsosamma boendemiljöer	Ta fram en folkhälsoplan.	Arbetet har inte kommit igång.	

Analys och utvärdering

Det är viktigt att förtydliga vad uppgiften för kommunens näringslivsutveckling faktiskt är. Demokrati- och samhällsutskottet har därför färdigställt en näringslivsstrategi samtidigt som arbetet fortsätter med kommunens övriga planer för näringslivet. Arbets sättet pekar i rätt riktning och de rapporter som hittills tagits del av under året stärker det. Målet har varit att företagare ska få ett bra bemötande i kontakt med kommunal verksamhet, och snabba svar på frågor. Att arbetet går i rätt riktning påvisades genom att Norbergs kommun tog hem titeln som årets tillväxtkommun 2019 i Västmanlands län, en utmärkelse som kreditupplysningsföretaget Syna delar ut varje år. Den samlade bedömningen är att verksamheten höjt sig avsevärt på detta område under de senaste åren. Sektorn behöver komma upp i en större mängd företagsbesök, därför är målet att antalet besök ska vara uppnått under 2020. Arbetet med en plan för folkhälsoarbetet fortsätter.

Utveckling

Ett framgångsrikt näringsliv är en av de viktigaste faktorerna för en fungerande kommun och nya arbetstillfällen för norbergare ger ett bra tillskott i den kommunala kassan. Ett utvecklat samarbete med samverkansorganen har påbörjats vilket är fortsatt fokus framåt. En samsyn kring företagande är under utveckling, att se företagen på orten som tillgångar och att kommunala verksamheter är än mera serviceinriktade.

Unik miljö för fritid, kultur och besöksnäring			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
I Norberg finns ett brett utbud av fritids- och kulturupplevelser samt möjlighet till ett attraktivt och varierat föreningsliv för alla	Genomföra mellan 2 och 4 föreningsträffar/år med syftet att informera och utveckla föreningslivet tillsammans med föreningarna.	Träffarna genomförs regelbundet	
	Undersöka möjligheter och om förutsättningar finns införa en fritidsbank.	Har sett över möjligheter, men pausat arbetet något efter politikens inrådan.	
	Arrangera prova-på-dagar för barn och unga inom olika idrotter.	Genomfört enligt plan.	
	Årligen genomföra kulturarrangemang inom musik, teater och konst	Genomfört flertalet konserter och teaterpjäser under året och dessutom gemenfört ett välbesökt Kulturkalas under oktober månad.	
	Tillsammans med kulturarbetare/kulturintresserade sätta ihop ett kulturnätverk	Genomfört och nätverk bildat.	
	Verka för platser för spontanidrott, exempelvis beachvolley eller skateboard	Anordnat event för skateboard, arbetat med volleybollplan vid stranden samt färdigställt en padelbana vid Fridahallen.	
	Verka för fler idrotter i samband med nya idrottshallen	Hallen blev färdig 2018. Hallen har utrustats för bland annat basket, volleyboll och tennis.	
	Möjliggöra kulturupplevelser för de som annars kan ha svårt att delta	I planeringsstadiet. Dialoger har förts med exempelvis äldreboende. Bland annat om att turnera med strejkspelsutställning på boendena. Sändning av Engelbrektsloppet har möjliggjorts på dessa platser.	
	Samverka med föreningslivet kring bidragsansökningar och övrigt stöd	Varit ett stöd i processer och slussat föreningarna rätt, samt delat ut pengar till föreningsstödjare, vars arbetsuppgifter innefattar detta.	

	Kontinuerligt följa föreningslivets utveckling avseende antal föreningar och antal medlemmar för att hålla sig uppdaterad med vad som kan göras för att Norberg ska fortsätta vara en blomstrande föreningskommun.	Avstämningsmöte sker under hösten, vi avser att ha ytterligare föreningsträffar under våren 2020.	
	Norberg har ett brett fritids- och kulturutbud över hela året	Flertalet möten och medverkan i nya arrangemang. Tillsammans med bland annat NVU och Bergslagens folkhögskola arrangerat kulturkalaset.	
Norberg är en utvecklad arrangemangs- och besöksort	Norberg har och följer en genomtänkt strategi för evenemang och besöksnäring.	I och med kulturträffen den 26 aug 2019 startades arbetet med en kulturstrategi. Appen VisitNorberg kommer stärka besöksnäringen både på kort och lång sikt.	
	Stötta föreningar och arrangörer för att skapa evenemang och besök.	Föreningsbidrag, attraktivitetsbidrag, möten.	
	Kommunen medverkar aktivt i nätverk och sammanhang som utvecklar Norberg som en arrangemangs- och besöksort	Med bland annat samsyn från Region Västmanland där Klackbergsområdet utpekats och där ett antal träffar har skett tillsammans med regionen och aktörer i området.	
	Information och kommunikation om Norberg på flera språk utvecklas.	En del turistinformation finns på engelska. All information på VisitNorberg ska snart även finnas på engelska och tyska.	

Analys och utvärdering

Lanseringen av den digitala turistplattformen Visit Norberg, som skedde under sommaren 2019 är ett viktigt steg i den utökade satsningen på besöksnäringen i Norbergs kommun. Redan under första halvåret har sektorn fått indikationer på ett ökat intresse för Norberg som turistmål. Digitalisering av våra besöksmål för att tillgängliggöra dem för fler besökare har påbörjats. I september invigdes Frida-bänken på torget där man via en QR-kod höra Frida Hansdotter själv berätta om sin karriär. Sektorn har även under året inlett ett samarbete med turistlinjen på Högskolan i Falun/Borlänge. Planen med en centralt belägen turistinformation genomfördes även i år.

Utveckling

Norberg är en utvecklad arrangemangs- och besöksort. Vi har ett väldigt lyckat år med välbesökta festivaler, konserter och teaterföreställningar. Med den lyckade Visit Norberg lanseringen kommer utvecklingen av besöksnäringen fortsätta under år 2020.

Norbergs turism bygger på i huvudsak fyra hörnstenar; Gruvorna och järnet, där kulturmiljöerna spelar en avgörande roll för besökaren. Fikaturister, där Elsa Andersons konditori är ett dragplåster som sen smittar av sig på andra butiker och som ger oss möjligheten att låta besökarna upptäcka mer av Norberg. Outdoorbesökare, kommunen har redan idag goda möjligheter att locka turister till kommunen för exempelvis skidåkning, utförsåkning och cykling. Det vill vi utveckla och ett första steg är taget tillsammans med region Västmanland om att tillsammans utveckla dessa möjligheter med utgångspunkt Klackberg. Arrangemang i kommunen, där de flesta arrangeras av föreningar och andra ideella, här kommer vi fortsätta stötta och utveckla.

Kommunen – en attraktiv arbetsgivare			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
Norbergs kommun är en attraktiv arbetsgivare med engagerade, nöjda och stolta medarbetare	Regelbundna möten för kontinuerligt informationsutbyte mellan politik, kommunledning och medarbetare genomförs.	En konferens genomförd.	
	Alla medarbetare inom utskottet känner sig sedda och delaktiga i arbetet.	Veckovisa teammöten. Delaktighet inom varandras områden. APT månadsvis, planeringsdag terminsvis.	
	Tydlig introduktion för nya medarbetare.	Det finns ingen specifik för DSU, bara en allmän för kommunen. Behöver upprättas.	

Analys och utvärdering

Under året har kontinuerligt arbetsplatsträffar och andra möten där personal får möjlighet att tycka till och påverka genomförts. Det av personalen önskade utbytet mellan kommunledning, politik och medarbetare har ej uppnåtts. Däremot så har det via veckomail informerats både de olika verksamheterna inom sektorn samt ordförande för utskottet och kommunchef om vad som utförts och vad som framåt planerats av de olika verksamheterna. Bedömningen är också att dialog mellan politik, kommunledning och sektorchef fungerat bra.

Utveckling

Att vara en attraktiv arbetsgivare är en stor utmaning. Bedömningen är att steg har tagits men det är fortfarande mycket kvar innan målet nås. Medarbetarsamtal sker under både vår och höst för att medarbetarna ska känna till sina förutsättningar och möjligheter och på ett mer kontinuerligt sätt kunna påverka den egna arbetssituationen och sina egna utvecklingsmöjligheter.

Framtiden

Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet är relativt nybildat utskott och som under året fått nya ansvarsområden, och det finns definitivt saker som ännu inte satt sig. Fortsatt måste arbetet med organisationen ske för att få den så optimal som möjligt.

Från och med april 2019 när sektor-/kulturchefen tillträdde har det varit två personer i ledning av sektorn, vilket gjort att det blivit en rimligare belastning för ledningen. Målet framåt är att vara organiserade så att en mer framåtsyftande verksamhet kan ske och inte som idag arbeta mest med det som är akut. På längre sikt behövs förberedelser då delar av personalen inom en 2-3årsperiod går i pension. Under våren år 2020 kommer sektorn att rekrytera en kultursekreterare med en bred kompetens för att stärka sektorns ledningskontor.

Sektorn kommer att under det närmsta året arbeta offensivt för att stärka kulturyttringarna i kommunen. Teaterbiografen har fått en rejäl ansiktslyftning och i och med att det nya ljus- och ljudsystemet är installerat, räknar vi med att kraftigt öka antalet teaterföreställningar under året. Flera nya spännande kulturföreningar håller på att bildas i Norberg och i samverkan med dessa finns det möjlighet att skapa förutsättning för ett ännu rikare kulturliv i Norberg.

Sektorn kommer att ha ett digitalt fokus framåt. Appen och hemsidan Visit Norberg är en del av större satsning på besöksnäringen, där även digitala berättarbänkar och digitala guidningar på besöksmålen ingår. Även andra digitala satsningar är nödvändiga i framtiden för att kostnadseffektivisera verksamheten. Det är också viktigt att bredbandsutbyggnaden fortgår i kommunen.

Stora möjligheter finns i den nya arenan som en samlingspunkt för norbergare och som en plats som potentiellt kan locka både egna och utomstående evenemang.

Norberg är fantastisk bygd som hela Sverige ska få veta mer om. Sektorn tror och hoppas att den stora besöksnäringssatsningen ska bära frukt de närmsta åren.

Driftsredovisning

Driftsredovisning (tkr)	B O K S L U T 2 0 1 9					Bokslut 2018
	Årsbudget 2019	Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvik	
Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet						
Demokrati- o samhällsutv. utskottet	103	83	0	83	20	86
Demokrati- o samhällsutv. kontoret	1 780	1 864	68	1 796	-16	1 369
Turism	742	730	11	719	23	569
Stöd till studieförbund	40	40	0	40	0	38
Biblioteksverksamhet	3 684	3 918	302	3 616	69	3 458
Läsfrämjande	50	54	0	54	-5	47
Kulturrådet, Stärkta bibliotek	0	732	732	0	0	0
Hela Norberg Läser	0	71	71	0	0	0
Föreningsstöd och anläggningar	3 032	3 040	293	2 747	285	0
Nya idrottshallen	1 999	2 079	0	2 079	-80	2 748
Unkan	1 123	1 463	262	1 201	-78	1 692
Kultursatsning Unkan	155	163	0	163	-8	1 415
Konsumentvägledning	0	-6	0	-6	6	143
Näringslivsfrämjande åtgärder	808	571	0	571	238	10
Kulturmiljövård	1 209	1 345	453	892	317	835
Evenemang och kultur	593	792	11	781	-188	970
Teaterbiografen	857	900	6	894	-37	599
Biblioteksverksamhet	0	0	0	0	0	883
Summa	16 177	17 839	2 209	15 630	547	14 860

Projektredovisning (tkr)	B O K S L U T 2 0 1 9					Bokslut 2018
	Årsbudget 2019	Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvik	
Demokrati- o samh.utvecklingsutsk. projekt						
Skateprojekt	0	0	0	0	0	-83
Kraftcentralen/Mimerlaven	0	0	0	0	0	168
Summa projekt	0	0	0	0	0	85
Summa total inklusive projekt	16 177	17 839	2 209	15 630	547	14 945

Ekonomiskt utfall och större avvikelser

Bokslutet för 2019 visar ett överskott på totalt 547 000 kronor. En stor del av överskottet, 376 000 kronor, härrör sig till de minskade hyreskostnader som uppstod när man i direktavskrev 25 000 000 kronor för Fridahallen. Dessutom blev intäkterna för Fridahallen 100 000 kronor större än den tidigare prognosen.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten för 2019 låg på 200 000 kronor, vilket utskottet inte använt något av.

Nyckeltal

Utvalda nyckeltal för några av sektorns verksamheter och jämförelse med samma period eller helår året innan.

Verksamhet	Öppet timmar/år					Besökare				
	2019	2017	2016	2016	2015	2019	2018	2017	2016	2015
Biblioteket	1 330	1 509	1 325	1 350	1 430	59 583	55 082	77 237	73 829	85 000
Teaterbiografen	-	-	-	-	-	8 550	10 498	9 290	9 101	10 900

	2019	2018	2017	2016	2015
Biblioteket antal mediautlån	25 837	25 843	24 330	24 114	26 400
Teaterbiografen antal arrangemang	128	155	162	257	232

Unkan	2019	2018	2017	2016	2015
Öppet antal timmar	1 175	1 363	1 187	688	612
Antal besökare	6 178	7 529	10 714	4 664	3 752
Antal besökare/kväll	32	40,7	54,6	44	39

Kommentar:

Teaterbiografen har haft ett snitt på 66 besökare per arrangemang. Här bör noteras att Unkan har använt scenen de kvällar som det inte är några andra arrangemang där.

Unkan, ett flertal arrangemang, resor och en bra skolavslutning har genomförts. Pengar från Socialstyrelsen till bland annat sommarlovet har bidragit till att det mesta har varit gratis för ungdomarna. Även bidrag från Lions har lett till att olika aktiviteter har kunnat genomföras utan kostnad för deltagarna.

Besöksnäring	2019	2018	2017	2016	2015
Besökscentrum/Turistinfo	3 500/274	747/364	624/	624/474	/270
Nya Lapphyttan	3 500	606	642	630	624
Gruvmuseet	428	312	444	350	90
Polhemshjulet	382	486	444	350	90

Föreningsliv	2019	2018	2017	2016	2015
Antal föreningsaktiviteter för barn och ungdomar	1 708	1 618	1 628	1 528	1 420

Näringsliv	2019	2018	2017	2016
Andel företagsamma 16-74 år (%)				
Norberg	12,4	11,3	11,3	11,2
Länet	-	9,8	9,7	9,6
Riket	11,3	12,4	12,3	12,3
Andel företagsamma kvinnor (%)				
Norberg	6,1	6,1	6,2	6,0
Länet	-	5,8	5,7	5,6
Riket	7,8	7,8	7,7	7,7
Andel unga företagsamma 16-34 år (%)				
Norberg	4,6	4,6	4,2	4,8
Länet	-	4,1	4,1	4,1
Riket	5,4	5,4	5,5	5,6
Nyföretagssamma per 1000 invånare (%)				
Norberg	10,7	7,0	9,3	11,1
Länet	-	9,1	8,6	8,8
Riket	12,5	11,3	10,6	11

Källa: Svenskt näringslivs publikation Företagsambeten 2019

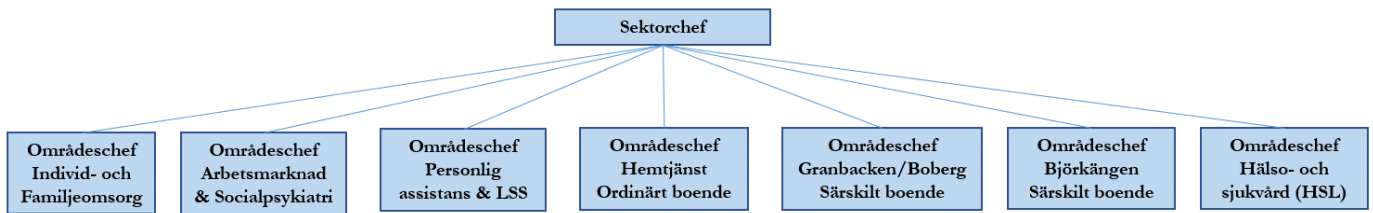
En person räknas företagsam om personen antingen:

- har F-skattsedel eller
- är deltagare i ett aktivt handelsbolag, eller
- är VD eller ordinarie styrelsemedlem i ett aktivt aktiebolag

Socialutskottet

Ordförande: Olle Rahm

Sektorchef: Liselotte Eriksson

Vad gör socialutskottet?

Socialutskottet och sociala sektorn bedriver individ- och familjeomsorg, äldreomsorg, omsorg för funktionsnedsatta och socialpsykiatri. Dessa verksamheter är organiserade i sju olika områden under var sin områdeschef.

Sektorchefen svarar för den övergripande ledningen och styrningen av sektorn och är närmaste chef för de sju områdescheferna samt för sektorns stab. I staben samlas sektorns stödresurser i form av kontors- och nämndadministration, verksamhetsutveckling, projekt- och utredningsarbete, verksamhetssystem, information, personal- och ekonomifrågor samt medicinskt ansvarig sjuksköterska/psykiatrisamordnare.

Individ- och familjeomsorgen är en bred verksamhet där människors behov av bistånd prövas enligt gällande lagstiftning. Inom individ- och familjeomsorgen ryms socialt arbete med barn, familjer och enskilda. Verksamhet som sker i samverkan med andra kommuner är tillståndsenhet, familjerådgivning, ungdomsmottagning och öppenvård inom missbruksvården samt familjerätt. Samverkan med skolan, kyrkan och Regionen fortsätter i form av Familjecentralen.

Arbetsmarknads- och försörjningsfrågor samt budget- och skuldrådgivning ryms inom sociala sektorn.

Inom äldreomsorgen är målgruppen äldre personer som i olika former får hjälp i sin dagliga livsföring. Äldreomsorgen ger stöd till människor som bor i eget boende i form av hemtjänst och som vid behov kan kompletteras med korttidsvistelse, hemrehabilitering och dagverksamhet för dementa.

Äldreomsorgen kan även erbjuda särskilda boenden, där kommunen ansvarar dygnet runt för hälso- och sjukvård upp till sjuksköterskenivå. Arbets- och fysioterapeut, handläggare för bostadsanpassning samt hemsjukvården ryms också här.

Området för funktionsnedsatta vänder sig till personer med olika former av funktionsnedsättning som inte orsakats av ett naturligt åldrande. Inom området för funktionsnedsatta ryms den samlade LSS-verksamheten. Det innebär att alla som utretts och bedömts tillhöra personkretsen med rättigheter enligt LSS får sina insatser genom området funktionsnedsattas omsorg.

Inom ramen för LSS kan vi erbjuda boende med särskilt stöd och service, personlig assistans, korttidsvistelse/fritidshem, daglig verksamhet, kontaktperson och ledsagning.

Inom ramen för SoL kan insatsen boendestöd beviljas.

Händelser av väsentlig betydelse i verksamheten

- Politiker i sociala utskottet och tjänstemän från sektorn har tagit fram nya åtaganden för 2020.
- Samtliga områdeschefer har upprättat verksamhetsplaner för 2019 som har presenterats för sociala utskottet.
- Sektorn har informerat om de olika verksamheterna på sociala utskottet och politikerna har haft möjlighet att göra verksamhetsbesök.
- Det politiska beslutet gällande ”Heltid som norm med deltid som möjlighet” har införts i vissa verksamheter och fortsätter succesivt att införas i kommunen.
- En extern verksamhetsöversyn har genomförts inom vissa områden.
- Ett politiskt beslut om utvecklingsarbete inom hemtjänsten har inletts och kommer att starta i början av 2020 med syfte att uppnå attraktiva arbeten med nöjda medarbetare, brukare och anhöriga.
- Projekt arbetstidsförkortning i hemtjänsten, som startade 2018, har fortsatt under året men kommer att avslutas i samband med att det nya utvecklingsarbetet påbörjas.
- Elektronisk signering av läkemedel har införts i hemtjänsten med positivt resultat.
- Sektorn har via extra tilldelade medel erbjudit ett antal vårdbiträden möjligheten att utbilda sig till undersköterskor.
- ”Nära vård” är en omställning inom framtidens vård och omsorg som utgår från individens behov och förutsätter ett samarbete mellan regionen och kommunerna.
- Sektorn har upprättat en samlad kvalitetsberättelse samt en patientsäkerhetsberättelse.
- Individ- och familjeomsorgen har genomfört kvalitetsförbättringar såsom reviderat och upprättat nya riktlinjer/rutiner samt processkartor. Avvikelsesystem Life Care har introducerats och används nu fullt. Egenkontrollplan är framtagen och egenkontroller görs regelbundet och följs upp.
- Äldreomsorgen arbetar med nationella kvalitetsregister som ett led i kvalitetsarbetet.
- Arbetsförmedlingen genomgick stora förändringar under 2019, förändringarna förväntas pågå under ytterligare tid. Arbetsförmedlingens kontor i Fagersta stängde under våren 2019 något som påverkat tillgängligheten till arbetsförmedlare negativt. En konsekvens är att allt fler arbetslösa personer söker sig till arbetsmarknadsenheten för att få stöd istället för att kontakta arbetsförmedlingen och arbetsbelastningen för kommunens arbetsmarknadsenhet har därför ökat.
- För att hantera kommunala aktivitetsansvaret och möta en grupp ungdomar i behov av riktat stöd startades verksamheten Korallen. Korallen är ett projekt som planeras pågå 2019 för att sedan implementeras i ordinarie verksamhet. Arbetet riktas mot unga i varken arbete eller studier.
- Vi medverkade till att Engelbrekt sommar startade ett nytt lopp som är öppet för alla och utformat för personer med funktionsnedsättning. Detta känns som ett viktigt steg mot att föreningslivet och aktiviteter i Norberg ska bli öppet för alla.

Mål och måluppfyllelse

Respektive utskott ska utifrån kommunstyrelsens tio övergripande mål formulera åtaganden.

Den tillgängliga och attraktiva kommunen			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
Invånarna är delaktiga i samhällsutvecklingen och kan påverka den egna livssituationen	1.1. Bistånd ska vara individanpassat och rättssäkert. Individens behov och önskemål ska ligga till grund för en trygg vård och omsorg. Det ska därför finnas individuellt utformade genomförandeplaner i alla pågående insatser där det inte finns annan plan eller där det är uppenbart obehövt.	Målet var 100 %. Genomförandeplaner uppgår till 83 % för hela sektorn. Exklusive hemtjänst är resultatet 98 %.	
Invånarna är trygga i livets alla skeenden	2.1. Sociala sektorn ska verka för att få fler personer att engagera sig i den ideella verksamheten Väntjänsten.	Antalet personer har ej ökat.	
I Norberg tas allas förmåga tillvara och det finns goda möjligheter till ett livslångt och livsvitt lärande	3.1. Vid medarbetarsamtal skall chef undersöka om den anställdes hela kompetens tas till vara och hur den kan utvecklas.	100 % har en kompetensutvecklingsplan	
Norberg är en digitaliserad och innovativ kommun	4.1. Vi ska sträva efter att identifiera och använda de funktioner som finns i våra it-verksamhetssystem och övrig teknisk utrustning på bästa sätt. Vi ska fortsätta att erbjuda personalen kompetensutveckling, vägledning och stöd vad avser verksamhetssystem och teknisk utrustning.	Sektorn har infört digitala signeringslistor i hemtjänsten och digitalt trygghetslarm på särskilt boende	

Analys och utvärdering

Genomförandeplanerna i verksamheterna har inventerats. Sektorns riktmärke är att alla genomförandeplaner ska följa gällande råd från socialstyrelsen (SOFS 2014:15). De brister som finns är inom hemtjänsten. Vid sammanställningen av resultatet når vi 98 % om vi exkluderar hemtjänsten. Inklusiv hemtjänst försämrar resultatet till 83 % i antal genomförandeplaner.

Väntjänsten består av frivilliga personer som bedrivs i samverkan mellan Norbergs kommun och Svenska kyrkan. Deras ideella engagemang syftar till att bryta ensamhet och skapa gemenskap. Samtlig personal med tillsvidareanställning erbjuds årligen ett medarbetarsamtal. I samband med detta tas en kompetensutvecklingsplan fram så personalen kompetens tas tillvara samt utvecklas. Digital utveckling är ett ständigt pågående arbete inom sektorn.

Utveckling

Arbetet med att säkerställa att det finns individuellt utformade genomförandeplaner av god kvalitet har hög prioritet. Områdescheferna har gjort varsin åtgärdsplan för att säkerställa att dokumentation i form av genomförandeplaner görs i den egna verksamheten. Sektorn arbetar med utbildning av all personal samt med dokumentationsombud. Detta tillsammans med start av en metod för egengranskning av genomförandeplanerna bör höja kvalitén på planerna ytterligare. Inom hemtjänstens var flertalet genomförandeplaner ej uppföljda vid mätningen varvid de inte kan anses aktuella. Personalförändringar och hög vårdtyngd är en orsak. Det påbörjade

utvecklingsarbetet i hemtjänsten kommer att ge ett bättre resultat framöver då de nya teamledarna kommer ansvara för att upprättande av genomförandeplaner sker samt uppföljning. Åtagandet tas bort till 2020 men arbetet fortsätter.

Sektorn och församlingen har inte lyckats engagera fler personer till väntjänsten. Däremot har fler personer rekryterats som frivilligarbetare, de är inte intresserade av uppdrag inom väntjänsten. Åtagandet tas bort till 2020. Kompetensutvecklingsplaner är väl inarbetat i sektorn varvid åtagande tas bort till 2020. Digitalisering är en nyckel för högre kvalitet och effektivitet i verksamheter så åtagandet fortsätter 2020.

Samverkan för hållbar tillväxt och utveckling			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
Natur- och miljöarbete gör det enkelt att göra klimatsmarta val i vardagen	5.1. Sektorn ska öka möjligheten för personalen att använda el-cykel för resor inom centrala Norberg.	Sektorn har utökat antal el-cyklar	
	5.2. Sektorn ska leasa en el-bil.	Sektorn har inte leasat en el-bil.	
Norberg har ett varierat och blomstrande näringsliv	6.1. Sektorn ska under 2019 starta en ny verksamhet som riktar sig till en grupp människor som bedöms stå långt ifrån arbetsmarknaden.	Verksamheten Korallen har startat.	
I Norberg har alla invånare en god hälsa med attraktiva och hälsosamma boendemiljöer	7.1. Sektorn ska verka för en god hälsa och attraktiva och hälsosamma boendemiljöer genom att erbjuda lättgymnastik en dag per vecka på våra äldreboenden samt därutöver trivselaktiviteter. För att säkerställa planering och genomförandet avsätts 2019 särskild tid för detta i en medarbetares tjänst.	Särskild tid har avsatts för trivselaktiviteter.	
	7.2. Sektorn ska verka för en god hälsa genom att införa en "Må bra-dag" en dag per vecka för deltagarna i daglig verksamhet - LSS.	Daglig verksamhet inom LSS har erbjudits Må bra-dagar.	

Analys och utvärdering

För att möjliggöra klimatsmarta val inom sektorn har vi sen tidigare ett antal el-cyklar som används av hemtjänstpersonalen. Sektorn har under året utrett möjligheten att leasa en el-bil men inte nått hela vägen. Utvecklingen går snabbt för vilket typ av miljövänlig bil som är effektivast och planering för el-stolpe har varit några faktorer som spelat in på resultatet. I samband med att det 3-åriga projektet unga FNS, samarbete mellan Norberg, Fagersta och Skinnskatteberg, avslutades 2018 så startade vi Korallen 2019. Under året har 25 ungdomar haft stöd via Korallen. Av dessa har 11 gått vidare till studier, några flyttat från kommunen, några har anställning via arbetsmarknadsenheten och några har gått vidare till arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Sektorn har ökat det fysiska och psykiska välbefinnandet inom särskilt boende och för deltagare inom daglig verksamhet LSS. Särskild tid har avsatts för att öka aktiviteter på äldreboendena och den dagliga verksamheten har erbjudit sina deltagare Må-bra dagar.

Utveckling

Sektorn har utökat med ytterligare ett antal el-cyklar för att stimulera till att vid lämpliga tillfällen

byta bilen mot el-cykel. Åtagandet är uppfyllt och tas bort till 2020. Miljö, hållbarhet och klimatsmarta val kommer fortsätta vara en del av sektorns vardag. Åtagandet tas bort till 2020 trots att det inte är uppfyllt. Verksamheten Korallen har startat och fortsätter 2020. Åtagande är uppfyllt så det tas bort till 2020. Utskottet har arbetat fram nytt åtagande under strategiskt område Arbete och föreningsliv inför 2020. Aktiviteter på äldreboendena ingår i det löpande arbetet i verksamheterna. Må-bra dagarna har varit positiva inslag i vardagen. Vi har också i samarbete med habiliteringen utbildat personal och fått hjälp att ta fram övningar som är speciellt anpassade för brukarna för att öka deras välbefinnande och möjlighet till rörelse. Åtagandena är uppfyllda och tas bort till 2020.

Unik miljö för fritid, kultur och besöksnäring			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
I Norberg finns ett brett utbud av fritids- och kulturupplevelser och möjlighet till ett aktivt och varierat föreningsliv för alla.	8.1. Sektorn ska verka för ett aktivt och varierat föreningsliv för alla genom att delta i/fira olika sport- och kulturevenemang på våra särskilda boenden inom äldreomsorg och LSS.	Sektorn har firat högtider och deltagit i större och mindre evenemang.	

Analys och utvärdering

Äldreomsorgen och LSS har firat högtider och deltagit i olika evenemang. Engelbrektsloppet följdes på TV-live och blåbärssoppa serverades. LSS har medverkat till att Engelbrekt sommar hade premiär för ett nytt lopp som var öppet för personer med funktionsnedsättning.

Utveckling

Åtagandet är implementerat och uppfyllt så det tas bort till 2020.

Kommunen – en attraktiv arbetsgivare			
Verksamhetsmål	Åtaganden	Kommentar	Trend
Norbergs kommun är en attraktiv arbetsgivare med engagerade, nöjda och stolta medarbetare	10.1 Fler ska ha möjlighet att arbeta heltid.	Av erbjudna har 15 % tackat ja. Målet var att minst hälften skulle ha tackat ja.	

Analys och utvärdering

Heltid som norm pågår i Norbergs kommun sen några år tillbaka. Alla medarbetare erbjuds att arbeta heltid, vilket oftast innebär att personalen får en viss del av sin arbetstid i pool-tjänstgöring. En effekt blir tyvärr att antalet delade turer tenderar att öka.

Utveckling

De flesta som erbjudit heltid tackade nej av den anledningen att man inte vill ha pool. Sektorn och Kommunal har ett pågående gemensamt arbete för att följa utvecklingen av heltid som norm och delade turer. Åtagandet kommer inte att fortsätta 2020.

Framtiden

Hemtjänstens utvecklingsarbete kommer fokusera på att skapa arbetsformer för att uppnå attraktiva arbeten med nöjda medarbetare, brukare och anhöriga. Att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och på ett kostnadseffektivt och hälsofrämjande sätt. Processen berör hela vårdkedjan från beslut till verkställighet.

Sektorns kvalitetsarbete kommer fortsätta med ytterligare utveckling av ledningssystemet,

inventering av riktlinjer och säkerhetsdokument. Sektorn såsom hela kommunen har planerat arbetet avseende att barnkonventionen blir lag från 1 januari 2020. Den nya lagen innebär ett förtydligande av att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn.

Rekrytering av personal med rätt kompetenser är ett stort och krävande arbete. Ett flertal medarbetare har gått eller planerar att gå i pension vilket innebär att stor erfarenhet och kompetens försvinner från verksamheterna.

Omställningen gällande ”Nära Vård” har påbörjats i regionen där kommunerna blir en viktigt samarbetspartner. Det syftar till att gå från sjukhustung specialiserad vård mot Nära vård, att organisera vården för att möta medborgare på ett nytt sätt utifrån individens behov.

Vi kommer under 2020 planera och förhoppningsvis starta byggnationer för ett nytt LSS-boende.

Antalet ansökningar om daglig verksamhet har ökat under 2019 och ytterligare ansökningar väntas inkomma under år 2020. En anledning till den ökande efterfrågan av daglig verksamhet är att flera ungdomar förväntas avsluta sina studier vid gymnasiesärskolan 2020.

Korallen kommer att vara en ordinarie verksamhet. En arbetsmarknadskonsulent har anställts och kommer att arbeta med ungdomar i ålder 16-27 år vid arbetsmarknadsenheten.

Driftsredovisning

Resultat (tkr)	B O K S L U T 2 0 1 9					Nettokostn 2018
	Årsbudget 2019	Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvik	
Socialutskottet	313	266	0	266	47	243
Förvaltningschef	8 720	5 126	-504	5 630	3 090	4 794
Individ- och familjeomsorgen	33 291	40 408	7 770	32 639	653	29 561
Äldreomsorg	79 277	94 541	11 440	83 101	-3 824	78 525
Området funktionsnedsatta	19 981	34 554	13 214	21 341	-1 360	19 925
Projekten	0	1 911	1 911	0	0	0
Integration	0	9 286	10 095	-810	810	-5 480
Summa socialutskottet	141 583	186 093	43 925	142 168	-585	127 568

Ekonomiskt utfall och större avvikelser

Sociala sektorn redovisar ett underskott på 0,5 mkr. Sektorchefen redovisar ett överskott om 3,1 mkr. Av dessa kommer 1,7 mkr från friställandet av bufferten samt lägre kostnader för bland annat löner.

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett överskott på 0,6 mkr. Överskottet orsakas framförallt av lägre lönekostnader. De olika placeringsformerna gör ett underskott på 2,5 mkr. Arbetsmarknadsenheten bidrar med ett litet överskott.

Äldreomsorgen uppvisar ett underskott på 3,8 mkr. Anledningarna till underskottet är framför allt högre lönekostnader inom flera verksamheter. Hemtjänsten förstärker periodvis med resurser utöver budget. En tillfällig utökning av en korttidsplats. En inhyrd extern utredare blev lite dyrare än rekvirerat stadsbidrag. Bostadsanpassningen bidrar med underskott på 0,6 mkr, där det är större anpassningar.

Området för funktionsnedsatta visar ett underskott på 1,3 mkr vilket orsakas av högre lönekostnader framförallt inom personlig assistans.

Ensamkommande barn och unga gör ett överskott på 0,8 mkr. Verksamheten för ensamkommande barn och unga är finansierad via statliga medel.

Investeringsbudget

Sektorns investeringsbudget uppgick 0,325 mkr. Totalt har 0,300 mkr av investeringsbudgeten nyttjats. För de medlen har taklyftar och sängar köpts in.

Nyckeltal (Jämförelsetal)

Sociala sektorn har 2019 följt och redovisat kostnader för försörjningsstöd samt antal placeringar. Redovisning sker av nationellt övergripande kvalitetsnyckeltal för vård och omsorg om äldre, verksamhet för personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Resultaten dokumenteras och kan följas i databasen Kolada. Sektorn tar också del av svaren från Socialstyrelsens nationella enkätundersökning *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen* som genomförs varje år. Resultaten av undersökningarna kommer att användas i sektorns kvalitetsarbete.

Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund ordnar och sköter våra fina blomsterarrangemang i kommunen

DRIFTS- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Sammanställd driftredovisning

Nämnd (tkr)	Nettobudget 2019	Kostnader 2019	Intäkter 2019	Nettokostnad 2019	Netto- avvikelse	Nettokostnad 2018
Kommunfullmäktige	69 954	59 768	1 788	57 981	11 973	64 967
Kommunstyrelsen	285 086	393 393	110 170	283 223	1 863	266 354
<i>varav kommunstyrelsen och allmänna utskottet</i>	<i>15 531</i>	<i>48 153</i>	<i>34 512</i>	<i>13 640</i>	<i>1 890</i>	<i>13 515</i>
<i>varav demokrati- och sam- hällsutvecklingsutskottet</i>	<i>16 177</i>	<i>17 839</i>	<i>2 209</i>	<i>15 630</i>	<i>547</i>	<i>14 945</i>
<i>varav barn- och utbild- ningsutskottet</i>	<i>111 795</i>	<i>141 308</i>	<i>29 523</i>	<i>111 785</i>	<i>11</i>	<i>110 325</i>
<i>varav socialutskottet</i>	<i>141 583</i>	<i>186 093</i>	<i>43 925</i>	<i>142 168</i>	<i>-585</i>	<i>127 568</i>
Summa kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	355 040	453 161	111 957	341 204	13 836	331 321
Finansieringen	-356 054	27 958	-384 267	-356 309	255	-317 801
TOTALT	-1 014	481 119	496 224	-15 105	14 091	13 520

Sammanställd investeringsredovisning

Nämnd (tkr)	Nettobudget 2019	Utgifter 2019	Inkomster 2019	Nettoinvest 2019	Netto- avvikelse	Nettoinvest 2018
Kommunfullmäktige	45 214	2 592	0	2 592	42 622	-16 592
Kommunstyrelsen	1 100	384	343	41	1 059	500
<i>varav allmänna utskottet</i>	<i>500</i>	<i>84</i>	<i>343</i>	<i>-259</i>	<i>759</i>	<i>-368</i>
<i>varav demokrati- och sam- hällsutvecklingsutskottet</i>	<i>200</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>200</i>	<i>540</i>
<i>varav barn- och utbild- ningsutskottet</i>	<i>75</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>75</i>	<i>328</i>
<i>varav socialutskottet</i>	<i>325</i>	<i>300</i>	<i>0</i>	<i>300</i>	<i>25</i>	<i>0</i>
TOTALT	46 314	2 976	343	2 633	43 681	-16 092

Driftredovisning

(tkr)	Årsbudget	B O K S L U T 2 0 1 9				Bokslut
	2019	Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvik	2018
Kommunfullmäktige						
Kommunfullmäktige	656	866	0	866	-210	514
Valnämnden	0	241	184	57	-57	157
Revisionen	443	722	0	722	-279	387
Kommunalt partistöd	137	189	0	189	-52	171
Överförmyndare	458	712	0	712	-254	750
NVU	35 991	36 343	1 519	34 824	1 167	34 364
<i>varav gym & vux</i>	<i>34 984</i>	<i>33 457</i>	<i>0</i>	<i>33 457</i>	<i>1 527</i>	<i>31 653</i>
<i>varav SFI flyktingar</i>	<i>0</i>	<i>132</i>	<i>0</i>	<i>132</i>	<i>-132</i>	<i>0</i>
<i>Utb. ensamkommande</i>	<i>0</i>	<i>2 247</i>	<i>1 519</i>	<i>728</i>	<i>-728</i>	<i>1 684</i>
<i>SFI kategori övriga</i>	<i>1 007</i>	<i>507</i>	<i>0</i>	<i>507</i>	<i>500</i>	<i>1 027</i>
Bidrag till NVK	14 232	2 759	0	2 759	11 473	11 718
<i>varav anslagsfinansierad verksamhet</i>	<i>14 232</i>	<i>12 879</i>	<i>0</i>	<i>12 879</i>	<i>1 353</i>	<i>0</i>
<i>varav intäktsfinansierad verksamhet</i>	<i>0</i>	<i>-10 120</i>	<i>0</i>	<i>-10 120</i>	<i>10 120</i>	<i>0</i>
Inköpsverksamhet	717	675	0	675	42	568
Outhyrda lokaler	44	249	0	249	-205	271
Södra dalarnas räddningsförbund	5 648	5 204	0	5 204	444	5 486
V-Dala miljö- o byggnadsnämnd	3 328	3 299	0	3 299	29	2 583
V-Dala Lönenämnd	1 108	1 177	84	1 093	15	1 008
N Västmanlands Ekonominämnd	4 224	4 224	0	4 224	0	3 730
VL, länstrafiken	2 767	2 968	0	2 968	-201	3 109
N Västmanlands Samordningsförbund	201	141	0	141	60	151
Summa kommunfullmäktige	69 954	59 768	1 788	57 981	11 973	64 967

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen	1 327	1 273	0	1 273	54	1 284
Arbetsutskottet	222	178	0	178	44	212
Personalutskottet	55	0	0	0	55	34
Prestationsbaserade medel	0	0	0	0	0	0
Till kommunstyrelsens förfogande	800	-4	0	-4	804	701
Medlemsavg under kommunstyrelsen	0	203	0	203	-203	178
Kanslisektionen	2 351	1 846	0	1 846	505	2 236
Kommunal beredskap	0	520	520	0	0	0
Info/utredning	0	221	0	221	-221	97
Enhet administration	4 285	3 827	572	3 256	1 029	2 419
Insats Goda Grannar	0	33	31	2	-2	0
Ledningskontorets utvecklingsmedel	100	34	0	34	66	1
IT-verksamhet, gemensam	1 831	1 932	0	1 932	-101	2 623
Integration	0	5 090	5 090	0	0	0
Ansvarsförsäkring	350	658	0	658	-308	804
Avgift SKL, VKL	326	320	0	320	6	435
Folkis	0	538	485	53	-53	0
Projekt NIA	0	298	296	2	-2	0
Personalsektionen	1 351	1 427	46	1 382	-30	1 741
Friskvård	0	2	0	2	-2	15
Facklig företrädare	762	449	0	449	313	342

(tkr)	Årsbudget	B O K S L U T 2 0 1 9				Bokslut
	2019	Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvik	2018
Personalpolitiska åtgärder	0	0	0	0	0	17
Feriearbeten	204	211	0	211	-7	245
Miljö- och utveckling	55	87	0	87	-32	0
Företagshälsovård	94	32	0	32	62	84
Bemanningsenheten	1 132	1 020	0	1 020	112	0
Lönenämnden	0	17	24	-8	8	0
Lönesektionen	0	13 154	13 146	8	-8	0
Lönen, egna kostnader	0	25	0	25	-25	49
Björkängens kök	26	5 821	5 493	328	-301	0
Källskolans kök	28	2 503	2 503	0	28	0
Centralskolans kök	25	2 702	2 702	0	25	0
Förskolekök	32	2 187	2 187	0	32	0
Gemensam adm kök	0	33	-2	35	-35	0
Västmanlands nätverk för multigration	0	189	189	0	0	0
Kvinna in i Sverige	0	883	883	0	0	0
Folkhälsa	174	97	0	97	76	0
Kommunbrå	0	349	349	0	0	0
Summa kommunstyrelsen	15 531	48 153	34 512	13 640	1 890	13 515

Demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet

Demokrati- o samhällsutv.utskottet	103	83	0	83	20	86
Demokrati- o samhällsutv.kontoret	1 780	1 864	68	1 796	-16	1 369
Turism	742	730	11	719	23	569
Stöd till studieförbund	40	40	0	40	0	38
Biblioteksverksamhet	3 684	3 918	302	3 616	69	3 458
Läsfrämjandet	50	54	0	54	-5	47
Kulturrådet, Stärkta bibliotek	0	732	732	0	0	0
Hela Norberg läser	0	71	71	0	0	0
Föreningsstöd och anläggningar	3 032	3 040	293	2 747	285	2 748
Nya idrottshallen	1 999	2 079	0	2 079	-80	1 692
Unkan	1 123	1 463	262	1 201	-78	1 415
Kultursatsning Unkan	155	163	0	163	-8	143
Konsumentvägledning	0	-6	0	-6	6	10
Näringslivsfrämjande åtgärder	808	571	0	571	238	835
Kulturmiljövård	1 209	1 345	453	892	317	970
Evenemang och kultur	593	792	11	781	-188	599
Teaterbiografen	857	900	6	894	-37	883
Summa demokrati- och samhälls- utvecklingsutskottet	16 177	17 839	2 209	15 630	547	14 860

Projektredovisning demokrati- och samhällsutvecklingsutskottet

Skateprojekt	0	0	0	0	0	-83
Kraftcentralen/Mimerlaven	0	0	0	0	0	168
Summa projekt DSU	0	0	0	0	0	85

Summa demokrati- och samhälls- utvecklingsutskottet

	16 177	17 839	2 209	15 630	547	14 945
--	---------------	---------------	--------------	---------------	------------	---------------

(tkr)	Årsbudget	B O K S L U T 2 0 1 9				Bokslut
	2019	Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvik	2018

Barn- och utbildningsutskottet

Barn- och utbildningsutskottet	177	175	0	175	2	143
Barn- och utbildningskontor	3 397	2 312	33	2 279	1 117	2 456
Skolmåltider	0	0	0	0	0	8 640
Grundskola	64 006	78 901	14 189	64 711	-705	59 760
Fritids	4 336	5 946	2 025	3 921	415	2 356
Förskola	30 395	36 480	6 154	30 326	69	29 454
Förskoleklass	3 264	3 733	505	3 228	36	3 015
Grundsärskola	2 000	2 912	64	2 848	-848	2 289
Kulturskola	2 038	2 518	432	2 086	-48	1 969
Integration	2 141	8 309	6 122	2 187	-46	215
Familjecentralen	41	23	0	23	18	27

Summa barn- och utbildningsutskottet

111 795	141 308	29 523	111 785	11	110 325
----------------	----------------	---------------	----------------	-----------	----------------

Socialutskottet

Socialutskottet	313	266	0	266	47	243
Sektorchef	8 720	5 126	-504	5 630	3 090	4 794
Individ- och familjeomsorgen	33 291	40 408	7 770	32 639	653	29 561
Äldreomsorg	79 277	94 541	11 440	83 101	-3 824	78 525
Området funktionsnedsatta	19 981	34 554	13 214	21 341	-1 360	19 925
Projekten	0	1 911	1 911	0	0	0
Integration	0	9 286	10 095	-810	810	-5 480
Summa socialutskottet	141 583	186 093	43 925	142 168	-585	127 568

Summa kommunfullmäktige och utskott

355 040	453 161	111 957	341 204	13 836	331 321
----------------	----------------	----------------	----------------	---------------	----------------

Finansieringen

(tkr)	Årsbudget	B O K S L U T 2 0 1 9				Bokslut
	2019	Kostnader	Intäkter	Nettokostn	Nettoavvik	2018
Hyror och arrenden	-12 201	0	-12 243	-12 243	42	-12 392
Bidrag	-8 343	0	-8 343	-8 343	0	-2 187
Försäljning av verksamhet	0	0	-74	-74	74	-47
Försäljning av anläggningstillgångar	0	0	0	0	0	0
Skatteintäkter	-275 926	0	-274 517	-274 517	-1 409	-266 492
Generella statsbidrag	-82 835	0	-86 499	-86 499	3 664	-89 676
Finansiella intäkter	0	0	-366	-366	366	-422
Försäljningsmedel	-2 286	0	-2 224	-2 224	-62	-2 349
Bidrag och transfereringar	178	177	0	177	0	177
Entreprenad och köp av verksamhet	0	9	0	9	-9	0
Löner arbetad tid	99	0	0	0	99	773
Förändring semesterlöneskuld	500	-165	0	-165	665	490
Kostnadsersättningar	0	0	0	0	0	0
Sociala avgifter enligt lag	721	804	0	804	-83	1 375
Pensionskostnader	5 559	5 565	0	5 565	-6	8 590
Lokal- och markhyror	300	1 940	0	1 940	-1 640	419
Tele- och datakommunikation	0	0	0	0	0	-31
Försäkringsavgifter	0	0	0	0	0	9
Övriga främmande tjänster	-780	192	0	192	-971	157
Diverse kostnader	0	0	0	0	0	276
Avskrivningar	10 048	10 061	0	10 061	-13	34 933
Inkomst- och kostnadsutjämning	3 310	4 924	0	4 924	-1 615	4 495
Finansiella kostnader	3 450	2 288	0	2 288	1 162	1 825
Diverse interna kostnader	2 154	2 162	0	2 162	-9	2 276
Finansieringen	-356 054	27 958	-384 267	-356 309	255	-317 801
Totalt kommunen	-1 014	481 119	496 224	-15 105	14 091	13 520

Investeringsredovisning

(tkr)	Nettobudget	B O K S L U T 2 0 1 9			Nettoinvest	
	2019	Utgifter	Inkomster	Nettoinvest	Nettoavvik	2018
Kommunfullmäktige						
Entreprenad NVK						
Ofördelade investeringar	3 847	0	0	0	3 847	0
Pott för ofördelat	2 986	0	0	0	2 986	0
Pott för energieffektiviseringar	0	0	0	0	0	0
Klimatfrämjande åtgärder	520	0	0	0	520	0
Gatubelysning, centrumpl för centrala Norberg	341	0	0	0	341	0
Skolgårdar	0	0	0	0	0	0
Ombyggnation LLS	0	0	0	0	0	0
Renovering korttidsboende Öjersbogården	0	0	0	0	0	0
Utredning, projekt. av ny idrottshall	0	0		0	0	-17 582
Nytt LSS boende	3 500	-12	0	-12	3 512	0
Kylsbo 1:6, Kärrgruvans skola	0	0	0	0	0	21
Busstorget, ombyggnad	0	0	0	0	0	0
Kvarteret Kronan, åtgärder lokalgata	0	0	0	0	0	368
Kvarteret Kronan, gång- och cykelväg	1 101	1 429	0	1 429	-328	355
Källskolan, utemiljö	1 500	0	0	0	1 500	28
Ombyggnad Lillgården, LSS-boende	0	43		43	-43	0
Öjersbo, ombyggnad Kortis	3 000	-82	0	-82	3 082	84
Centralskolan, utb grupp- och klassrum	6 000	-44	0	-44	6 044	44
Källskolan, ombyggnad hus C	12 266	912	0	912	11 354	90
Bjurfors, vatten och avlopp	14 000	347	0	347	13 653	0
Kommunfullmäktige	45 214	2 592	0	2 592	42 622	-16 592
Kommunstyrelsen						
varav kommunstyrelsen allmänna utskott						
Anslutningsavgifter	0	0	343	-343	343	-447
Fastighetsförvärv	0	49	0	49	-49	19
IT-investeringar, kommunledningen	500	35	0	35	465	60
Kommunstyrelsen	500	84	343	-259	759	-368
varav demokrati- o samhällsutvecklingsutskottet						
Kubota STW37	0	0	0	0	0	540
Investeringar DSU	200	0	0	0	200	0
Demokrati- o samhällsutv. utskottet	200	0	0	0	200	540
varav barn- och utbildningsutskottet						
IT-investering BUN	0	0	0	0	0	146
Inventarier BUN	75	0	0	0	75	182
Barn- och utbildningsutskottet	75	0	0	0	75	328
varav socialutskottet						
Inventarier Socialnämnden	325	300	0	300	25	0
Socialutskottet	325	300	0	300	25	0
Totalt kommunstyrelsen	1 100	384	343	41	1 059	500
Totalt kommunen	46 314	2 976	343	2 633	43 681	-16 092

REDOVISNINGSPRINCIPER - Redovisningsmallens dokument

Redovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Resultaträkningen – sammanfattar kostnader och intäkter samt visar årets förändring av det egna kapitalet.

Balansräkningen – visar kommunens ekonomiska ställning på bokslutsdagen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation nr 13 används.

Värdering

Övergripande värderingsprincip är försiktighetsprincipen, vilket medför att skulder inte får undervärderas respektive att tillgångar inte får övervärderas. Från och med år 2019 värderas finansiella värdepapper som innehas för avkastning till verkligt värde.

Finansiella anläggningstillgångar

Från år 2019 värderas finansiella instrument som kommunen innehar för att generera avkastning eller värdestegring till verkligt värde (7 kap. 6 § LKBR). Som framgår av 7 kap. 7 § LKBR får instrument som hålls till förfall inte värderas till verkligt värde.

Byte av redovisningsprincip

Vid övergången till värdering av finansiella instrument till verkligt värde har skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde hanterats som byte av redovisningsprincip. Orealiserade vinster och förluster undantas vid beräkning av årets balanskravsresultat.

I enlighet med Rekommendation R12 från Rådet för kommunal redovisning har de finansiella rapporternas jämförelsetal justerats som om den nya redovisningsprincipen hade tillämpats även tidigare år.

Interna poster

Verksamhetens intäkter och kostnader är justerade med interna poster.

Leverantörsfakturer och utställda fakturer

Periodisering har gjorts av leverantörsfakturer och utställda fakturer med väsentliga belopp.

Kostnads- och intäktsräntor

Kostnads- och intäktsräntor har periodiserats.

Semesterlöneskulden

Semesterlöneskulden har redovisats som en kortfristig skuld.

Avskrivningar - komponentavskrivning

Avskrivning av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod.

Minsta gräns för komponentindelning vid åtgärder >1,0 miljoner kronor. För nya investeringar används i tillämpliga delar SKL:s publikation *Komponentavskrivning i kommuner och landsting*.

Exempel på ungefärliga avskrivningstider:

Gator och vägar 20 år och uppåt

Inventarier 5-10 år

Datorer 3 år

Fastigheter och fastighetskomponenter 3-100 år

Pensioner

Förändringen av pensionskulden redovisas under verksamhetens kostnader.

Intjänade pensioner från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen enligt den så kallade blandade modellen. Kommunen har för perioden 1998-2005 beslutat att hela den individuella delen av pensionen skall betalas ut för individuell förvaltning. Från och med år 2006 är avsättningen obligatorisk. Beräkningen av den individuella delen är gjord efter KPA's underlag och bedömningar.

Kommunen har enligt avtal pensionsförpliktelse gentemot tidigare förbundschef på NVK.

Kommunen har enligt avtal pensionsförpliktelse gentemot nuvarande och tidigare kommunalråd.

Som underlag för pensionskulda och pensionskostnader har KPA's beräkning för 2018 använts.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna har periodiserats och redovisats det år då den beskattningsbara inkomsten intjänats.

Kommunen tillämpar rekommendation R2 från "Rådet för kommunal redovisning" vad avser redovisning av skatteintäkter.

Rekommendationen avseende kommunalskatt innebär att inkomstarets redovisade skatteintäkter består av tre delar:

- preliminära månatliga inbetalningar
- prognos för slutavräkning (år 2019) från SKL, decemberprognosen
- differens mellan slutlig taxering och prognos föregående år (2018)

Till slutavräkningen avseende 2019-12-31 har vi använt Sveriges Kommuner och Landstings prognos från 191220, cirkulär 19:59.

Leasingavtal

Rekommendation nr R5 gällande redovisning av leasingavtal innebär att klassificering skall

göras av leasingavtal, antingen som finansiellt eller operationellt. Leasingavtalen inom Norbergs kommun är klassificerade som operationella.

Omsättningstillgångar

Aktier och fonder, både ränte- och aktiefonder redovisas enligt den kommunala redovisningslagen som omsättningstillgångar och tas alltid upp enligt lägsta värdets princip.

Uppskattningar och bedömningar

Eventuella differenser mellan intäkter och kostnader avseende EKB resultatförs från och med 2017.

REDOVISNINGSBEGREPP OCH ORDLISTA

Anläggningsskapital

Bundet eget kapital i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder inklusive avsättningar.

Anläggningstillgångar

Fast och lös egendom avsedda för stadigvarande bruk.

Avskrivningar

Den värdeminskning (förlitning) som årligen sker på en anläggningstillgång, baserat på anskaffningsvärdet inkluderat omkostnader dividerat med den ekonomiska livslängden.

Avsättningar

Ekonomiska förpliktelser som är säkra, men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då dessa ska infrias och betalas ut.

Eget kapital

Består av anläggningsskapital (bundet i anläggningar med mera) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Finansiella anläggningstillgångar

Aktier, obligationer, långsiktiga fordringar, avskrivning sker ej.

God redovisningssed

En faktisk förekommande praxis hos en kvalitativt representativ krets bokföringsskyldiga det vill säga man ska inte motgå lagar och uttalanden från den teoretiska verksamma expertisen såsom rekommendationsorganen.

Internränta

Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som nyttjas inom en viss verksamhet.

Kapitalkostnader

Benämning för internränta och avskrivning.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som skall betalas inom ett år.

Likviditet

Betalningsförmåga på kort sikt (förmågan att betala sina skulder i rätt tid).

Långfristiga skulder

Lån som är på längre än ett år och innehåller ränteutgifter.

Materiella anläggningstillgångar

Kan vara fastigheter, byggnader, mark, maskiner och inventarier som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag med mera.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

Nyckeltal

Mäter förhållandet mellan två storheter, till exempel likvida medel i procent av externa utgifter (likviditet).

Omsättningstillgångar

Kan vara lager, förråd, kontanter, och kundfordringar (kortsiktiga).

Periodisering

Fördelning av inkomster och utgifter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Skuldsättningsgrad

Hur stor del av kommunens tillgångar som är lånefinansierade.

Soliditet

Ett nyckeltal som visar procentuellt den del av totala tillgångar som är egenfinansierad, eget kapital dividerat med balansomslutningen (totalt kapital). Visar betalningsförmågan på längre sikt. Ju högre soliditet desto större ekonomiskt handlingsutrymme.

REVISIONSBERÄTTELSE

Revisorerna i Norbergs kommun

2020-04-21

Till
Fullmäktige i Norbergs kommun
organisationsnummer 212000-2072

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse med utskott och fullmäktigeberedningar. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och den inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse för år 2019”.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredställande sätt. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Styrelsen med utskott redovisar ett samlat resultat för året uppgående till + 15,1 mnkr.

Vi bedömer sammantaget att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens interna kontroll inte varit tillräcklig. Bedömningen baseras utifrån genomförda granskningsinsatser där brister konstaterats inom upphandlingsverksamhet samt hemtjänstverksamhet. Vi noterar att styrelsen vidtagit åtgärder inom ovan områden. Vi ser mycket allvarligt på bristerna och kommer under innevarande år följa att beslutade åtgärder vidtas.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt. Styrelsen

lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2019.

Vi tillstyrker, trots ovan riktad kritik, att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen samt de enskilda ledamöterna i detta organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för Norbergs kommuns ledamöter i följande gemensamma nämnder, Norra Västmanland Ekonominämnd, Västmanland Dalarna Miljö- och Byggnadsnämnd, Västmanland Dalarnas Lönenämnd, Gemensamma nämnden för hjälpmedelsfrågor och andra samverkansfrågor.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2019.

Vi återopar bifogade redogörelse och revisionsrapport från PwC.

Norbergs kommun 2020-04-21

Underskrifter

Anders Hølmgren

Mikael Bjälevik

Lars Brandt

Henning Bask

Georgios Kafetsis*¹

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagan

Revisorernas redogörelse för år 2019

¹ Georgios Kafetsis har valts till revisor sent under 2019 och hans deltagande i granskningsinsatserna har därför varit mycket begränsade i tid.

Revisorerna i Norbergs kommun

Revisorernas redogörelse för år 2019

Revisorernas verksamhet regleras i kommunallagens 12 kap Revision, Reglemente för Norbergs kommuns revisorer samt de bägge dokumenten God revisionsred i kommunal verksamhet och Revisionsberättelse i kommuner och landsting, Granskningsrapport i kommunala aktiebolag utgivna av (SKL). I överensstämmelse med nämnda dokument är revisorernas övergripande mål:—

- att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om räkenskaperna är rättvisande och
- om den interna kontrollen inom nämndernas verksamhetsområde är tillräcklig

Revisionsarbetet skall bedrivas i överensstämmelse med God revisionsred. Det innebär bl a att ”Väsentlighet och risk” skall vara styrande såväl i valet av granskningsuppdrag som vid genomförande av detsamma.

Kommunallagen stadgar att ”Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden”. Vad gäller redovisningsrevisionen har detta uppfyllts för vårt vidkommande sedan många år. Däremot görs inte förvaltningsrevisionella insatser varje år inom varje nämnds verksamhetsområde. Prioriteringsgrunderna väsentlighet och risk ger inte med nödvändighet en sådan granskningsfördelning.

Genomförda granskningar under verksamhetsåret

Till grund för granskningsinsatserna ligger en upprättad revisionsplan. Planen som till stor del bygger på väsentlighet och risk men även aktualitet upprättas i början av varje år. Den följs därefter upp och revideras under hösten.

I överensstämmelse med planen har följande granskningar, dokumenterade i rapporter, genomförts under året:

Rapporter, redovisningsrevision

- Delårsrapport för 2019
- Granskning av bokslut/årsredovisning 2019

Rapporter, förvaltningsrevision

- Granskning kommunens lärarbehörighet
- Granskning av styrning och ledning hemtjänstverksamheten (myndighetsutövning)
- Granskning av upphandlingsverksamheten

Respektive granskningsrapport överlämnas till kommunstyrelsen för synpunkter och besked med anledning av granskningen.

Revisorernas rapporter finns på kommunens hemsida

Granskningsinsatserna

Granskningen har utförts i omfattning enligt ovan. Genom biträdenas försorg har material insamlats och dokumenterats i rapporter för vårt ställningstagande.

Som en del i granskningen har revisorerna löpande tagit del av styrelsens/nämnders protokoll, besök på sammanträden med kommunfullmäktiges presidium samt företrädare för styrelsen/nämnder och förvaltningar,

Norbergs kommun ♦ Box 25 ♦ 738 21 Norberg
Besöksadress: Malmgatan 7 ♦ 738 31 Norberg
Telefon: 0223-290 00
Fax: 0223-207 78
E-post: info@norberg.se
Hemsida: www.norberg.se
Facebook: www.facebook.com/norbergs.kommun